

જવાનીકો ઝાંખેઝ કરનેકે નુકસાનાત

جوانی کو ضائع کرنے کے نقصانات



પ્રકાશક

નુરાની ફુલુખખાના

મુ. પો. ડા.પી. જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

જવાનીકો ઝાઝેઝ કરનેકે નુકસાનાત

جوانی کو ضائع کرنے کے نقصان

❖ લેખક ❖

મૌલાના મુહંમદ અરસલાન સા.

❖ અનુવાદક ❖

મૌ. સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા

પીન - ૩૮૫૨૧૦

સર્વ હક સ્વાધીન છે.

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન

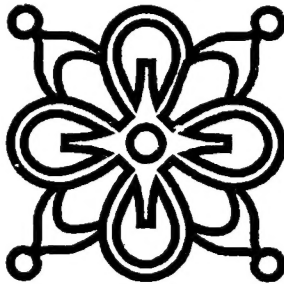
સંફા

- * પસંદીદહ મૌ. હકીમ મોહંમદ અખતર સા. ૪
- * મુસન્નિફકી અર્ઝ ૫
- * આપ ઈસ કિતાબકો કેસે પઞહે ૭
- * જવાનીકી અહમિયત ૯
- * જવાનીકી સહીહ હિફાઝત ૧૦
- * જવાનીકી હિફાઝત કિસ તરહ કરે ૧૩
- * કરીબુલ બલૂગ બચ્ચોંકો શરઈ મસાઈલ
સિખાએ ૧૫
- * જવાનીકી અહમિયત અહાદીસકી રોશનીમેં . . . ૧૬
- * મુશ્તઝની કિસકો કેહતે હૈં? ૧૮
- * મુશ્તઝનીકી બુરાઈ કુરઆનકી રોશનીમેં ૧૯
- * મુશ્તઝનીકી બુરાઈ અહાદીસકી રોશનીમેં ૪૭
- * મુશ્તઝનીકી બુરાઈ તબીબોંકે મઝામીનકી
રોશનીમેં ૫૨
- * મુશ્તઝનીકી બુરાઈ પર હકીમ જલીસ અહમદ
સિદ્દીકી સાહબકા મઝમૂન ૫૭
- * ખૂદ લઝઝતીકી બુરાઈ પર હકીમ મુહંમદ તારિક
મહમૂદ સાહબકા મઝમૂન ૬૩

મઝમૂન

સફા

❖ મુશ્તઝનીકી બુરાઈ તબીબોંકે અકવાલકી રોશનીમેં	૬૮
❖ નામદ હોનેકે વુજૂહાત	૭૫
❖ કસરતે જિમાઅ ઔર મુશ્તઝની	૭૫
❖ ચંદ મુશાહિદાત	૭૮
❖ મુશ્તઝનીકે નુકસાનાત	૮૦
❖ એહતિલામકે અસ્બાબ	૮૬
❖ ઝિનાકી બુરાઈ કુરઆનકી રોશનીમેં	૯૩
❖ ઝિનાકી બુરાઈ અહાદીસકી રોશનીમેં	૯૪
❖ ગુનાહોંકી વજહસે દુનિયાકે નુકસાનાત	૧૧૬



પસંદીદહ

આરિફ બિલ્લાહ હઝરત મૌલાના શાહ હકીમ મુહમ્મદ અખતર સાહબ દામત બરકાતુલુમ

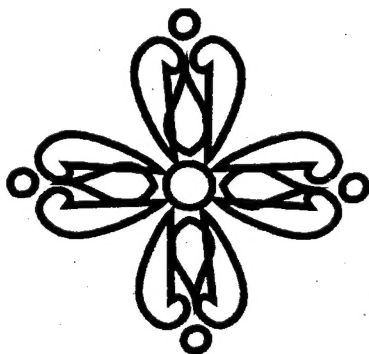
મુઝે પૂરી ઉમ્મીદ હૈ કે યે કિતાબ ઔર મૌ. મુહમ્મદ અરસલાન સા. કી દૂસરી કિતાબોંકા પઞહના ઉમ્મતે મુસ્લિમાકે લિયે મારિફત ઔર મુહબ્બતે ખુદાવંદીકે હુસૂલમેં નિહાયત મુફીદ સાબિત હોગા.

દિલસે દુઆ કરતા હું કે હક તઆલા શાનુહૂ મૌલાના મુહમ્મદ અરસલાન સા. કી કિતાબોંકો ઉમ્મતે મુસ્લિમાકે લિયે નિહાયત મુફીદ બનાકર પઞહનેવાલે ઔર મદદ કરનેવાલોંકે લિયે સદકએ જારિયા બનાએ. (આમીન)

અલ આરિઝ :

(આરિફ બિલ્લાહ હઝરત મૌલાના શાહ)

હકીમ મુહમ્મદ અખતર. અફલ્લાહુ તઆલા અન્હુ



મુસનિકી અર્ઝ

ઈસ ઝમાનેમેં કુછ બીમારિયાં એસી હૈં જો દીમકકી તરહ ઉમ્મતે મુહમ્મદિયા (સ.અ.વ.) કે અખ્લાક ઔર કિરદારકો ખાતી જા રહી હૈં. ઉન બીમારિયોમેં એક બીમારી મુશ્તઝની ભી હૈ. યે બીમારી ઈસ ઝમાનેમેં ઈતની આમ હો ચુકી હૈ કે અબ લોગ ઈસકો ગુનાહ હી નહીં સમઝતે, હાલાંકે કુરઆન મજીદ ઔર અહાદીસકે મુતાલઆસે પતા ચલતા હૈ કે મુશ્તઝની હારમ હૈ ઔર ગુનાહે કબીરા હૈ. ઈસ વકત નવજવાન નસલકા ૮૮ ફીસદ તબકા ઈસ બીમારી ઔર ગુનાહમેં ફંસા હુવા હૈ.

ઈસ ગુનાહમેં લોગ ક્યૂં ઝયાદા ફંસે હુએ હૈં? ઉસકી બહોતસી વુજૂહાત હૈં જો કે બંદા ઈસ કિતાબમેં લિખ ચુકા હૈ. ઉન વજૂહાતમેંસે એક વજહ યે ભી હૈ કે આમ તૌર પર અહલે ઈલ્મ ઔર મુરબ્બી ઈસ ગુનાહકી બુરાઈ ઔર નુકસાનાતકો બયાન હી નહીં કરતે હૈં. ઈસ વજહસે ઈસ મૌઝૂઅ પર બંદાકો એક ભી એસી કિતાબ નહીં મિલી જિસમેં મુશ્તઝનીકી બુરાઈકો કુરઆન મજીદ ઔર અહાદીસે મુબારકાકી રોશનીમેં બયાન કિયા ગયા હો.

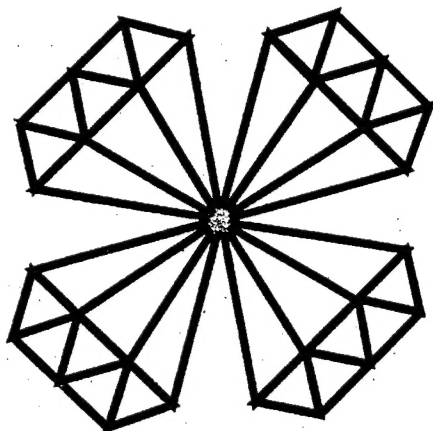
લિહાઝા ઈસ વજહસે બંદાકે દિલમેં યે ખયાલ પૈદા હુવા કે કોઈ એસી કિતાબ લિખ્ખી જાએ જિસમેં મુશ્તઝનીકી બુરાઈ ઔર નુકસાનાતકો તફ્સીલસે બયાન કિયા ગયા હો. યે નાકારા અપને

માલિકકા લાખ લાખ શુક્ર અદા કરતા હૈ કે ઉસને ઈસ આજિઝકો ઈસ નાઝુક ઔર પેચીદા મૌઝૂઅ પર કિતાબ લિખનેકી તૌફીક અતા ફરમાઈ! મુઝે પૂરી ઉમ્મીદ હૈ કે યે કિતાબ નવજવાન નસલકે લિયે અંધેરેમ્ એક રોશન ચિરાગ સાબિત હોગી.

જિન અહબાબકો ઈસ કિતાબસે ફાઈદા હો ઉનસે ગુઝારિશ હૈ કે વો ઈસ નાકારાકો અપની ખુસૂસી દુઆઓમ્ યાદ રખ્ખેં.

અલ આરિઝ :

(મુહંમદ અરસલાન બિન અખ્તર)



આપ ઈસ કિતાબકો કેસે પઢેં

યાદ રખિયે મુસલમાનકી નિયત બહોત હી ઝિયાદા એહમિયત રખતી હૈ, લિહાઝા પઢનેસે પેહલે યે નિયત કર લેં કે ઈસ કિતાબકો ઈસ લિયે પઢ રહા હું કે અલ્લાહ તઆલા મુઝસે રાઝી હો જાએ ઔર ઈસ કિતાબમેં જો દીનકી બાત મેં પઢુંગા, ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા ઉસ પર અમલ કરનેકી પૂરી કોશિશ કરુંગા, ઈસ નિયતસે આપ પઢેંગે તો અલ્લાહ તઆલા આપકો અમલકી તૌફીક ઝરૂર અતા ફરમાએંગે. જિસ બાત પર અમલ કરના મુશ્કિલ હોગા, આપકી સચ્ચી નિયત ઔર પકકે ઈરાદાકી બરકતસે અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર અમલ કરના આસાન ફરમા દેંગે, ઔર જિતના વકત પઢને પર લગેગા વો દીન બનતા જાએગા ઔર ઈબાદતમેં શુમાર હોગા.

કુછ ગુઝારિશાત :-

(૧) કિતાબ પઢનેસે પેહલે યે દુઆ ઝરૂર કર લેં કે યા અલ્લાહ ઈસ કિતાબકો મેરી હિદાયતકા ઝરીઆ બના દે.

(૨) દૂસરી અહમ ગુઝારિશ યે હૈ કે કિતાબ પઢનેસે પેહલે અપને દિલ, દિમાગ ઔર આંખોંકે પરદોંકો ખોલ લીજિયે.

(૩) કિતાબ પઢનેકે લિયે વકત એસા નિકાલા જાએ જો ઉલ્હાનોં યા પરેશાનિયોંસે ઘિરા હુવા ન હો, કભી એસા ભી હોતા હૈ કે ઉલ્હાન ઝહન પર સવાર થી કિસી ઔર વજહસે, ઔર યુભન (ખટક) મેહસૂસ હોતી હૈ કિતાબકે મઝમૂનસે.

(૪) કિતાબ પઢનેસે પેહલે તૌબા, ઈસ્તિગફાર ઝરૂર કર લેં, તાકે દિલ પર જો ગુનાહોંકા ગુબાર છાયા હુવા હૈ વો છટ જાએ.

(૫) મઝીદ યે કે કિતાબકો પળહતે વક્ત એક કલમ સાથ રખ્ખેં ઔર જિન ઉમૂરમેં અપને અંદર કમી દેખેં ઉસ પર નિશાન લગા દેં ઔર ઉસકો બાર બાર પળહેં ઔર ઉસકી ઈસ્લાહકે લિયે ખૂબ દુઆએં ભી માંગેં ઔર કોશિશ ભી કરેં.

(૬) ઈસ કિતાબકો પળહનેકી દૂસરે મુસલમાનોંકો ભી દાવત દેં. ઔર ઈસ કિતાબમેં જો ઈમાની તરક્કી ઔર અખ્લાકી બેહતરી ઔર સિફાતે ઔલિયાસે મુતઅલ્લિક કોઈ બાત મિલે તો ઉન ખૂબિયોં ઔર સિફાતકી તરફ દૂસરે લોગોંકી ભી તવજજોહ દિલાએં.

(૭) આખિરમેં ગુઝારિશ હૈ કે મુઅલ્લિકે કિતાબ ઔર જિન બુઝુર્ગોંકી કિતાબોંસે ઈસ્તિફાદા કરકે યે મઝામીન તૈયાર કિયે ગએ હેં યા ઈસ કિતાબકી તૈયારીકે મુખ્તાલિફ મરાહિલમેં કિસી ભી તરહ શરીક હોનેવાલે મદદગારોંકે લિયે ખુસૂસી તૌર પર દુઆઓંકા એહતિમામ કરના.

એક અહમ ગુઝારિશ :-

હર મુસલમાનસે ગુઝારિશ હૈ કે કિતાબ પળહતે વક્ત ઈસ કિતાબમેં કિસી કિસમકી કોઈ ગલતી યા કમી નઝર આએ યા મઝીદ બેહતરીકી કોઈ સૂરત સામને આએ તો છાપનેવાલેકો યા બંદેકો ઉસકી ઝરૂર ઈત્તિલા દેં, યે આપકા બંદા પર બહોત બળા એહસાન હોગા.



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

જવાનીકી અહમિયત

જવાનીકી શરૂઆત :-

લડકેકી જવાની શરીઅતમેં મુખ્તલિફ અલામતોંસે પેહચાની જાતી હૈ. એહતિલામકા હો જાના યા ઉસસે કિસી ઔરતકા હમલ ઠહેરના યા શહવતકે સાથ મની નિકલ જાના, લેકિન અગર ઈસ તરહકી કોઈ અલામત બાલિગ હોનેકી ઝાહિર ન હો તો પંદરહ સાલ પૂરે હોને પર શરીઅતમેં બાલિગ શુમાર હોતા હૈ.

લડકીકે બાલિગ હોનેકી અલામત હૈઝકા આના યા એહતિલામ હો જાના યા હમલ ઠહેરના યા બેદારીમેં શહવતકે સાથ મનીકા નિકલના. ઔર કોઈ અલામત ઝાહિર ન હો તો પંદરહ સાલ પર બાલિગા શુમાર હોગી.

બાલિગ હોનેકે બાદ વો દોનોં અહકામાતે શરઈયાકે પાબંદ હો જાતે હૈં. નમાઝ, રોઝા ઔર દૂસરે અહકામ ઉન પર ફર્જ હો જાતે હૈં. અબ અગર ગફલત યા નાદાનીકી વજહસે ઉનકે અદા કરનેમેં કોતાહી કરેગા તો ઉસકી કઝા ઔર તલાફી કરના ઝરૂરી હોગી!

બાલિગ હોનેસે પેહલે બચ્ચા અપને માં બાપકે તાબે થા, શરીઅતકી તરફસે ઉસ પર કોઈ ચીઝ ફર્જ નહીં થી, મગર અબ બાલિગ હોનેકે બાદ વો મુસ્તકિલ મર્દ શુમાર હોતા હૈ ઔર શરીઅતકે તમામ અહકામ ઉસકી તરફ/મુતવજજેહ હોતે હૈં.

જવાનીકી ઉમંગે :-

અરબી ઝબાનમેં એક હકીમાના જુમ્લા હૈ :

અશશબાબુ શુઅબતુમ મિનલ જુનૂન.

યાની જવાની જુનૂનકા એક હિસ્સા હૈ.

ઔર હકીકત યે હૈ કે બચ્ચેમેં જવાન હોતે હી કિસમ કિસમકે જઝબાત ઔર તરહ તરહકી ઉમંગેં ઉભરની શુરૂ હો જાતી હૈં ઔર આસપાસકી સોસાયટી ઔર મિલને જુલનેવાલોંકે માહોલકે મુતાબિક ઉનકા ઉભાર શુરૂ હોતા હૈ. નવજવાન બચ્ચેકે લિયે યે નિહાયત ખતરનાક ઔર અહમ મોડ હૈ.

જવાનીકી સહીહ હિફાઝત

માં બાપકો ચાહિન કે બચ્ચોંકે જવાન હોતે હી ઉનકી ખૂબ દેખભાલ રખ્ખેં. ગલત કિસમકે સાથિયોં ઔર દોસ્તોંસે ઉસકો દૂર રખનેકી પૂરી કોશિશ કરેં. ઈસી તરહ સીનેમા, થિયેટર, ફિલમ, નાયગાનોં, નાવેલ ઔર અફસાનોં, નંગી તસવીરેં, અખ્લાક બિગાડનેવાલી ચીઝોંસે પૂરી તરહ બચાએં, નીઝ ઔરતોંકે જમઘટોં ઔર ઉનકી મેહફિલોંમેં આને ઔર નવઉમર લડકિયોંકે સાથ મેલજોલસે બહોત દૂર રખ્ખેં.

નવજવાનકો ખૂદ ભી ઈન તમામ બાતોંસે બહોત હી એહતિયાત કરની ચાહિયે. વરના અગર જવાનીકે શુરૂ હીમેં બિગાડકી તરફ ચલ પડા તો ફિર ઉસકો સહીહ રૂખકી તરફ મોડના પડાડસે ઝિયાદા ભારી હોગા ઔર ઈઝઝતકે ખતમ હોનેકે સાથ તંદુરસ્તી ઔર કુવ્વતકે ઝાએઝ હોનેકા ભી સખ્ત ખતરા હૈ. યેહી એક મૌકા એસા હૈ કે ઉસમેં બિગાડ આઈન્દાકી પૂરી ઝિંદગીકો બરબાદ કરનેવાલા હૈ.

ઈગલામ (લોડેબાઝી), જલક (હાથકી રગડકે ઝરીએ શરમગાહસે મની નિકાલના) ઔર ઈસ તરહકી ગંદી આદતેં પડકર દીન ઔર દુનિયા દોનોં બરબાદ ઔર તંદુરસ્તી ખતમ હો જાતી હૈ. બલ્કે બહોતસી દફા ઈન ખબીસ ઔર બુરે કામકો કરનેસે આગે ચલકર શાદીકે લાઈક નહીં રેહતા. ઔર આહિસ્તા આહિસ્તા મુરઝા જાનેવાલે ફૂલકી તરહ ઉસકી ઝિંદગી મુરદા હો જાતી હૈ! નીઝ ઈસ તરહકી ગલત આદતોંસે બહોતસી મરતબા સોઝાક (પેશાબકી જલન) ઔર આતશક જેસી ખતરનાક બીમારિયાં પૈદા હો જાતી હૈં. જિસકા ઈલાજ બહોત હી મુશ્કિલ હૈ. ઈસ લિયે પંદરહ સાલકી ઉમરસે લેકર બીસ બાઈસ સાલકી ઉમર તક ઉસકા એહતિમામ કરના ચાહિયે કે ઈન્તિહાઈ પાકીઝા કિતાબેં ઔર અચ્છા લિટરેચર દેખતા રહે ઔર નેક લોગોંકી મજલિસોંમેં આના જાના રખ્ખે. ઈસ મુદ્દતમેં અગર ઉસને અપની તંદુરસ્તી ઔર જવાની સંભાલ લી તો આઈન્દાકી પૂરી ઝિંદગી આફિયત ઔર મઝેકે સાથ ગુઝરેગી. ઔર ઉસમેં ગલત સોહબતેં મિલીં ઔર બુરી આદતેં પડ ગઈ તો ખતરા હૈ કે મૌત ઔર હયાતકી કશમકશમેં મુબ્તલા હો જાએગા. ઔર જીના અજીરન (મુશ્કિલ) હો જાએગા.

ઉનકે બિસ્તર અલગ કર દો! :-

આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે “જબ તુમહારે બચ્ચે સાત સાલકે હોં તો ઉનહેં નમાઝકા હુકમ દો, ઔર જબ વો દસ સાલકે હો જાવેં તો (નમાઝ ન પળહને પર) ઉનહેં સઝા દો, ઔર ઉનકે બિસ્તરોંકો અલાહિદા કર દો.” (અબૂ દાઉદ, હદીસ હસન હૈ)

દસવેં સાલમેં બચ્ચોંકે બિસ્તર અલાહિદા કર દેના અહમ ઈસ્લામી આદાબમેંસે હૈ. લેકિન અફસોસ બહોતસે લોગ ઈસસે

ગફલત બરતતે હૈં. એસે હી એક શખ્સને મેરે સામને યે એઅતિરાફ ક્રિયા કે ઈસી કિસમકી ગફલત ઔર લા પરવાહીકી વજહસે વો અપની ખાલા ઔર ઉસકી બેઠીકે સાથ ફંસ ગયા.

અલ્લામા ઈમામ ઈબ્ને હઝમ (રહ.) કી કિતાબ “તૌકુલ હમામા” મેં હૈ. એક અરબ ઔરતકો અપને કિસી કરીબી રિશ્તેદારકા હમલ થા. કિસીને ઉસસે સવાલ ક્રિયા, તેરે પેટ (કેસે રેહ ગયા ઉસમેં ક્યા હૈ?) ઉસને કહા :

“કરીબ સોને ઔર દેર તક સરગોશી (કાના ફુંસી) કરનેકા યે નતીજા હૈ.

ગોયા વો કેહના ચાહતી થી કે યે દર્દનાક વાકેઆ એક સાથ બિસ્તર પર સોને, કરીબ કરીબ રેહને ઔર અઝીઝોકે સાથ ઝયાદા મિલનેકા નતીજા હૈ.

ઈસ્લામકી અઝમત ઔર ઉસકે કીમતી ઉસૂલોંકી કદામતકા અંદાઝા ઈસસે હોતા હૈ કે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને બચ્ચોંકો અલાહિદા બિસ્તરોં પર સુલાનેકા જો હુકમ આજસે ચૌદહસો સાલ પેહલે દિયા આજકી તરક્કી યાફતા મેડીકલ સાયન્સ ઔર જિન્સિયાતકે માહિરીન ન સિર્ફ ઈસકો તસ્લીમ કરતે હૈં બલ્કે ઈસ પર ઝોર દેતે હૈં, ઉસકે ફાઈદે ગિનાતે હૈં ઔર ઉસ પર લાપરવાહી બરતને પર બુરે અંજામસે ડરાતે હૈં.

(તોહફતુલ ઉરૂસ)

કિતાબ “અપને બચ્ચોંકો જિન્સિયાતસે આગાહ રખ્ખો” જિસકો “અંજુમને મુઆઈનએ અતફાલ અમેરીકા” ને તૈયાર ક્રિયા હૈ, ઉસમેં લિખ્ખા હૈ, ઝરૂરી હૈ કે બચ્ચોંકો એક બિસ્તર પર ન સોને દિયા જાએ, ઔર બેહતર તો યે હૈ કે ઉનહેં એક કમરેમેં ભી ન સુલાયા જાએ, ક્યૂંકે જો બચ્ચે રોઝાના એક બિસ્તર પર સોતે હૈં,

ઉનકે અંદર રગડ (મુશ્તઝની) ઔર જિસ્માની મિલાપકી બીમારી પૈદા હોતી હૈ, ઔર રફતા રફતા યે બચ્ચે જિન્સી ખેલ ખેલને લગતે હૈં.

સોનેકે કમરેમેં માં બાપકે સાથ સાથ બચ્ચોંકા સુલાના ભી કિસી સૂરત હિકમત ઔર દાનાઈસે ખાલી નહીં હૈ. ક્યૂંકે બચ્ચે ઝાહિરમેં સોએ હુએ નઝર આતે હૈં લેકિન હકીકતમેં વો જાગે હોતે હૈં. દો તીન સાલકે બચ્ચોંકા ભી આમ તૌર પર યેહી હાલ હૈ. ઐસે બચ્ચે અપને માં બાપકો જિન્સી મિલાપકી હાલતમેં (બેદાર હોતે હી) દેખકર ડર જાતે હૈં, ઔર અકસર ઉનકા બુરા હાલ હોતા હૈ. કઈ મરતબા ઐસા હોતા હૈ કે રાતકી ગેહરી સિયાહી ભી ઉનકી આંખોં પર પરદા નહીં ડાલ સકતી હૈ. ઈસ લિયે કે ચલને ફિરનેસે ભી છોટે બચ્ચોંકી નીંદ ઉચાટ હો જાતી હૈ.

ઔર યે જો નવજવાન બચ્ચોંમેં જિન્સી બે રાહરવીકે જરાઈમ અસર કર જાતે હૈં, ઔર શુરૂસે ઉનકી આદતેં બિગડને લગતી હૈં, ઉન અવારિઝકી કડિયોંકો હમ નિહાયત આસાનીકે સાથ બિસ્તર અલાહિદા ન કરનેકી ઈસી ગફલતકે સાથ જોડ સકતે હૈં, જિસમેં બચ્ચે માં બાપકે સાથ એક કમરેમેં સોતે હૈં ઔર ઉનકી હરકતોંસે મુતઅસ્સિર હોતે હૈં. જબ કે શરીઅત ઔર અકલકી રૂસે ઉસકી સપ્ત મમાનિઅત વારિદ હૈ, ઈસ લિયે માં બાપકો ઈસ સિલસિલેમેં બળી એહતિયાત ઔર પરહેઝકી ઝરૂરત હૈ.

જવાનીકી હિફાતઝ કિસ તરહ કરેં

(૧) બચ્ચે જબ સમઝદાર હો જાએ (જિસકી ઉમર આમ તૌર પર સાત આઠ સાલ હૈ) તો ઉનકો અલગ અલગ બિસ્તર પર સુલાનેકી આદત ડાલિયે. ચાહે વો મહારિમ યાની ભાઈ બહન હોં. સાથ સોના

શરીરતમે મના હૈ. નીઝ ઉસમે કિસી વક્ત ભી અખ્લાકી બિગાડકા અંદેશા હૈ ફિર ગૈર મહારિમકે સાથ ઔર ભી એહતિયાત ઝરૂરી હૈ.

(૨) નવ ઉમર બચ્ચોંકે લિયે બિલકુલ ખલવત ઔર તન્હાઈમેં (ઈસ તરહ કે ઉસકે કમરેમેં કોઈ દૂસરા ન હો) રેહના ઔર સોના ભી અચ્છા નહીં, વરના ઈસસે ઝહનમેં ઈન્તિશાર પૈદા હોગા જો મુખ્તલિફ ખતરોંકા સબબ હોગા. સબકે સાથ અલાહિદા અલાહિદા બિસ્તર પર સોના ચાહિયે.

(૩) શુરૂ જવાનીમેં બદનકી સફાઈ ઔર ખાસ તૌર પર શરમગાહકી સફાઈ નિહાયત ઝરૂરી હૈ. વરના મેલ કુચેલ જમા હોગા, ખુજલી પૈદા હોગી ઔર જિલ્દી (ખાલકી) બીમારિયાં પૈદા હોંગી. નીઝ ખુજાનેસે શહવત ઔર લઝઝત પૈદા હોકર નુકસાન દેનેવાલે અસરાત ઝાહિર હોંગે. ઝેરે નાફ બાલોંકો સાફ કરતે રેહના ભી ઝરૂરી હૈ.

(૪) જવાન બચ્ચોંકો કિસી ભી અચ્છે કામમેં મશગૂલ રખ્ખા જાએ, બેકાર રખના બહોત બુરી બાત હૈ. એક દાના (અકલમંદ) ને કહા ઔર સચ કહા કે :

“બેકારી બદતરીન મશગલા હૈ”

ઉસસે બહોત જલ્દ આવારગી પૈદા હોતી હૈ. ઉમૂમન યેહી દેખા ગયા હૈ. જો નવજવાન બેકાર રેહતે હૈં વો ઉમૂમન મુશ્તઝની ઔર બદફેલી જૈસે ખતરનાક ઔર ખબીસ ઔર લાનતી ફેલમેં મુખ્તલા હો જાતે હૈં.

(૫) બુરે દોસ્તોં, બુરે સાથિયોં ઔર બુરી સોહબતસે દૂર રેહના બહોત ઝરૂરી હૈ, બુરી સોહબતસે અચ્છે ભી બિગાડ જાતે હૈં ફિર યે તો નવ ઉમર જવાન હૈં.

(૬) ગલત લેટરીયર, અફસાને, નોવેલ, ઈશ્કિયા કિસ્સે કહાનિયાં, મુહબ્બતનામે વગૈરહ પળહના નફસાની ખ્વાહિશ ઔર મેલાનકો ભડકાકર આદમીકો ગલત રાસ્તે પર લે જાતા હૈ. ઉસસે બચના ઝરૂરી હૈ.

(૭) ઈસી તરહ સીનેમા, થિયેટર, ફિલ્મી તસ્વીરેં દેખના, ગાના બજાના, જવાન લડકિયોંસે આંખેં મિલાના (બદનિગાહી વગૈરહ કરના) યે સબ બાતેં ઝહરસે કમ નહીં. ઉસસે હર શખ્સકો, ખાસ તૌર પર નવજવાનકો બચના બહોત ઝરૂરી હૈ.

(૮) અગર મકાનમેં નોકર ચાકર નોકરાની ઔર આયાએ (બચ્ચોંકો દૂધ પિલાનેવાલી અન્ના) વગૈરહ આતી જાતી હૈં તો ઉનકે ઔર ઘરકે બચ્ચોંકે તઅલ્લુકાત પર કડી નઝર રખની ચાહિયે. વરના બાઝ મરતબા વો હંસી મઝાકમેં તબાહ કર દેતે હૈં.

(૯) અચ્છે લોગોંસે મેલ મિલાપ ઔર અચ્છી સોહબતમેં ઉઠને બૈઠને ઔર ઉમદા દીની લેટરીયર પળહનેકી તરગીબ દેતે રહેં.

કરીબુલ બુલૂગ બચ્ચોંકો શરઈ મસાઈલ સિખાએ

હમારે મઆશરેકા એક અહમ તરીન મસ્અલા યે હૈ કે માં ઔર બાપ અપને બચ્ચેસે અજીબ તરહકી શરમ કરતે હૈં ઔર ઈસ શરમમેં ઉનકો શરઈ મસાઈલ તકસે નાવાકિફ રખતે હૈં ઔર યે ખયાલ કરતે હૈં કે જબ બળે હો જાએંગે તો ખૂદ પતા ચલ જાએગા. ઉસકા નતીજા યે હોતા હૈ કે ઔલાદ ખુસૂસન લડકે જબ બાલિગ હોનેકી ઉમરકો પહોંચતે હૈં ઔર અપને જિસ્મમેં કુછ મખસૂસ તબદીલિયાં મેહસૂસ કરતે હૈં તો ઉન તબદીલિયોંકી વજહ માલૂમ કરનેકે ખ્વાહિશમંદ હોતે હૈં લેકિન બાપ, માં યા બળે ભાઈ બહનસે

યા ઉસ્તાદસે પૂછનેકી હિંમત નહીં કર સકતે. લિહાઝા સ્ટોલમેં બિકનેવાલે ગંદે લેટરીયર ઔર હમઉમર દોસ્તોંસે માલૂમાત હાસિલ કરનેકી કોશિશ કરતે હૈં, જિસકી વજહસે (અલ્લાહ તઆલા ન કરે) બુરી આદાતમેં મુબતલા હો જાતે હૈં યા ફિર કુછ બે મકસદ બાતેં ઉનકે ઝહેનોંમેં બૈઠ જાતી હૈં.

લિહાઝા હમારી દરખ્વાસ્ત હૈ કે જૈસે હી આપ મેહસૂસ કરેં કે ઔલાદ બાલિગ હોનેકે કરીબ હૈ તો બઝિયોંકે લિયે ખૂદ ઔર બઝ્યોં (લડકોં) કે લિયે ઉનકે વાલિદ સાહબકો તૈયાર કરેં કે વો ઉનહેં નિહાયત હિકમતસે કુછ ઝરૂરી બાતેં સમઝા દેં ઔર કુછ કિતાબેં પઞ્હનેકે લિયે ઉનહેં દે દેં. જૈસે લડકિયોંકે લિયે બેહિશ્તી ઝેવર હિસ્સા અવ્વલ ઔર લડકોંકો મસાઈલે ગુસલ મુફતી અબ્દુર્રઝક સિખરવી સાહબકી લિખ્ખી હુઈ કિતાબ વગૈરહ.

જવાનીકી અહમિયત અહાદીસકી રોશનીમેં

મેરે દોસ્તો! જવાની અલ્લાહકી બહોત બળી નેઅમત હૈ ઉસકી કદર ઉન જવાનોંસે પૂછી જા સકતી હૈ જો અપની જવાની અપને હાથોં તબાહ કર ચુકે હૈં ઔર અબ સિવાએ અફસોસકે વો કુછ નહીં કર સકતે.

ઔર યે જવાની ૧૪ બરસસે ૩૨ બરસ તક હોતી હૈ. અહાદીસસે માલૂમ હોતા હૈ કે કિયામતકે દિન જવાનીકા ભી હિસાબ હોગા કે જવાની કહાં સર્ફ કી!

(૧) હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

ખૈર શબાબિકુમ મન્ તશબ્બહ બિકુલૂલિકુમ વ શર્ફ કુલૂ લિકુમ મન્ તશબ્બહ બિશબાબિકુમ.

તુ પેસે બેહતર વો જવાન હૈ જો બુણહોંકે જૈસા હો ઔર બદતર વો બુણહા હૈ જો જવાનોંકે માનિંદ હો.

જવાનમેં યે સિફત હોની ચાહિયે કે વો અપનેકો બુણહા સમજે યાની મૌતકે કરીબ જાને. બહોતસે બુણહે એસે હૈં જિનકે સામને લાખોં જવાન મર ચુકે હૈં.

(૨) ઔર હદીસમેં હૈ :

તૌબતુ શાબ્બિન વાહિદિન અહબ્બુ ઈલલ્લાહિ તઆલા મિન તૌબતિ અલ્લિ શૈબિન.

અલ્લાહકે નઝદીક જવાનકી તૌબા હઝાર બુણહોંકી તૌબાસે ઝિયાદા અઝીઝ હૈ.

(૩) નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જવાનકી એક રકાત બુણહેકી દસ રકાતોંસે અફઝલ હૈ. ઔર જવાનકી તૌબાકો અલ્લાહ દોસ્ત રખતા હૈ.

(૪) હદીસમેં હૈ :

અહબ્બુત્ તૌબતિ ઈલલ્લાહિ તૌબતુશાબ્બિ.

જવાનકી તૌબા અલ્લાહકે નઝદીક ઝિયાદા મેહબૂબ હૈ.

(૫) અહાદીસમેં આતા હૈ કે હર રોઝ એક ફરિશ્તા એલાન કરતા હૈ કે અય જવાનો! અપની જવાની ઝાએઅ ન કરો વરના પછતાઓગે.

(૬) અલ્લાહ જવાન બેકારસે અદાવત રખતા હૈ.

ઈન્નલ્લાહ યબ્ગુઝુશાબ્બલ ફારિગ.

એક રિવાયતમેં 'શાબ્બ' કી જગહ 'રજુલ' કા લફઝ આયા હૈ.

(૭) હદીસમેં હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ કે :

અય જવાન મૈને તુઝે જવાની દી તાકે તુ કામ ઔર તૌબા

કરે, અફસોસ હૈ કે તુ બેકાર રેહતા હૈ ઔર નેઅમતકી નાશુકરી કરતા હૈ. આગાહ હો જા કે મૈં તુઝે દોઝખમેં ઉલ્ટા લટકાઉંગા.

(૮) તૂબા લિશ્શા બિત્તાઈબિ ધુમ્મ તૂબા.

ખૂશી હૈ જવાન તૌબા કરનેવાલેકે લિયે દુનિયામેં ભી, ફિર ખૂશી હૈ આખિરતમેં.

યાની દુનિયામેં અઝીઝ હોગા, કબરમેં અઝાબસે નજાત પાએગા. કિયામતકે દિન દોઝખસે બચેગા.

(૯) હદીસમેં હૈ :

ઈન્ન લિશ્શાબ્બિ તાઈબિ ઈન્દલ્લાહિ અજરન અઝીમા.

જવાન તાઈબકે લિયે અલ્લાહકે પાસ બળા અજર હૈ.

(૧૦) ઔર દૂસરી હદીસ હૈ કે :

ઈરૂહમૂ ફઈન્નહૂ શાબ્બુન લમ યુમલિલ ઉમ્રહૂ.

ઉસ પર રહમ કરો યે જવાન હૈ ઉસને અપની ઉમર નહીં દેખી.

નોટ : યે તમામ અહાદીસ અનીસુલ વાઈઝીન કિતાબમેંસે નકલ કી ગઈ હૈં.

મુશ્તઝની કિસકો કેહતે હૈં?

મુશ્તઝનીકે બહોતસે નામ હૈં ઉસકો 'જલક' ભી કેહતે હૈં ખૂદ લઝઝતી ભી ઉસીકા દૂસરા નામ હૈ. લોગોંકી આસાન ઝબાનમેં યે કેહ સકતે હૈં કે હાથસે ઉઝૂવ (શરમગાહ) રગડકર મની ગિરાના.

અરબીમેં ઉસકો "ઈસ્તિન્ના બિલ યદ" કેહતે હૈં. "અંગ્રેજીમેં "માસ્ટ્રુબેશન" (MASTRUBATION) ઔર હેન્ડ પ્રેક્ટિસ (HANDPRACTICE) ભી કેહતે હૈં.

મુશ્તઝનીકી બુરાઈ કુરઆનકી રોશનીમેં

(૧) કુલ લિલ મુઅમિની-ન યગુઝૂ મિન્ અબ્સારિહિમ વયહફૂઝુ ફુરજહુમ ઝાલિક અઝ્કા લહુમ.

ઈમાનદારોંસે કેહ દેં કે વો અપની નિગાહેં નીચી રખ્યા કરેં
और अपनी शरमगाहोंकी छिफाऊत किया करें, ये उनके लिये बणी
पाकीઝગીકી બાત હૈ. (સૂરએ નૂર, પા. ૧૮)

હક તઆલાને ઈસ આયતમેં આંખોંકી છિફાऊत और
शरमगाहकी छिफाऊतको साथ साथ बयान ફરમાકર ये सबक बी
दे दिया કે शरमगाहकी छिफाऊत आंखोंकी छिफाऊत पर मौकूफ હૈ.
જિસને આંખોંકી છિફાऊતકા એહતિમામ ન કિયા ઉસકી
शरमगाहकी छिफाऊत ખતરેમેં હૈ.

ઈસ આયતમેં અલ્લાહને આંખકે સાથ સાથ શરમગાહકી
छिफाऊतका हुकम दिया હૈ. યહાં પર શરમગાહકી છિફાऊतसे मुराद
ये હૈ કે उसको जिना और जिना तक ले जानेवाले अस्बाबसे बयाया
જાએ. और वो बदनऊरी હૈ. और जिनाका दूसरा सबब मुश्तऊनी
यानी ખૂદ લઝઝતી (હસ્ત મૈથુન) હૈ.

શુરમેં નફસ और शयतान બેશરમ નઝઝારે સામને લાકર
ખૂદ લઝઝતી પર મજબૂર કરતા હૈ. ફિર જબ ये आदत ईन्तिहा
तक पहुँच जाती હૈ તો નફસ और शयतान जिना जैसी बढ तरीन
બીમારીમેં મુબતલા કર દેતા હૈ. જિસ્કી વજહસે મુશ્તઝની
કરનેવાલેકી તમામ ઈબાદાત બેકાર કર દી જાતી હેં હતાકે ઈમાન
તક છિન જાતા હૈ.

ઈમાન ગઝાલી (રહ.) ને ઈસ આયતકી તફસીરમેં લિખ્મા હૈ કે:-

અલ્લાહ તઆલાને મરદોં ઔર ઔરતોં સબકો હુકમ દિયા કે વો હરામસે નઝરેં ફેર લેં, હરામસે શરમગાહકી હિફાઝત કરેં. અલ્લાહ તઆલાને કઈ આયતોંમેં ઝિનાકો બુરા કામ કરાર દિયા ઔર ફરમાયા :

વ મંયૂ યફઅલ ઝાલિક યલ્ક અસામા. (અલ ફુરકાન, ૬૮)

ઔર જો યે કામ કરેગા, સખ્ત ગુનાહમેં મુબ્તલા હોગા.

(મુકાશિફતુલ કુલૂબ)

યાની દોઝખમેં સજા પાએગા. એક કૌલકે મુતાબિક 'અસામા' સે મુરાદ જહન્નમકી એક વાદી હૈ, એક કૌલકે મુતાબિક યે જહન્નમકી એક ગાર હૈ કે જબ ઉસકા મુંહ ખુલતા હૈ તો દોઝખી લોગ ઉસકી બદબૂકી શિદ્દતકી વજહસે ઝોરસે ચીખતે ચિલ્લાતે હેં.

અલ્લામા ઈબ્ને કસીર (રહ.) કી તફસીર :-

અલ્લામા ઈબ્ને કસીર (રહ.) ને તફસીર ઈબ્ને કસીરમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્મા હૈ કે :

પેહલી દફા કિસી પર બગૈર ઈરાદા નઝર પળ જાએ તો ઉસમેં પકડ નહીં હૈ, અલબત્તા જાન બૂઝકર દો બારા નઝર ન ડાલી જાએ. હઝરત બુરૈદા (રહિ.) બયાન ફરમાતે હેં કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને હઝરત અલી (રહિ.) સે ફરમાયા કે: અલી (રહિ.) પેહલી (અયાનક) નઝરકે પીછે (દૂસરી મરતબા બગૈર ઈરાદા) નઝર ન કર, ક્યૂંકે પેહલી નઝર તો જાઈઝ હૈ અલબત્તા દૂસરી નઝર જાઈઝ નહીં. (તફસીર ઈબ્ને કસીર પારા ૧૮ સ. ૫૯ મકતબહ ફૈઝુલ ફુરઆન)

બદ નઝરી ઝિનાકી પેહલી સીડી હૈ :-

હઝરત શેખુ તફસીર મૌલાના શબ્બીર અહમદ ઉસમાની ઉપરવાલી આયતકે ફવાઈદમૈં લિખતે હૈં કે :

બદ નઝરી ઝિનાકી પેહલી સીડી હૈ ઈસીસે બળી બળી બુરાઈયોંકા દરવાઝા ખુલતા હૈ. કુરઆને કરીમને બદકારી ઔર બે હયાઈકો રોકનેકે લિયે અવ્વલ ઈસ સૂરાખકો બંદ કરના ચાહા હૈ, યાની મુસલમાન મર્દ ઔર ઔરતકો હુકમ દિયા કે બદ નઝરીસે બચેં ઔર અપની ખ્વાહિશાતકો કાબૂમૈં રખ્ખેં.

અગર એક મરતબા અયાનક મર્દકી કિસી અજનબી ઔરત પર યા ઔરતકી કિસી અજનબી મર્દ પર નઝર પળ જાએ તો દો બારા ઈરાદાસે ઉસ તરફ નઝર ન કરે. ક્યૂંકે યે દો બારા દેખના ઉસકે ઈજ્તિયારસે હોગા જિસમૈં વો માઝૂર નહીં સમઝા જા સકતા. અગર આદમી નીચી નિગાહકી આદત ડાલ લે ઔર ઈજ્તિયાર વ ઈરાદાસે નાજાઈઝ ઉમૂરકી તરફ નઝર ઉઠાકર ન દેખા કરે તો બહોત જલ્દ ઉસ્કે નફસકી સફાઈ હો સકતી હૈ. ચૂંકે પેહલી મરતબા અયાનક જો ખૂદ બખૂદ નઝર પડતી હૈ વો અઝ રાહે શહવત ઔર નફસિયાત નહીં હોતી, ઈસ લિયે પેહલી નઝરકો મઆફ કર દિયા ગયા હૈ.

હઝરત મૌલાના મુફતી શફીઅ સાહબ (રહ.) કી તફસીર :-

હઝરત મૌલાના મુફતી શફીઅ સાહબ (રહ.) ને ઈસ આયતકી તફસીરમૈં લિખ્ખા હૈ.

આપ મુસલમાન મરદોંસે કેહ દીજિયે કે અપની નિગાહૈં નીચી રખ્ખેં (યાની જિસ ઉઝવકી તરફ બિલકુલ દેખના ના જાઈઝ હૈ ઉસકો બિલકુલ ન દેખેં, ઔર જિસકો દર અસલ દેખના જાઈઝ હૈ મગર શહવતસે જાઈઝ નહીં ઉસ્કો શહવતસે ન દેખેં) ઔર

અપની શરમગાહોંકી હિફાઝત કરેં (યાની નાજાઈઝ મહલમેં શહવતરાની ન કરેં, જિસમેં ઝિના ઔર લવાતત સબ દાખિલ હૈ) યે ઉનકે લિયે ઝિયાદા સફાઈકી બાત હૈ (ઔર ઉસકે ખિલાફમેં ગુનાહ હૈ ઝિના યા મુકદ્દમએ ઝિનામેં) બેશક અલ્લાહ તઆલાકો સબ ખબર હૈ જો કુછ લોગ ક્રિયા કરતે હૈં. (પસ ખિલાફ કરનેવાલે સઝા પાનેકે મુસ્તહિક હોંગે).

ઔર (ઈસી તરહ) મુસલમાન ઔરતોંસે કેહ દીજિયે કે (વો ભી) અપની નિગાહેં નીચી રખ્ખેં (યાની જિસ ઉઝવકી તરફ બિલકુલ દેખના નાજાઈઝ હૈ ઉસકો બિલકુલ ન દેખેં ઔર જિસ્કો અસલમેં દેખના જાઈઝ હૈ મગર શહવતસે જાઈઝ નહીં ઉસકો શહવતસે ન દેખેં) ઔર અપની શરમગાહોંકી હિફાઝત કરેં (યાની નાજાઈઝ મહલમેં શહવતરાની ન કરેં જિસમેં ઝિના વગૈરહ સબ દાખિલ હૈં).

કુલ લિલ મુઅમિની-ન યગુઝઝૂ મિન્ અબ્સારિહિમ વ યહફઝૂ ફુરજહુમ. ઝાલિક અઝકા લહુમ. ઈન્નલ્લાહ ખબીરૂમ બિમા યસ્નઊન.

‘યગુઝઝૂ’ ‘ગઝઝ’ સે લિયા ગયા હૈ જિસકે માઅના કમ કરને ઔર પસ્ત કરનેકે હૈં. નિગાહ પસ્ત ઔર નીચી રખનેસે મુરાદ નિગાહકો ઉન ચીઝોંસે ફેર લેના હૈ જિનકી તરફ દેખના શરીઅતમેં મના ઔર નાજાઈઝ હૈ. ઈબ્ને કસીર ઔર ઈબ્ને હબ્બાનને યેહી તફસીર ફરમાઈ હૈ. ઉસમેં ગૈર મહરમ ઔરતકી તરફ બુરી નિયતસે દેખના હરામકે તૌર પર ઔર બગૈર કિસી નિયતકે દેખના મકરૂહ તૌર પર દાખિલ હૈ. ઔર કિસી ઔરત યા મદ્દકે શરઈ સતર પર નઝર ડાલના ભી ઈસમેં દાખિલ હૈ (ઝરૂરતકી જગહ જૈસે ઈલાજ દવા વગૈરહ ઈસસે અલગ હૈં) કિસીકા રાઝ માલૂમ કરનેકે લિયે

ઉસકે ઘરમેં ઝાંકના ઔર તમામ વો કામ જિનમેં નિગાહ ઈસ્તેમાલ કરનેકો શરીઅતને મના કર દિયા હૈ ઈસમેં દાખિલ હૈં.

વ યહફૂઝુફૂજહુમ, શરમગાહોંકી હિફાઝતસે મુરાદ યે હૈ કે નફસકી ખ્વાહિશ પૂરી કરનેકી જિતની નાજાઈઝ સૂરતેં હૈં ઉન સબસે અપની શરમગાહોંકો મેહફૂઝ રખેં. ઉસમેં ઝિના, લવાતત ઔર દો ઔરતોંકા આપસમેં ચિમટના જિસસે શહવત પુરી હો જાએ, હાથસે શહવત પુરી કરના યે સબ નાજાઈઝ ઔર હરામ ચીઝેં દાખિલ હૈં. મુરાદ ઈસ આયતકી નાજાઈઝ ઔર હરામ શહવતરાની ઔર ઉસકે તમામ મુકદ્દમાતકો મમનૂઅ કરના હૈ જિનમેંસે ઈબ્તિદા ઔર ઈન્તિહાકો સાફ તૌર પર બયાન ફરમા દિયા, બાકી દરમિયાની મુકદ્દમાત સબ ઉસમેં દાખિલ હો ગએ. શહવતકે ફિતનાકા સબસે પેહલા સબબ ઔર મુકદ્દમા નિગાહ ડાલના ઔર દેખના હૈ ઔર આખરી નતીજા ઝિના હૈ. ઈન દોનોંકો સાફ તૌર પર ઝિકર કરકે હારમ કર દિયા ગયા. ઉનકે દરમિયાની હરામ મુકદ્દમાત જૈસે બાતેં સુનના, હાથ લગાના વગૈરહ યે સબ અંદર આ ગએ. (મઆરિફુલ કુરઆન)

ઈબ્ને કસીરને હઝરત ઉબૈદા (રહ.) સે નકલ કિયા હૈ કે :-

કુલ્લુ મા અસલ્લાહિ બિહી ફહુવ કબીરતુન.

યાની જિસ ચીઝસે ભી અલ્લાહકે હુકમકી મુખાલિફત હોતી હો સબ કબીરા હી હૈં.

લેકિન આયતમેં ઉનકે દો તરફ ઈબ્તિદા ઔર ઈન્તિહાકો ઝિકર કિયા ગયા. ઈબ્તિદા નઝર ઉઠાકર દેખના ઔર ઈન્તિહા ઝિના હૈ. તિબરાનીને હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઉદ (રદિ.) સે રિવાયત કિયા હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

અન્નઝરુ સહમુન મિન સિહામિ ઈબ્લીસિ મસ્મૂમ, મન

તરકહા મખાફતી અબદલ્લાહુ ઈમાનન યજિદુ હલાવતહૂ ફી કલ્બી. (ઈબ્ને કસીર)

નઝર શયતાનકે તીરોંમેંસે એક ઝેહરીલા તીર હૈ. જો શખ્સ બાવજૂદ દિલકે તકાઝેકે અપની નઝર ફેર લે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે બદલે ઉસકો એસા પુખ્તા ઈમાન દેંગે જિસકી લઝઝત વો અપને દિલમેં મેહસૂસ કરેગા.

સહીહ મુસ્લિમમેં હઝરત જરીર બિન અબ્દુલ્લાહ બજલી (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે ઉનહોંને આં હઝરત (સ.અ.વ.) સે રિવાયત ક્રિયા, અગર બગૈર ઈરાદા અયાનક કિસી ગૈર મહરમ ઔરત પર નઝર પળ જાએ તો ક્યા કરના ચાહિયે? આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને હુકમ દિયા કે અપની નઝર ઉસ તરફસે ફેર લો. (ઈબ્ને કસીર)

હઝરત અલી કર્મલ્લાહુ વજહહૂકી હદીસમેં જો યે આયા હૈ કે પેહલી નઝર તો મઆફ હૈ દૂસરી ગુનાહ હૈ, ઉસકા મતલબ ભી યેહી હૈ કે પેહલી નઝર જો બગૈર ઈરાદા અયાનક પળ જાએ વો ગૈર ઈખ્તિયારી હોનેકે સબબ મઆફ હૈ વરના જાન બૂઝકર પેહલી નઝર ભી મઆફ નહીં.

બગૈર દાઢીકે લડકોંકી તરફ જાન બૂઝકર નઝર કરના ભી ઈસી હુકમમેં હૈ :-

ઈબ્ને કસીરને લિખ્યા હૈ કે બહોતસે અગલે વકતકે બુરુગ કિસી અમરદ (બગૈર દાઢીવાલે) લડકેકી તરફ દેખતે રેહનેસે બળી સપ્તીકે સાથ મના ફરમાતે થે. ઔર બહોતસે ઉલમાને ઈસકો હરામ કરાર દિયા હૈ (ગાલિબન યે ઉસ સૂરતમેં હૈ જબકે બુરી નિયત ઔર નફસકી ખ્વાહિશકે સાથ નઝર કી જાએ. વલ્લાહુ આલમ.

(મઆરિફુલ કુરઆન જિલ્દ ૬)

નુકતા : હઝરત ઈસા (અલૈ.) ને ફરમાયા કે બેગાની (અજનબી) ઔરત વગૈરહકે દેખનેસે બચો, ઈસ લિયે કે દિલમેં ઉસસે શહવત પૈદા હોતી હૈ.

કાશફીને લિખ્ખા કે ઝખીરતુલ મુલૂકમેં હૈ કે ઈન્સાનકે જિસમમેં શયતાનકે લિયે સબસે બળી ચીઝ આંખ શયતાનકા તીર હૈ. તીર ઈન્સાનકી આંખ હૈ ઈસ લિયે દૂસરે હવાસ અપને અપને મકામ પર ઠેહરે હુએ હૈં ઉનહેં જબ તક કોઈ ચીઝ નહીં છૂતી ઉસ વકત તક હરકતમેં નહીં આતે, બખિલાફ આંખકે યે દૂર ઔર નઝદીક હર તરહસે ઈન્સાનકો કામ દેતી હૈ ઔર ઉસીકે ઝરીઆ હી ઈન્સાન બહોતસી ગલતિયોંકા શિકાર હો જાતા હૈ.

ઈ હમા આફત કે બ તન મી રસદ

અઝ નઝર તોબા શિકન મી રસદ

દીદા ફર્દ પોશ ચૂદર દર સદફ

તા નશવી તીર બલા રા હદફ

યે તમામ આફતેં જો ઈન્સાનકો પહોંચતી હૈં ઈસી આંખ તોબા શિકનસે હી પહોંચતી હૈં. આંખકો ઐસે છુપાકે રખ જૈસે સદફમેં મોતી છુપા હોતા હૈ, તાકે મુસીબતોંકા નિશાના ન બનો.

મસ્અલા :- પેહલી બાર કિસી અજનબી ઔરત વગૈરહકો દેખના મઆફ હૈ ઉસકે બાદ દો બારા દેખેગા વો જાન બૂઝકર દેખનેમેં દાખિલ હોગા.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

અલ્લાહ તઆલાકા ઈરશાદે ગિરામી હૈ કે અય ઈબ્ને આદમ! પેહલી બાર દેખના તેરે લિયે મઆફ હૈ લેકિન દો બારા દેખનેસે બચના, વરના વો તેરે લિયે હલાકતકા સબબ બનેગા.

(૨) વલ્લઝીન હુમ્ લિકુરુજિહિમ્ હાફિઝૂન. ઈલ્લા અલા અઝ્વાજિહિમ અવ્ મા મલકત અઘ્માનુહુમ ફઈન્નહુમ ગૈર મલૂમીન.

और जो (तमाम औरतोंसे) अपनी शरमगाहोंकी हिफाजत रખनेवाले हैं सिवाये अपनी बीवीयोंके और अपनी (शरई) बांदियोंके. क्यूंके (बीवीयों और अपनी बांदियोंसे शरमगाहोंकी हिफाजत न करने पर) उन पर कोई ईलाअम काईम नहीं क्या जायेगा. (तफ्सीरे मजहरी)

મેરે અઝીઝ દોસ્તો! ઉપરવાલી આયતમેં અલ્લાહ તઆલાને અપને હબીબ (સ.અ.વ.) કે ઝરીએ ફરમાયા કે મેરે આશિક ઔર મેરે મેહબૂબ બંદે અપની શરમગાહકી હિફાઝત કરતે હૈં!

યાની વો લોગ મુશ્તઝની, જલક, ખૂદ લઝઝતી, હાથસે મની નિકાલના જૈસે બુરે કામસે બચતે હૈં!

તફસીર રૂહુલ બયાનમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્યા હુવા હૈકે:

અલ ફર્જુ વલ ફર્જતુ યાની દો ચીઝોંકે દરમિયાન સૂરાખ. દીવારકે સૂરાખકો 'ફર્જ' ઔર 'ફર્જત'સે તાબીર કરતે હૈં. દો પાંવકે દરમિયાનકે હિસ્સેકો 'ફર્જ' કહા જાતા હૈ. યહાં પર શરમગાહ મુરાદ હૈ. ઔર જમાકે સેગેમેં (બહુવચનમેં) તસરીહ મતલૂબ હૈ.

હાફિઝૂન. યાની વો અપને ફુરુજ (શરમગાહોં) કો હરામસે રોકનેવાલે હૈં ઔર ઉનહૈં ગૈરોંકી મિલ્કમેં નહીં છોડતે ઔર ન હી ઉનહૈં બેજા ઈસ્તેમાલ કરતે હૈં. ઈલ્લા અલા અઝ્વાજિહિમ સિવાએ અપની ઔરતોંકે. અવ્ મા મલકત ઐમાનુહુમ યા (સિવાએ) અપની કનીઝોંકે જો ઉનકી અપની મિલ્કમેં હૈં.

મા મલકત. અગરચે ગુલામોંકો શામિલ હૈ લેકિન યહાં પર

સબકે નઝદીક સિફ કનીઝેં મુરાદ હૈં. (રહુલ બયાન)

● તફસીર મઆરિફુલ કુરઆનમેં ઈસ આયતકી તફસીરમેં લિખ્યા હૈ :

ઈમાનવાલે વો હૈં જો અપની બીવીયોં ઔર શરઈ લોંડિયોંકે અલાવા સબસે અપની શરમગાહોંકી હિફાઝત કરતે હૈં. દોનોંકે સાથ શરઈ કાનૂનકે મુતાબિક નફસકી શહવત પુરી કરનેકે અલાવા ઔર કિસીસે નાજાઈઝ તરીકા પર શહવતરાનીમેં મુબ્તલા નહીં હોતે. ઈસ આયતકે ખતમ પર ઈરશાદ ફરમાયા (ફઈન્નહુમ ગૈર મલૂમીન) યાની શરઈ કાઈદેકે મુતાબિક અપની બીવી યા લોંડીસે નફસકી શહવત પૂરી કરનેવાલોં પર કોઈ મલામત નહીં. ઉસમેં ઈશારા હૈ કે ઈસ ઝરૂરતકો ઝરૂરતકે દરજામેં રખના હૈ ઝિંદગીકા મક્સદ બનાના નહીં. ઉસકા દરજા ઈતનાહી હૈ કે જો ઐસા કરે વો મલામતકે લાઈક નહીં. વલ્લાહુ આલમ. (મઆરિફુલ કુરઆન જિ. ૮)

● તફસીર ઈબ્ને કસીરમેં ઈબ્ને કસીર (રહ.) ને ઈસ આયતકી તફસીરમેં લિખ્યા હૈ કે :

ઈમાનવાલે સિવાએ અપની બીવીયોં ઔર મિલ્કિયતકી લોંડિયોંકે ઔર ઔરતોંસે અપને નફસકો દૂર રખતે હૈં. યાની હરામકારીસે બચતે હૈં. ઝિના, લવાતત વગૈરહસે અપને આપકો બચાતે હૈં. હાં ઉનકી બીવીયાં જો ખુદાને ઉન પર હલાલ કી હૈં ઔર જિહાદમેં મિલી હુઈ લોંડિયાં જો ઉન પર હલાલ હૈં ઉનકે સાથ મિલનેમેં કોઈ મલામત (બુરાઈ) ઔર હરજ નહીં. જો શખ્સ ઈનકે સિવા ઔર તરીકોંસે યા દૂસરોંસે ખ્વાહિશ પુરી કરે વો હદસે ગુઝર જાનેવાલા હૈ. (યાની જો મુશ્તઝનીકે ઝરીએ અપની શહવતકો પૂરા કરે વો હદસે ગુઝરનેવાલા હૈ, યાની કાનૂને ખુદાવંદીકો તોડનેવાલા હૈ.

● તફસીરે મઝહરીમેં ઈસ આયતકી તફસીરમેં લિખ્યા હૈ: ફર્જ, શરમગાહ મર્દકી હો યા ઔરતકી. હિફઝુલ ફર્જ હરામસે પાક દામન રેહના. અલા અઝવાજિહિમકા તઅલ્લુક હાફિઝૂનસે હૈ. ઈહફઝ અલા ઈનાનિ ફરસી મેરે ઘોડેકી લગામકો પકડે રખ આઝાદ ન છોડ. યે અરબી કહાવત હૈ. હાફિઝૂન અલા અઝવાજિહિમમેં હાફિઝૂનકે બાદ 'અલા'કા ઈસ્તેમાલ ઉસી મહાવરેકે મુતાબિક હૈ. ચૂંકે હિફઝકે અંદર બઝલકી નફીકા મફહૂમ હૈ તો ગોયા હાફિઝૂનકા માઅના હો ગયા લા યબ્ઝલૂન ઈલ્લા અલા અઝવાજિહિમ વો અપની શરમગાહોંકો કહીં ઈસ્તેમાલ નહીં કરતે સિવાએ અપની બીવીયોંકે.

મા મલકત અયૂમાનુહુમસે બાંદિયાં મુરાદ હૈં. મતલબ યે હૈ કે સિવાએ અપની બીવીયોં ઔર અપની બાંદિયોંકે કિસી ઔર ઔરતસે વો ખ્વાહિશ પૂરી નહીં કરતે.

પસ લફઝ "મા" કા ઈસ જગહ ઝિકર કરના દલાલત કર રહા હૈ કે ઉસસે બાંદિયાં મુરાદ હૈં ગુલામ મુરાદ નહીં હૈં. ખુલાસા યે કે ઔરતોંકે લિયે અપને ગુલામોંસે કુરબત નાજાઈઝ હૈ ઔર આયતસે ઈસકા જવાઝ મુસ્તફાદ નહીં હોતા.

● જવાહિરૂલ કુરઆનમેં ઈસ આયતકી તફસીરમેં લિખ્યા હૈ કે :

વલ્લઝીન હુમ લિકુરૂજિહિમ હાફિઝૂન યે તીસરા હુકમ હૈ, યાની વો સુલ્મકે કામોંસે બચતે હૈં. યહાં સુલ્મકે તીન કામોંકા ઝિકર કિયા ગયા હૈ. ઝિના, અમાનતમેં ખયાનત ઔર બદ અહદી (વાદા ખિલાફી).

ઝિના ભી એક બહોત બળા સુલ્મ હૈ. ફરમાયા ફલાહ

પાનેવાલોંકી એક સિફત યે હૈ કે વો અપની શરમગાહોંકો નાજાઈઝ ઔર ગલત જગહોંમેં ઈસ્તેમાલ કરનેસે મેહફૂઝ રખતે હૈં. હઝરત શેખ ફરમાતેં હૈં, ઝિના ઈસ લિયે ઝુલ્મ હૈ કે ઝિનાસે જો બચ્ચા પૈદા હોગા ઉસે યા તો તોહમતકે ખૌફસે કતલ કર દિયા જાએગા યા ઉસે કહી ફેંક દિયા જાએગા. ઔર વો માં-બાપકી શફકતસે મેહરૂમ રહેગા ઔર દર બદર ઝલીલ હોગા. યે દોનોં ઝુલ્મ હૈં.

ઈલ્લા અલા અઝ્વાજિહિમ યે ઈસસે પેહલેકે બયાનસે અલગ હૈ. મર્દકો સિર્ફ દો કિસમકી ઔરતોંકે સાથ જિન્સી ઈખ્તિલાત (મિલાપ) કી ઈજાઝત દી ગઈ હૈ : અવ્વલ વો ઔરત જો શરીઅતે ઈસ્લામિયાકી નઝરમેં ઉસકી બીવી હો. દૂસરે વો ઔરત જો શરઈ તૌર પર ઉસકી ઝર ખરીદ લોંડી હો. દુનિયામેં ઈસ દૂસરી કિસમકા વુજૂદ બાકી નહીં રહા. (જવાહિરૂલ કુરઆન)

● તફસીરે હક્કાનીમેં ઈસ આયતકી તફસીરમેં લિખ્ત્તા હૈ કે : વલ્લઝીન હુમ લિ ફુરૂજિહિમ વો જો અપની બીવીયોં ઔર શરઈ લોંડિયોંકે સિવા ઔર કિસી પર નાશ્તા નહીં ખોલતે. ઈસસે લવાતત ઔર સહક ઔર હાથસે મની નિકાલનેકી ભી મમાનિઅત સાબિત હુઈ. ઔર મુતઅહકી મમાનિઅત ભી સમઝી ગઈ. ઈસ લિયે મુતઅહકી હુઈ ઔરત હિસ્સા ન મિલનેકી વજહસે બીવી નહીં ઔર ન લોંડી હૈ ફિર ક્યૂંકર મબાહ (જાઈઝ) હો સકતી હૈ. (તફસીરે હક્કાની)

● એક દૂસરી તફસીરમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્ત્તા હુવા હૈ કે : ઈસ આયતમેં ઈમાનવાલોંકો શરમગાહકી હિફાઝતકા હુકમ દિયા ગયા હૈ. શરમગાહોંકી હિફાઝતકે હુકમસે દો કિસમકી ઔરતોંકો અલગ ક્રિયા ગયા હૈ. એક અઝવાજ દૂસરે મા મલકત અયૂમાનુહુમ “અઝવાજ” કા મતલબ અરબી ઝબાનકે મશહૂર ઈસ્તેમાલકી રૂસે

ભી ઔર ખૂદ કુરઆનકી તસરીહાતકે મુતાબિક ભી સિફ ઉન ઔરતોં પર હોતા હૈ જિનસે બા કાઈદા નિકાહ ક્રિયા ગયા હો, ઔર યેહી ઉસકે હમ માઅના ઉર્દૂ લફઝ “બીની” કા મફહૂમ હૈ.

રહા લફઝ મા મલકત અયૂમાનુહુમ, તો અરબી ઝબાનકે મહાવરેસે ઔર કુરઆનકે ઈસ્તેમાલાત દોનોં ઈસ પર શાહિદ હૈં કે ઉસકા મતલબ લોંડી પર હોતા હૈ, યાની વો ઔરત જો આદમીકી મિલ્કમેં હો. ઈસ તરહ યે આયત સાફ વઝાહત કર દેતી હૈ કે નિકાહ કી ગઈ બીવીકી તરહ મમલૂકા લોંડીસે ભી જિસ્માની તઅલ્લુક જાઈઝ હૈ ઔર ઉસકે જાઈઝ હોનેકી બુન્યાદ નિકાહ નહીં બલ્કે મિલ્ક હૈ. અગર ઉસકે લિયે નિકાહ શર્ત હોતા તો ઉસે અઝવાજસે અલગ બયાન કરનેકી કોઈ હાજત ન થી. ક્યૂંકે મન્કૂહા હોનેકી સૂરતમેં વો ભી અઝવાજમેં દાખિલ હોતી. (તફ્હીમુલ કુરઆન)

● એક ઔર જગહ ઈસ આયતકે તહત લિખ્યા હુવા હૈ :

ઈસ્લામમેં નફ્સાની ખ્વાહિશકો પૂરી કરનેકે દો તરીકે હી જાઈઝ હૈં :

અપની નિકાહવાલી બીવી ઔર મમલૂકા કનીઝ. ઈસકે અલાવત ઔર સારે તરીકે શરીઅતને હરામ કર દિયે હૈં.

શીઆ લોગ મુતઅહકો જાઈઝ સમજતે હૈં, ન સિફ જાઈઝ બલ્કે ઉસકે ફઝાઈલ બયાન કરનેમેં હદસે ઝિયાદહ કામ લેતે હૈં.

મુતઅહકા મતલબ :-

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ને ફરમાયા, શુરૂ ઈસ્લામમેં ઔરતોંસે મુતઅહ કરના જાઈઝ થા. મતલબ યે કે કોઈ શખ્સ અજનબી શહેરમેં જાતા ઔર વહાં કોઈ જાન પેહચાનવાલા ન હોતા તો જિસ કદર ઠહેરનેકા ઈરાદા હોતા ઉતની મુદ્દતકે લિયે કિસી ઔરતસે

નિકાહ કર લેતા તાકે ઔરત ઉસકે લિયે ખાના તૈયાર કર દે ઔર સામાનકી હિફાઝત રખ્ખે, યહાં તક કે જબ આયત ઈલ્લા અલા અઝવાજિહિમ અવ્ મા મલકત અયૂમાનુહુમ નાઝિલ હુઈ તો સિવાએ ઈન દોનોં કિસમોકે હર ઔરત હરામ હો ગઈ. (તફસીરે મઝહરી)

ઈસ આયતકી મૌજૂદગીમેં મઝીદ કિસી બહસ ઔર તમહીસની ઝરૂરત નહીં. મૈં ફક્ત ઉન સાહિબાનકી ગૈરતે ઈમાની ઔર હમિય્યતે ઈન્સાનીસે ઈતના પૂછનેકી ઈજાઝત તલબ કરતા હું કે ક્યા વો અપની બઝિયોં, અપની બહેનોકે લિયે યે કામ પસંદ કરતે હૈં કે ઉનહૈં કોઈ મુતઅહકા પૈગામ દે યા વો મુતઅહ કરતી ફિરૈં. અગર વો ઉસકે તસવ્વુરસે ભી લરઝ જાતે હૈં તો ફિર વો ઉમ્મતે મુહંમદિયાકી બઝિયોંકે લિયે યે કેસે બરદાશત કર સકતે હૈં કે ઉનકે સાથ એસા મઆમલા કિયા જાએ. ક્યા શરીઅતે ઈસ્લામિયામેં અમીર ઔર ગરીબ, બાદશાહ ઔર ફકીરકે લિયે અલગ અલગ કાનૂન હૈં? ક્યા સોસાયટીકે મુખ્તલિફ તબકાતકે લિયે ઈજાઝત ઔર કરામતકે અલગ અલગ મેઅયાર મુકર્રર હૈં? એક કામ જો એક ખાનદાનકે લિયે શરમકા સબબ હો ક્યા કિસી દૂસરે ખાનદાનકે લિયે ઈજાઝતકા સબબ હો સકતા હૈં? ખુદાકે લિયે કુછ તો ઈન્સાફ કરો!

અલ્લામા ઈબ્ને કુદામાને અલ મુગનીમેં ઈસ મસ્અલા પર આલિમાના બહસ કી હૈ જિસકા ખુલાસા ઉનહીકે અલ્ફાઝમેં આપકી ખિદમતમેં પેશ કરતા હું :

સહાબએ કિરામમેંસે નીચેકી જલીલુલ કદર હસ્તિયાં મુતઆકી હુરમતકી કાઈલ થીં. હઝરત ઉમર, અલી, હઝરત ઈબ્ને ઉમર, ઈબ્ને મસઝિદ, ઈબ્ને ઝુબૈર (રદિ.) ઈબ્ને અબ્દુલ બર. કેહતે હૈં કે અઈમ્મએ મુજતહિદીનમેંસે નીચેકે લોગ મુતઆકો હરામ કેહતે હૈં.

ઈમામ માલિક ઔર મદીનાવાલે. ઈમામ અબૂ હનીફા (રહ.) અહલે કૂફામંસે. અહલે શામમં ઔઝાઈ. અહલે મિસરમંસે લૈસ. નીઝ ઈમામ શાફઈ ઔર દૂસરે અસ્હાબે આસાર ભી મુતઆકો હરામ કરાર દિયા કરતે થે. (અલ મુગની ઈબ્ને કુદામા, કિતાબુ ન્નિકાહ)

પુતઅહકે જવાઝકે કાઈલ હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસકે કૌલકો ખૂબ ઉછાલતે હૈં. હકીકતમં યે આપ પર બહોત બળા બોહતાન હૈ. આપને કભી ઉસકે જાઈઝ હોનેકા કૌલ નહીં કિયા, બલ્કે આપ સખ્ત કિસમકી મજબૂરીકી હાલતમં ઉસકે જવાઝકે કાઈલ થે. યુનાંયે જબ આપસે ઉસકે બારેમં પૂછા ગયા તો ગુસ્સાસે ઉઠ ખળે હુએ ઔર ફરમાયા :

ઈન્નલ મુતઅહ કલ્મૈતતિ વદ્મિ વ લહમિલ ખિન્જીરિ.

યાની મુતઅહ મુરદા જાનવર, નાપાક ખૂન ઔર ખિન્જીરકે ગોશ્તકી તરહ હૈ.

ઈસ કૌલસે હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસકી રાયકી હકીકત આપ પર વાઝેહ હો ગઈ હોગી. સહીહ બાત યે હૈ કે આપને ઈસ કૌલસે ભી રૂજૂઅ કર લિયા થા. ઔર અગર બફર્જે મહાલ યે માન ભી લિયા જાએ કે હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) કા યે મઝહબ થા ઔર આપને ઉસસે રૂજૂઅ ભી નહીં કિયા તો ફિર ભી હમ પર અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસકે નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) કે ફરમાનકા પૂરા કરના વાજિબ હૈ ન કિસી ઔર કા.

(૩) ફમનિબ્તગા વરાઅ ઝાલિક ફઉલાઈક હુમુલ્ આદૂન.

(સૂરએ મોમિનૂન પા. ૧૮ આ. ૭)

ફિર જો ઈસકે અલાવા (યાની બીવી ઔર બાંદીકે અલાવા) શહવતકો પૂરા કરનેકી જગહેં તલાશ કરતે હૈં તો વો શરીઅતકી

હદસે નિ'ત્રનેવાલે હૈં (યાની વો લોગ નાફરમાન ઔર અપને પર ઝિયાદતી કરનેવાલે હૈં).

ઉપરવાલી આયત ઔર પેહલે લિખ્ખી ગઈ આયતમેં અલ્લાહ તઆલાને સાફ સાફ અલ્ફાઝમેં ઈરશાદ ફરમા દિયા કે જો લોગ બીવી ઔર બાંદીકે અલાવા કિસી ઔર તરીકેસે અપની ખ્વાહિશકો પૂરા કરતે હૈં યાની મુશ્તઝની યા લવાતત વગૈરાકે ઝરીએ, તો એસે લોગ અલ્લાહકે કાનૂનકો તોડનેવાલે હૈં! ઈસ આયતકી તફસીરમેં અકસર મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા હૈ કે “આદૂન” સે મુરાદ વો લોગ હૈં જો મુશ્તઝનીકે ઝરીએ અપની ખ્વાહિશાતકો પૂરા કરતે હૈં!

● તફસીરે મઝહરીમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્ખા હુવા હૈ કે : ફઉલાઈક હુમુલ આદૂન.

અય અલ કામિલૂન ફીઝલુલ્મિ વલ ઉદવાનિ અલ મુતજાવિઝૂન અનિલ હલાલિ ઈલલ હરામિ. વ હાઝિહિલ આયતુ નાસિખતુન લિમુત્અતિ નિસાઈ.

અલ આદૂન યાની રુલ્મ ઔર ઝિયાદતીમેં કામિલ હૈં, હલાલસે હરામકી તરફ હદસે ઝયાદહ બળ્હનેવાલે હૈં. ઈસ આયતસે મુતઅહ કરનેકી ઈજાઝત મન્સૂખ (ખતમ) હો ગઈ.

ઉપરવાલી આયત ઈસ બાત પર ભી દલાલત કરતી હૈ કે જલક (હાથસે મની નિકાલના) ભી હરામ હૈ. આમ ઉલમાકા પેહી કૌલ હૈ.

● ઈબ્ને જરીજકા કૌલ હૈ : મૈંને અતાઅસે યે મસ્અલા પૂછા તો ઉનહોંને કહા કે મકરૂહ હૈ (યાની મકરૂહે તહરીમી જો હરામકે હુકમમેં હોતા હૈ. (મુતર્જિમ)

● અતાઅને કહા કે મૈંને સુના હૈ કે કુછ લોગોંકા હશર એસી

હાલતમે હોગા કે ઉનકે હાથ હામિલા હોંગે, મેરા ખયાલ હૈ કે વો યેહી અમલ કરનેવાલે હોંગે.

● હઝરત સઈદ બિન જુબૈરને કહા, કુછ લોગ અપની શરમગાહસે ખેલતે થે કે અલ્લાહને ઉન પર અઝાબ નાઝિલ ફરમાયા. (તફસીરે મઝહરી)

● તફસીરે રૂહુલ બયાનમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્યા હુવા હૈ : ફમનિબ્તગા વરાઅ ઝાલિક. મેં ઈબ્તગાકા માઅના તલબ, યાની જો મુબાશરતકે લિયે બયાન કિયે ગયે તરીકાકે સિવા કોઈ ઔર તરીકા તલાશ કરે. વ રાઅ ઝાલિકમેં તરીકાએ ઈસ્લામિયા ઔર સુન્નતે નબવીયાકી તરફ ઈશારા હૈ, ઈસ લિયે કે ઈસ તરીકામેં વુસ્અત હૈ. વો ઈસ તરહ કે આઝાદ ઔરતોમેં ચારસે ઔર લોંડિયોમેં જિતના ચાહે.

ફઉલાઈક હુમલ આદૂન. યેહી લોગ હદસે ઝયાદા ગુઝરનેવાલે યા વો હલાલસે તજાવુઝ કરકે હરામકા ઈરતિકાબ કરતે હૈં.

મસ્અલા : મુશ્તઝની ભી ઈસી તજાવુઝકી હદમેં દાખિલ હૈ. (તફસીરે ફારસી)

આદૂન. વો ઝાલિમ જો હલાલસે હરામકી તરફ તજાવુઝ કરનેવાલે હૈં. ઈમામ બગવીને ફરમાયા કે આયતમેં દલીલ યે હૈ કે મુશ્તઝની હરામ હૈ. (ફૂયૂઝુ રહમાન, તર્જુમા રૂહુલ બયાન)

● તફસીરે હક્કાનીમેં ઉપર વાલી આયતકી તફસીરમેં લિખ્યા હૈ કે :

ઈસ આયતસે લવાતત ઔર હાથસે મની નિકાલનેકી ભી મમાનિઅત સાબિત હોતી હૈ. (તફસીરે હક્કાની)

● તફસીર ઈબ્ને કસીરમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્ખા હુવા હૈ કે :
 ઈમામ શાફઈ (રહ.) ઔર ઉનકે મુવાફિકીનને ઈસ આયતસે ઈસ્તિદલાલ કિયા હૈ કે અપને હાથસે અપના ખાસ પાની નિકાલ ડાલના હરામ હૈ. ક્યૂંકે યે ઉન દોનોં હલાલ સૂરતોં (બીવી ઔર બાંદી) કે અલાવા હૈ ઔર મુશ્તઝની કરનેવાલા શખ્સ ભી હદસે આગે ગુઝર જાનેવાલા હૈ.

તફસીર મઆરિફુલ કુરઆનમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્ખા હુવા હૈ કે :

ફમનિબ્તગા વરાઝ ઝાલિક ફઉલાઈક હુમુલ આદૂન, યાની નિકાહવાલી બીવી યા શરઈ કાઈદાસે હાસિલ શુદા લોંડીકે સાથ શરઈ કાઈદાકે મુતાબિક શહવત પૂરી કરનેકે અલાવા ઔર કોઈ ભી સૂરત શહવત પૂરી કરનેકી હલાલ નહીં, ઉસમેં ઝિના ભી દાખિલ હૈ. ઔર જો ઔરત શરઅન ઉસ પર હરામ હૈ ઉસકા હુકમ ભી ઝિનાકે હુકમમેં હૈ. ઔર અપની બીવી યા લોંડીસે હૈઝ ઔર નિફાસકી હાલતમેં યા ગૈર ફિતરી તૌર પર જિમાઝ કરના ભી ઉસમેં દાખિલ હૈ. યાની કિસી મર્દ યા લડકેસે યા કિસી જાનવરસે શહવત પૂરી કરના ભી. ઔર જમહૂરકે નઝદીક અપને હાથસે મની નિકાલના ભી ઉસમેં દાખિલ હૈ.

(તફસીર બયાનુલ કુરઆન, કુરતુબી બહરે મુહીત વગૈરહ)

● બયાનુલ કુરઆનમેં હકીમુલ ઉમ્મત થાનવી (રહ.) ને ઈસ આયતકે તહત લિખ્ખા હૈ કે :

ફમનિબ્તગા વરાઝ ઝાલિકમેં ઝિના ઔર લવાતત ઔર જાનવરોંસે બદફેલી કરના ઔર કુછ મુદ્દતકે લિયે કુર્બ કરના સબકે નઝદીક. ઔર બાઝકે નઝદીક હાથસે મની નિકાલના ભી દાખિલ હૈ. ઔર અગર યે આયત મદની ન હો તો મુતઅહકે હરામ હોને.

પર ભી ઈસસે ઈસ્તિદલાલ સહીહ હૈ.

● જવાહિરૂલ કુરઆનમેં ઈસ આયતકી તફસીરમેં લિખ્ખા હુવા હૈ કે :

ફમનિબ્તગા વરાઅ ઝાલિક. જો લોગ ઉપર ઝિકર કિયે ગયે દોનોં જગહોંકે અલાવા શહવતરાની કરતે હૈં વો ઝાલિમ ઔર હદસે ગુઝરનેવાલે હૈં ઔર હલાલસે હરામકી તરફ બળ્હનેવાલે હૈં.

(ખાઝિન વ તફસીરે મઆલિમ જિ. ૫ સ. ૩૨)

યે આયત મુતઅહ, લવાતત, ઔર હાથસે મની નિકાલનેકી હુરમત પર દલીલ હૈ, ક્યૂંકે યે તમામ સૂરતેં વ રાઅ ઝાલિકમેં દાખિલ હૈં.

(તફસીરે મદારિક જિ. ૩ સ. ૮૮)

● એક દૂસરી તફસીરમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્ખા હુવા હૈ કે :

“અલબત્તા જો ઈસકે અલાવા કુછ ઔર ચાહેં વોહી ઝિયાદતી કરનેવાલે હૈં,” ઈસ ફકરેને ઉપર વાલી દો જાઈઝ સૂરતોંકે સિવા નફસાની ખ્વાહિશ પૂરી કરનેકી તમામ દૂસરી સૂરતોંકો હરામ કર દિયા, ચાહે વો ઝિના હો, યા અમલે કૌમે લૂત યા જાનવરોંસે બદફેલી કરના ઔર જાનવરકે સાથ મુહબ્બત યા કુછ ઔર. ઈમામ માલિક ઔર ઈમામ શાફઈ ઈસકો બિલકુલ હરામ ઠહેરાતે હૈં. ઔર હનફીયાકે નઝદીક અગરચે યે હરામ હૈ લેકિન વો કેહતે હૈં કે અગર સખ્ત ગલ્બએ જઝબાતકી હાલતમેં આદમીસે અયાનક યે કામ હો જાએ તો ઉમ્મીદ હૈ કે મઆફ કર દિયા જાએગા.

● તફસીરે મવાહિબુ રહમાનમેં ઈસ આયતકે તહત લિખ્ખા હૈ કે :

ફમ નિબ્તગા વરાઅ ઝાલિક. સો જિસને તલબ કિયા ખ્વાહિશકો સિવાએ ઈસ મઝકૂરકે યાની સિવાએ મન્કૂહા યા બાંદી

મમ્લૂક કે, ફઉલાઈક હુમુલ આદૂન. તો એસે લોગ હી હૈં હદસે તજાવુઝ કરનેવાલે યાની ફાસિક કાર હૈં. પસ આયતમેં સાફ ઈશારા હૈ કે ઈન દોનોકે સિવા જો શરમગાહસે શહવતરાનીકે તરીકે હોં સબ હરામ હૈં. પસ ઝિના હરામ હૈં ઔર લવાતત હરામ હૈં ઔર જાનવરોંસે વતી (બદફેલી) કરના હરામ હૈં ઔર હાથસે ઝલક લગાકર મની નિકાલના હરામ હે. ખતીબ (રહ.) ને ફરમાયા કે સઈદ બિન જુબૈર (રહ.) સે રિવાયત હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને એક ઉમ્મતકો અઝાબ ક્રિયા જો જલક લગાકર મની ઝાડતે થે. બાઝને કહા કે એસી હાલતમેં યે લોગ ઉઠાએ જાએંગે કે ઉનકે હાથ હમલસે હોંગે.

ઈમામ ઈબ્ને કસીરને લિખ્યા હૈ કે ઈમામ શાફઈ વગૈરહ યાની જમ્હૂરને ઈસી આયતસે ઈસ્તિદલાલ ક્રિયા કે હાથસે જલક લગાકર મની નિકાલના હરામ હૈ. ક્યૂંકે દોનોં મબાહ કામોંસે યે હરકત ખારિજ હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલાને દોનોં કિસ્મોંકે અલાવા ખ્વાહિશ પૂરી કરનેકો હરામ કર દિયા હૈ.

ઔર હદીસ યે હૈ કે અનસ (રદિ.) ને કહા કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે સાત કિસમકે લોગ હૈં કે અલ્લાહ તઆલા આખિરતકે રોઝ ઉન પર નઝરે રહમત ન ફરમાવેગા ઔર ન ઉનકો પાક કરેગા, ઔર ન આલિમીનકે સાથ ઉનકો જમા કરેગા ઔર અગલે દોઝખમેં દાખિલ હોનેવાલોંકે સાથ ઉનકો દોઝખમેં દાખિલ કરેગા મગર ઈસ સૂરતમેં કે વો તૌબા કર લેં. ઔર જિસને તૌબા કી અલ્લાહ તઆલા ઉસકી તૌબા કબૂલ કર લેતા હૈ. (૧) જિસને હાથસે જિમાઅ ક્રિયા યાની જલક લગાકર મની નિકાલી, (૨) મદ મદકે સાથ લવાતત (બદફેલી) કરે તો કરનેવાલા (૩) કરાનેવાલા દોનોં. (૪) હમેશા શરાબ પીનેવાલા. (૫) જિસને

અપને માં-બાપકો મારા કે ઉનહોંને ફરિયાદ કી. (૬) જિસને અપને પડોસિયોંકો તકલીફ દી કે ઉનહોંને લાનત કી. (૭) વો જિસને અપને પડોસીકી બીવી (ખ્વાહ મન્કૂહા હો યા બાંદી) સે ઝિના કિયા.

ઈબ્ને કસીર (રહ.) ને કહા કે હદીસ ગરીબ હૈ ઔર ઈસમેં ઉસકે બાદ રાવી મજહૂલ હૈં. મુતર્જિમ કેહતા હૈ કે જલકકે મસ્અલામેં બાઝ ફુકહાને કહા કે અગર સપ્ત ઝરૂરત હો કે ઉસસે ઝિનામેં મુલવ્વસ હોનેકા ખૌફ હો તો બકદરે ઝરૂરત જાઈઝ હૈ ઔર યે કૌલ સહીહ નહીં હૈ ક્યૂંકે હદીસ સહીહમેં વારિદ હૈ કે :

ઉસમાન બિન મઝઝિન (રદિ.) ને ખસી હોનેકી દરખ્વાસ્ત કી જૈસે નસરાની રાહિબ કિયા કરતે થે તો આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને સપ્ત મના ફરમાયા.

ઔર હદીસમેં હૈ કે :

અય નવજવાનો! જો નિકાહકી કુવ્વત પાએ નિકાહ કરે વરના રોઝે રખ્ખે કે યે ઉસકે વાસ્તે ખસી હોના હૈ.

ઔર ફરમાયા કે :

મેરી ઉમ્મતકી રુહબાનિયત જિહાદ હૈ.

પસ માલૂમ હુવા કે અગર હાથસે મની નિકાલના ઐસે વક્તમેં જાઈઝ હોતા તો વો આસાન થા. બિલ જુમ્લા યે કૌલ ખાલી ફિકહી મસાઈલ જાનનેવાલે શખ્સકા હૈ જો અસરાંરે શરીઅતસે વાકિફ નહીં હૈ યે કૌલ બાતિલ હૈ, ઔર સહીહ વો હૈ જો જમહૂર ઉલમાને કહા કે હાથસે જલક હરામ હૈ. ઉસકો ચાહિયે કે રોઝે રખ્ખે ઔર ખાના કમ કરે ઔર સવાબે અઝીમકા ઉમ્મીદવાર હો. (મુતર્જમા તફસીર મવાહિબુ રહમાન)

(૪) વલ્લતી અહ્સનત ફર્જહા. ઈસસે બીબી મરયમ બિન્તે

ઈમરાન મુરાદ હૈં. અલ હિસ્ન હર વો મકામ જે નિહાયત મહકુમ
 ઔર મઝબૂત હો કે જિસકે અંદર આસાનીસે કોઈ ન પહોંચ સકે.
 ઔર કહા જાતા હૈ, યે ઉસકે હકીકી માઅના હૈં. મજાઝન ઉસકે
 માઅના અફીફા યા શાદીશુદા ઔરત.

હલ્લે લુગાત : અલ ફર્જ વલ ફર્જહ યાની દો ચીઝોંકે
 દરમિયાનકા ફર્જહ (કુશાદગી) જૈસે ફરજતુલ હાઈત યાની દીવારકા
 સૂરાખ. ઐસે હી દો પાંવકે દરમિયાનવાલી જગહકો ભી ફરજ
 (શરમગાહ) કેહતે હૈં. ઔર અબ બકસરત ઈસીકે લિયે ઈસ્તેમાલ
 હોને લગા હૈ. યહાં તકકે મુતલકન યેહી લફઝ ઈસ્તેમાલ કરતે વકત
 સિવાએ ઈસકે ઔર કોઈ માઅના મુરાદ નહીં હોતા. ઔર અલ
 ફરજ યાની ઈન્કિશાફુલ ગમ ભી આતા હૈ. ઔર મુરઘીકે બચ્ચોંકો
 ફરારીજ ઈસી લિયે કહા જાતા હૈ કે અંડે ઉનકે નિકલનેસે ફટ જાતે હૈં.

આયતકે માઅના યે હૈં કે અય મહેબૂબ (સ.અ.વ.)!
 મરયમકા વાકિઆ યાદ કીજિયે કે ઉસ (મરયમ) ને અપની
 શરમગાહ હલાલ ઔર હરામસે મેહફૂઝ ફરમાઈ ઔર અપને
 આપકો પાક રખ્યા. યાની ઉનકે દામને અસ્મત તક કિસીકા હાથ
 નહીં પહોંચા થા.

ઈમામ સુહેલીને ફરમાયા કે યહાંસે કમીસકા ફર્જ મુરાદ હૈ
 યાની ઉનકે કપડોં પર કિસી કિસમકી નજાસત નહીં પડી થી ઔર
 ઉનકે કપડે હર તરહકી નજાસતોંસે પાક થે. યાદ રહે કે કમીસમેં
 ચાર જગહોંમેં કુશાદગી ઝરૂરી હૈ.

(પ) વમિન શર્ફિ ગાસિકિન્ ઈઝા વકબ.

(પા. ૩૦ રૂ. ૩૮ આયત ૩૦)

(ઔર મેં પનાહ માંગતા હું) અંધેરી રાતકે શરસે જબ વો રાત

આ જાએ. (અહયાઉલ ઉલૂમ જિ. સોમ ૧૬૨ દારૂલ ઈશાઅત) ઈસકે બારેમેં હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) ફરમાતે હેં કે ઈસમેં શરમગાહકે ખળે હોનેસે પનાહ માંગી ગઈ હૈ. બાઝ લોગોંને ઈસે હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ (રદિ.) કે બજાએ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કી તરફ ભી મન્સૂબ ક્રિયા હૈ. ઈસ તફસીરમેં યે ભી કહા ગયા હૈ કે ઈસસે મુરાદ જોશકે વકત શરમગાહકા ખળા હોના હૈ. ઔર યે હકીકત હૈ કે જબ આદમી અપને પૂરે જોશ પર હો તો ઉસકી દો તિહાઈ અકલ રૂખ્સત હો જાતી હૈ.

(૬) ઈન્નલ્લાહ ખબીરૂમ્ બિમા યસ્નઊન.

બેશક અલ્લાહ બાખબર હૈ તુમહારે (બુરે ઔર અચ્છે) કામોંસે.

ઈસ આયતમેં અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા કે અય સારી દુનિયાકે ઈન્સાનો તુમ જો બુરે કામ કરતે હો (મસલન બદ નઝરી, મુશ્તઝની, ખૂદ લઝઝતી, ઝિના, ઝૂઠ, ગીબત વગૈરહ) મેં ઈન તમામસે બાખબર હું.

જો લોગ ખૂદ લઝઝતી જૈસે લાનતી કામમેં ફંસે હુએ હેં ઔર ઈસ કામકો કરતે વકત યે સમજતે હેં કે ઈસ વકત હમેં કોઈ દેખ નહીં રહા, વો ઈસ બાતકો સમજ લેં કે અલ્લાહ ઉનહેં ઈસ બુરાઈકો કરતે હુએ ઝરૂર દેખતા હૈ.

ઐસે લોગોંકો નફસ ઔર શયતાન ઈસ કામમેં મુલવ્વસ કરના ચાહેં તો વો ઈસ બાતકા મુરાકબા કરેં કે મેરા કરીમ રબ મુઝે દેખ રહા હૈ. ઈસ મુરાકબેસે ઈન્શાઅલ્લાહ ઝરૂર નફા હોગા!

(૭) વલા તકરબુઝઝિના ઈન્નહૂ કાન ફાહિશહ. વસાઅ

સબીલા.

ઔર પાસ ન જાઓ બદકારીકે વો હૈ બેહયાઈ ઔર બુરી રાહ. (તફસીરે ઉસમાની)

મુફતી શફીઝ સાહબ (રહ.) ને ઈસ આયતકી તફસીર બયાન કરતે હુએ ફરમાયા :-

ઔર ઝિના કે પાસ ભી મત ભટકો (યાની ઉસકે મુબાદી ઔર મુફદ્દમાતસે ભી બયો) બિલાશુબા વો ખૂદ ભી બળી બે હયાઈકી બાત હૈ ઔર (દૂસરે મફાસિદકે એતિબારસે ભી) બુરી રાહ હૈ (ક્યૂંકે ઈસ પર અદાવતે ઔર ફિતને ઔર નસબ બરબાદ હોતે હૈ)

(મઆરિફુલ કુરઆન જિ. ૫ સ. ૪૭૫)

ઈસ આયતકી તફસીરમેં મુફતી શફીઝ સાહબ (રહ.) ને ફરમાયા કે ઝિનાકે મુબાદી ઔર મુફસિદાતસે ભી બયો. યાની ઝિના તક લે જાનેવાલે અસ્બાબસે ભી બયો. ઝિના તક લે જાનેવાલે અસ્બાબ યે હૈ :

ઝિનાકે અસ્બાબ :-

(૧) લલચાઈ હુઈ નઝરોંસે લડકે ઔર લડકિયોંકો દેખતે રેહના ઔર ઘોરતે રેહના.

(૨) લડકે ઔર લડકીકે જિસમસે લઝઝત હાસિલ કરનેકે ખયાલી પુલાવ પકાતે રેહના.

(૩) તસવ્વુર હી તસવ્વુરમેં ઉનસે મિલાપ કર લેના.

(૪) ફહશ ગુફ્તગૂ કરના.

(૫) ફહશ ગાને ઔર રેકોર્ડીંગ સુનના.

(૬) ફહશ તસ્વીરેં દેખના.

(૭) અપને ખયાલાતમેં જિન્સી ખ્વાહિશાતકો ઝિયાદહ

જગહ દેના.

(૮) રાતકો સોતે વક્ત કિસીકે ખયાલાતમેં સોના.

(૯) સોતે વક્ત દિમાગમેં ગંદે ખયાલાતકી ભરમાર મૌજૂદ હોના.

(૧૦) ગંદી નંગી તસ્વીરેં દેખના.

(૧૧) વી. સી. આર. દેખના.

(૧૨) ગંદે નાવિલ ઔર કિસ્સે કહાનિયાં પઘ્હના.

(૧૩) મુશ્તઝની કરના.

ઝિનાકાર આદમી જહન્નમમેં બદતરીન તરીકાસે રહેગા. બરઝખમેં ઝાનિયોંકી રૂહેં આગકે તન્નૂરમેં હોંગી, યે આગ નીચેસે સુલગ રહી હોગી, જબ આગકા શોઅલા ઉઠેગા તો ઉનકી ચીખેં નિકલ જાએંગી. શોલાકે સાથ વો ઉપરકો ઉઠ જાએંગે. ફિર લૌટકર પેહલી તરહ અપને ઠિકાને પર ચલે આએંગે. કિયામત કાઈમ હોને તક ઉનકા પેહી અંજામ હોગા. યુનાંચે હઝરત રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઉનકો ખ્વાબમેં ઈસી હાલતમેં દેખા થા. ઔર પૈગંબરોંકા ખ્વાબ કિસી શકકે બગૈર વહીએ ઈલાહી હોતા હૈ.

(રૌઝતુલ મુહિબ્બીન)

ઝિનાકે અસ્ખાબ ભી હરામ હૈં :-

એક અલ્લાહવાલેને ઈસ આયતકી તફસીર કરતે હુએ ફરમાયા :

ઝિનાકે કરીબ (ભી) મત જાઓ! અલ્લાહ તઆલાકા બહોત બળા એહસાન હૈ કે જો ચીઝ બિલકુલ હરામ હૈ ઉસકે અસ્ખાબ ઔર વસાઈલસે ભી રોક દિયા. ક્યૂંકે કાઈદા હૈ કે જબ આદમી અસ્ખાબ ઔર વસાઈલસે પરહેઝ કરેગા તો ઈન્શાઅલ્લાહ ઝિનાકે

કરીબ ભી નહીં જાએગા, ઝિનાકે અસ્બાબ યે હૈં :

- (૧) બુરી નઝરસે દેખના
 - (૨) ઉસકી તરફ ચલકર જાના
 - (૩) બે ઝરૂરત બાતચીત કરના
 - (૪) ગૈર મહારિમકી બાતોંકી તરફ કાન લગાના
 - (૫) ઈસ કિસમકે નાજાઈઝ ખયાલાત કરના
- યે સારી હી ચીઝેં મના હૈં ઔર ઝિનાકે વસાઈલ હૈં.

બંદેકે પીરો મુરશિદ આરિફ બિલ્લાહ હઝરત મૌલાના હકીમ મોહંમદ અખતર સાહબ દામત બરકાતુહુમને ઈસ આયતકી તર્ફસીર બયાન કરતે હુએ ફરમાયા :

હક તઆલાને ઈસ આયતમેં ઝિનાકે કરીબ જાનેકો ભી હરામ ફરમાકર યે સબક દે દિયા કે જો અસ્બાબ ઝિનાસે કરીબ કરનેવાલે હૈં ઉનસે ભી બચો કે મુકદ્દમા હરામકા હરામ હોતા હૈ ઔર ઈન્સાનકી ફિતરત ભી યેહી હૈ કે ઝિનાકા કામ હમેશા ઉનહી મવાકેઅમેં હોતા હૈ જહાં અજનબી મર્દ કિસી અજનબિયા ઔરતસે મિલતા ઔર બાતચીત કરતા હૈ. ફિર નફ્સસે મુકાબલા દુશ્વાર હો જાતા હૈ. પસ હક તઆલાને લા તકરબૂં ફરમાકર તકવાકી રાહકો હમ પર આસાન ફરમા દિયા.

(રૂહકી બીમારિયાં ઔર ઉનકા ઈલાજ)

(૮) વલ યસ્તઅ ફિફિલ્લઝીન લા યજિદૂન નિકાહન હતા યુગ્નિયહુમુલ્લાહુ મિન ફઝ્લિહ. (સૂરએ નૂર : ૩૩)

ઔર જિન લોગોંકો નિકાહકી તાક્ત નહીં ઉનહેં યાહિયે કે ઝખ્તસે કામ લેં યહાં તક કે અલ્લાહ ઉનહેં અપને ફઝલસે ગની કર દે.

(૯) યઅ્લમુ ખાઈનતલ અઅ્યુનિ વમા તુખ્ફીસ્સુદૂર.

(સૂરએ મોમિન)

અલ્લાહ તઆલા આંખોંકી ખયાનતકો જાનતે હૈં ઔર જિન (ફહશ ખ્યાલાત) કો સીનેમેં છુપાતે હો ઉનકો ભી જાનતે હૈં!

હઝરત થાનવી (રહ.) કા કૌલ :-

ઈરશાદ ફરમાયા કે જિસ તરહ બદનઝરી કરના હરામ હૈ ઉસી તરહ દિલમેં બુરે ઔર ફહશ ખ્યાલ લાના ભી હરામ હૈ ઔર ખૂદ લઝઝતી ફહશ ખ્યાલાતકે બગૈર મુમકિન નહીં. ઈસી વજહસે અલ્લાહ તઆલાને ઈસ બુરે કામસે બચનેકે લિયે ફહશ ખ્યાલાતકો ભી હરામ કર દિયા.

(૧૦) વલ્ હાફિઝીન ફુરજહુમ્ વલ્ હાફિઝાતિ વઝઝાકિરીનલ્લાહ કધીરંવ્ વઝઝાકિરાતિ અઅદલ્લાહુ લહુમ્ મગ્ફિરતંવ્ વ અજરન્ અઝીમા. (અહઝાબ ૫)

અપની શહવતકી જગહોંકી હિફઝત કરનેવાલે મદ્ ઔર હિફઝત કરનેવાલી ઔરતેં ઔર અલ્લાહકો બહોત યાદ કરનેવાલે મદ્ ઔર ઔરતેં અલ્લાહ તઆલાને ઉનકે લિયે મઆફી ઔર બળા સવાબ રખ્યા હૈ.

ઈસ આયતમેં કિતના ખોલકર બયાન ક્રિયા ગયા હૈ કે જો લોગ પાકદામની ઔર આબરૂકી હિફઝત રખતે હૈં અખ્લાક ઔર આમાલમેં બુરાઈ પૈદા નહીં હોને દેતે, ખુદાકી હદમેં રેહકર લઝઝત વ મસરત હાસિલ કરતે હૈં ઔર ખુદાકે કાનૂનકો તોડનેસે બચતે હૈં, ઉન લોગોંકે લિયે અલ્લાહ તઆલાને મગ્ફિરતકી દૌલત ઔર અજરે અઝીમકી ખતમ ન હોનેવાલી નેઅમત તૈયાર કર રખ્ખી હૈ.

પૂરી કામિયાબીકી ખૂશખબરી એક દૂસરી આયતમેં અખ્લાક ઔર ઈફકત ઔર પાકદામની પર મુકમ્મલ કામિયાબીકી રૂહ પરવર ખુશખબરી દી ગઈ હૈ. અલ્લાહ તઆલાને જિન મુસલમાનોંકો ફલાહે

કામિલકી ખુશખબરી સુનાઈ હૈ ઉનમેં ઈન લોગોંકો ભી બતાયા હૈ.

વલ્લઝીન હુમ્ લિક્કુરજિહિમ હાફિઝૂન ઈલ્લા અલા અઝવાજિહિમ્ અવ્ મા મલકત્ અઝ્માનુહુમ ફઈન્નહુમ ગૈર મલૂમીન, વમનિબ્તગા વરાઅ ઝાલિક ફઉલાઈક હુમુલ આદૂન.

(મોમિનૂન-૧૦)

ઔર અપની શરમગાહોંકી હિફાઝત કરનેવાલે હૈ લેકિન અપની બીવીયોં યા અપની શરઈ લોંડિયોંસે ફાઈદા ઉઠાતે હૈ ઉન પર કોઈ ઈલ્લામ નહીં, હાં જો ઈસકે અલાવા દૂસરી જગહ શહવતરાનીકા તલબગાર હો એસે લોગ શરીઅતકે કાનૂનસે નિકલનેવાલે હૈ.

જિન્સી મૈલાનકી તસ્કીનકે લિયે રબ્બુલ ઈઝઝતને જાઈઝ સૂરતેં દો બયાન કી હૈ. એક બીવી જિસસે જાઈઝ તૌર પર નિકાહકા રિશ્તા કાઈમ કિયા ગયા હો. દૂસરી લોંડી જિસસે હમ બિસ્તરી જાઈઝ હૈ. ઈન દોકે અલાવા જો સૂરતેં આદમી જિન્સી મૈલાનકે લિયે ઈખ્તિયાર કરે વો ઈસ્લામકે કાનૂનમેં હુદ્દુલ્લાહસે તજાવુઝ કરાર દિયા ગયા.

પાકદામની નબુવ્વતકે જુઝકી હૈસિયતમેં :-

પાકબાઝી ઈતની અહમ ચીઝ હૈ કે ઈસ્લામી નુક્તએ નિગાહસે નબુવ્વત ઔર રિસાલતકે લિયે ઉસે જુઝકી હૈસિયત હાસિલ હૈ. રબ્બુલ ઈઝઝતને રસૂલોં ઔર નબિયોંકે હકમેં ઉસે બળી એહમિયતસે બયાન કિયા હૈ, અગર કિસી બરગુઝીદા બંદે પર પાકદામનીકે ખિલાફ તોહમત લગાઈ ગઈ તી ખૂદ પરવરદિગારે આલમને ઉસકી તરદીદ કી, ઔર ઉનકી પાકદામનીકા સુબૂત ફરાહમ કિયા.

જૈસા કે હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કા તઝકિરા હૈ કે ઉન પર

ઝુલેખા અઝીઝે મિસરકી બીવી ફરેફતા હુઈ. ઔર ઉસને ચાહા કે યૂસુફ (અલૈ.) કા દામને ઈફફત મુલવ્વસ હો, મગર રબ્બુલ ઈઝઝતને ઉનકી દસ્તગીરી ફરનાઈ ઔર ઉસ નાઝુક તરીન વક્ત પર આપકો બચા લિયા. ગો શુરૂ મઆમલામેં શરમિંદગી દૂર કરનેકે લિયે ઝુલેખાને હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કી તરફ બુરી નિયતકી નિસ્બત કી, મગર ફિર આબિરમેં ઉસી અઝીઝે મિસરકી બીવી ઝુલેખાને હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કી પાકબાઝીકી ગવાહી દી, કુરઆનને તઝકિરા કરતે હુએ એલાન કિયા :

वलकद् रावदतुडू अन् नईसिही इस्तअस-म.

ઔર વાકઈ મૈને ઉસસે અપના મતલબ હાસિલ કરનેકી ખ્વાહિશ કી થી, મગર યે પાક સાફ રહા.

હઝરત યહયાકી તારીફમેં ઈરશાદે બારી હૈ :

व सय्यिदंव् वहुसूरंव् वनबिय्यम् मिनस्सालिहीन.

(આલે ઈમરાન-૪)

ઔર મુક્તદા હોંગે ઔર અપને નફસકો બહોત રોકનેવાલે હોંગે ઔર નબી હોંગે ઔર આલા દરઝકે શાઈશ્તા (અખ્લાકવાલે) હોંગે.

“હુસૂર” ઉસકો કેહતે હૈં જો અપની કુવ્વતે શહવત પર કાબૂ રખતા હો ઔર નફસકે ફરેબમેં મુબ્તલા ન હો.

હઝરત ઈસા (અલૈ.) કી માં મરયમ સિદ્દીકા (અલૈ.) પર યહૂદને તોહમત લગાઈ તો ખૂદ રબ્બુલ ઈઝઝતને તરદીદ કી ઔર કુરઆનમેં યે એલાન કિયા :

व मर्यमबन-त ईम्मानदलती अइसनत् इर्रजहा.

ઈમરાનકી બેટી મરયમ જિનહોંને અપની ઈસ્મતકો મેહફૂઝ રખ્યા.

ઉનહેં પાક કરેગા ઔર ન ઉનહેં આલિમોંકે સાથ જમા કરેગા ઔર ઉનહેં સબસે પેહલે જહન્નમમેં જાનેવાલોંકે સાથ જહન્નમમેં દાખિલ કરેગા. ઔર યે બાત હૈ કે વો તૌબા કર લેં, તૌબા કરનેવાલોં પર ખુદા તઆલા મહેરબાનીસે રૂજૂઅ ફરમાતે હૈં.

(૧) હાથસે નિકાહ કરનેવાલા યાની મુશ્તઝની કરનેવાલા
(૨) ઈગલામબાઝી (લોંડાબાઝી) કરનેવાલા (૩) નશાબાઝ શરાબકા આદી (૪) અપને માં-બાપકો મારને પીટનેવાલા યહાંતક કે વો ચીંખો પુકાર કરને લગેં (૫) અપને પડોસિયોંકો તકલીફ પહોંચાનેવાલા યહાં તકકે વો ઉસ પર લાનત ભેજને લગેં (૬) અપની પડોસનસે બદકારી કરનેવાલા.

(૩) હુઝૂરે સરવરે કૌનૈન (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, અય મેરે ઉમ્મતિયો! તુમ છ ચીઝોંકી ઝમાનત દો, મૈં તુમહારે લિયે બેહિશ્તકા ઝામિન હું. વો ચીઝેં યે હૈં :

- (૧) જબ બાત કરો તો સચ બોલો.
- (૨) જબ વાદા કરો તો ઉસે પૂરા કરો.
- (૩) જબ અમાનત રખ્ખી જાએ તો ઉસે અદા કરો.
- (૪) અપની ફરજ (શરમગાહ) કી હિફાઝત કરો.
- (૫) અપની આંખોંકો ગૈર મહારિમસે બચાઓ.
- (૬) અપને હાથોંકો હરામકારીસે મેહફૂઝ રખ્ખો.

હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

જો શખ્સ તુમમેંસે નિકાહ નહીં કર સકતા ઉસે રોઝે રખને ચાહિયે. (અનવારૂલ મશારિક)

ઈસી હદીસ શરીફસે માલકિયાને ઈસ્તિદલાલ ફરમાયા હૈ કે મુશ્તઝની હરામ હૈ. ક્યૂંકે હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને નિકાહસે આજિઝ

હોને પર ગોઝા રખનેકા ઈરશાદ ફરમાયા. અગર એસી સૂરતમેં મુશ્તઝની જાઈઝ હોતી તો ઉસે ભી ખોલકર ન સહી ઈશારેસે તો બયાન ફરમાતે. ઔર રોઝેકે લિયે ઈસ લિયે ઈરશાદ ફરમાયા કે રોઝા શહવતે નફસાનીકો તોડતા હૈ.

(૪) અહાદીસમેં બહોત ઝિયાદહ વાકિઆત મઝકૂર હૈં કે : આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને મુખ્તલિફ પેરાયોમેં લોગોંકો ઈફફત ઔર ઈસ્મત ઔર અખ્લાકકી તાલીમ ફરમાઈ ઔર એસા માહોલ પૈદા કિયા કે લોગ ઈસ ઈફફત ઔર ઈસ્મતકી કદર કરેં જો અખ્લાક ઔર ઈઝઝત ઔર અઝમતકી જાન હૈ.

એક દફા આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

યા શબાબ કુરૈશ! ઈહફઝૂ ફુરજકુમ, લા તઝિનૂ, ઈલ્લા મન હફઝ ફલહુલ જન્નતુ. (મિફતાહુલ ખિતાબતે બાબુઝ ઝિના)

અય જવાનાને કુરૈશ! અપની શહવતકી જગહોંકી હિફઝત કરો, ઝિના ન કરો, સુનો! જો અપની શહવતકી જગહ મેહફૂઝ રખેગા ઉસકે લિયે જન્નત હૈ.

(૫) સરકારે દો આલમ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે :

લિકુલ્લિ ઈબ્ને આદમ ખતુન મિનઝ ઝિના. ફલ અયનાનિ તઝનિયાનિ વ ઝિનાહુમા અન્નઝરુ, વલ યદાનિ તઝનિયાનિ વ ઝિનાહુમા અલા બત્શુ, વરિરજલાનિ તઝનિયાનિ વ ઝિનાહુમા અલ મશ્યુ, વલ ફમુ યઝની વ ઝિનાહુ અલ કબલત, વલ કલ્બુ બિહિમ અવ યતમન્ની વ યસ્દકુ ઝાલિક અલ ફરજુ અવ યકઝિબહુ.

(મુસ્લિમ બહવાલા અહયાઉલ ઉલૂમ વ અબૂ દાઉદ વ નસાઈ)

હર આદમીકો ઝિનાસે કુછ ન કુછ વાસ્તા પળતા હૈ, ઈસ લિયે કે આંખે ઝિના કરતી હૈં, ઔર ઉનકા ઝિના દેખના હૈ, દોનોં

હાથ ઝિના કરતે હૈં ઔર ઉનકા ઝિના પકડના હૈ, દોનોં પાંવ ઝિના કરતે હૈં ઔર ઉનકા ઝિના ચલના હૈ, મુંહ ઝિના કરતા હૈ ઔર ઉસકા ઝિના બોસા હૈ, દિલ ઈરાદા ઔર આરઝૂ કરતા હૈ ઔર શરમગાહ ઉસ ઈરાદેકી તાઈદ કરતી હૈ યા તકઝીબ (ઝુઠા) કર દેતી હૈ.

મેરે અઝીઝો! ઉપરવાલી હદીસમેં આપ (સ.અ.વ.) ને સાફ સાફ ખુલે અલ્ફાઝમેં ઈશારા ફરમાયા :

वल यदानी तजनियानि व जिनाहुमा अल बत्थु.

દોનોં હાથ ઝિના કરતે હૈં ઔર ઉનકા ઝિના શરમગાહકો પકડના હૈ.

ઈસ હદીસસે પતા ચલતા હૈ કે શરમગાહકો રગડકર મની નિકાલના યે હાથોંકા ઝિના હૈ. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકી ઈસ ખબીસ કામસે હિફાઝત ફરમાએ.

(૬) આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

સબસે ઝિયાદા જો ચીઝ જન્નતમેં દાખિલ કરેગી વો તકવાએ ઈલાહી ઔર હુસ્ને અખ્લાક હૈ. ઔર સબસે ઝિયાદા જહન્નમેં ડાલનેવાલી ચીઝ મુંહ ઔર શરમગાહ હૈ.

(તિરમિઝી, હદીસ હસન હૈ)

(૭) રિવાયાતમેં હૈ કે સરકારે દો આલમ (સ.અ.વ.) યે દુઆ ફરમાયા કરતે થે :

अल्लाहुम्म ईन्नी अठिज़ुબिक मिन् शरّि সমर्थ व બસરી વ કલ્બી વ શરિ મનિયી.

અય અલ્લાહ! મૈં તેરી પનાહ ચાહતા હું અપને કાન, આંખ ઔર દિલકે શરસે ઔર અપની મનીકે શરસે.

(૮) આપ (સ.અ.વ.) યે દુઆ ભી ફરમાતે થે.

અસ્અલુક અન તુતહિહર કલ્બી વ તહફઝ ફરજી.

(બૈહકી-ઉમ્મે સલમા રદિ.)

અય અલ્લાહ! મੈં દરખ્વાસ્ત કરતા હું કે મેરે દિલકો પાક કર ઔર મેરી શરમગાહકી હિફાઝત ફરમા.

(૯) પાક દામનીકી તબ્લીગ :

હિરકલ શાહે રૂમને અબૂ સુફ્યાનસે જબ આં હઝરત (સ.અ.વ.) કે મુતઅલ્લિક દરયાફત ક્રિયા કે વો તુમ લોગોંકો ક્યા બતાતે હૈં ઔર કિન ચીઝોંકી તાલીમ દેતે હૈં? ઉસ વકત અબૂ સુફ્યાનને હિરકલસે કહા, ગો અબૂ સુફ્યાનને ઉસ વકત તક ઈસ્લામ કબૂલ નહીં ક્રિયા થા.

યાઅમુરુના બિસ્સલાતિ વરસદકહ વલ અફાફ વસ્સિલત.

(બુખારી ક્રિતાબુલ અદબ બાબે સિલતુલ મંરઅતિ જિ. ૪ સ. ૩૪)

આપ હમૈં નમાઝ, સદકા ઈફફત ઔર સિલારહમીકા હુકમ ફરમાતે હૈં.

ઈફફત ઔર પાકદામની ઈતની અહમ ચીઝ હૈ કે ઉઝકી તાલીમ આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને અવ્વલ દિનસે દી, ઉસે આપને કત્બી ફરામોશ નહીં ફરમાયા.

(૧૦) જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે :

અય કુરૈશી જવાનો અપની શરમગાહોંકી હિફાઝત કરો. ઝિના મત કરના. ખબરદાર જિસને અપની શરમગાહકી હિફાઝત કી સો ઉસકે લિયે જન્નત હૈ. (રવાહુલ હાકિમ બુખારી વ મુસ્લિમ વ બૈહકી, ઝવાજિર સ. ૨૨૭, જિ. ૨)

(૧૧) જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે :

જો મુઝે અપની ઝબાન ઔર શરમગાહકી હિફાઝતકી

ઝમાનત-દે મેં ઉસકો જન્નતકી ઝમાનત દેતા હું. (યે એલાન આજ ભી ઔર કિયામત તક રહેગા.) (ઝવાજિર સ. ૨૨૭, જિ. ૨)

મુશ્તઝનીકે નુકસાનાત તબીબોંકે મઝામીનકી રોશનીમેં

ખૂદ લઝઝતીકી બુરાઈ પર (હોમિયો) ડાકટર મુહંમદ ભટ્ટી આસીકા મઝમૂન :-

જલ્ક- મુશ્તઝનીકી બુરી આદત ઔર ઉસકે અસરાત:-

ઈન્સાનકો અલ્લાહ પાકને અશરફલુ મખ્લૂકાત બનાયા ઔર અપની બે ઈન્તિહા નેઅમતોંસે નવાઝા ઔર યે ભી બતા દિયા કે દેખો શયતાનકે ધોકેમેં ન આના કે વો તુમહારા ખુલા દુશ્મન હૈ. મગર ચૂંકે ઈન્સાનકી ફિતરતમેં જલ્દબાઝી હૈ ઈસ લિયે શયતાન બળી આસાનીસે ઈન્સાનકો અપને ફંદેમેં ફંસા લેતા હૈ. ફિર ઈન્સાનકા યે હાલ હોતા હૈ કે વો દેખતે હી દેખતે તબાહી ઔર બરબાદીકે સમંદરમેં ડૂબ જાતા હૈ ઔર ઈન્સાની ફિતરતસે બગાવતકે જુર્મમેં નાખુશગવાર હાલાતે ઝિંદગીકી દહકતી આગમેં જલતા નઝર આતા હૈ.

યે સય હૈ કે કુદરતને મુહબ્બત ઔર ઈશકકા માદા ઈન્સાનકી ફિતરતમેં છુપા રખ્યા હૈ. ઔર ખ્વાહિશાતે નફ્સાનીકા દબાવ ઉસકે સાથ લગા હુવા હૈ. આજકા ગંદા માહોલ જિસમેં વો રાત દિન રેહતા હૈ, બે પર્દગી, બે હયાઈ ઉપરસે ઘર ઘર ટીવી, રેડિયો, જિનમેં ઔરત મર્દકી જિન્સી મુહબ્બતકા પ્રચાર કિયા જાતા હૈ. ઈસકે અલાવા વી.સી.આર. (V.C.R.) જિસ પર હર તરહકી બે હયાઈકી ફિલ્મેં દેખી જાતી હૈ ઔર બિગાડનેવાલે અપ્લાક, જિન્સી

જઝબાત ઉભારનેવાલે સસ્તે લેટરીયરને નવજવાનોંકે ઝહનોંકો પરાગંદા કર રખ્યા હૈ. ઐસે માહોલમેં જઝબાતકી રવમેં બેહ જાના બળા આસાન હૈ મગર નફસકી રિઆયતકે પીછે બે સોચે સમજે ચલ પડના બિલકુલ નાજાઈઝ ઔર ગુનાહ હૈ. ઔર યે ગુનાહ આજ કલ આમ બલ્કે વબાકી સૂરત ઈખ્તિયાર કરતા જા રહા હૈ. નવજવાનોંકી અખ્લાકિયાતકો તબાહ કિયા જા રહા હૈ.

પિછલે કઈ સાલસે મેરે પાસ નવજવાન મરીઝ (દર્દી) આતે હૈં જિનહોંને અપને હાથસે અપની જવાની તબાહ કર લી. ઉનમેં અનપઢ લોગોંકે અલાવા યુનિવર્સીટી ઔર કોલેજકે તલબા (સ્ટુડન્ટ) ભી શામિલ હૈં. બાઝ જવાન શાદીકે બાદ પરેશાન હો જાતે હૈં ઔર કઈ ઉનમેંસે આજિઝીસે કેહતે હૈં.

“ડાક્ટર સાહબ! ઈઝઝતકા સવાલ હૈ. પૈસેકી પરવા ન કરેં, કોઈ અચ્છી સી દવા તજવીઝ કર દેં. ઈતને દિન શાદીકો હુએ અભી તક “કામ” નહીં હો સકા, જિસસે બળી શરમિંદગી હો રહી હૈ.”

બહોતસે કેસ ઐસે ભી થે જિનમેં ઉન મરીઝોંને જવાનીકી ઈખ્તિદાહીસે બુરી આદત, બુરી સોહબત ઔર ગંદી ફિલ્મેં દેખકર અપને હાથોંસે અપની જવાની ગંવાઈ. બાઝને તો યે કહા કે :

બીવી, શરીફ ઔર નેક ઔરત હૈ, ઉસને કહા હૈ કે “ઈલાજ કરવા લેં”.

ઔર બાઝને બતાયા કે :

બીવીને કહા હૈ કે મયકે જાનેસે પેહલે અગર કામ ન હુવા તો મેં વાપસ નહીં આઉંગી.

આજ કલ યે મર્ઝ આમ હો રહા હૈ ઔર બેહયાઈકી હદ તક હો રહા હૈ. ઈસ લિયે અપને (દવાખાનેકી) તજુર્બેકી રોશનીમેં ઈસ

બુરે મર્ઝ “મુશ્તઝની” ઔર ઉસકે નુકસાન દેહ અસરાતકે ઈલાજ પર મુખ્તસર લિખ રહા હું કે યે વક્તકી અહમ ઝરૂરત હૈ.

મુશ્તઝની- જલક ઔર ઉસકે બુરે નતાઈજ :-

મેડીકલમેં મુશ્તઝનીકો (**Masterbation OR Onanism**) “માસ્ટર બેશન” યા “ઉનાનિઝમ” કેહતે હૈં ઔર ઉસકે બુરે અસરાતકે નતાઈજસે પઢોંકી કમઝોરી, જિન્સી કમઝોરી, દિમાગી કમઝોરી ઔર ખૂનકી કમી જૈસી બીમારીયાં પૈદા હોતી હૈં. જિસે **Nervous Debility from Self abuse** કહા જાતા હૈ.

યે બુરી આદત જિસમમેં બુરે અસરાત પૈદા કરકે ખૌફનાક બીમારીકા સબબ હુવા કરતી હૈ. જિસમ ઔર દિલ ઔર દિમાગ તબાહ હો જાતે હૈં. યે આદત કિસી ભી ઉમરકે લિયે માખસૂસ નહીં. જો બચ્ચે બદ કિસ્મતીસે ઈસ બુરી આદતકે આદી હો જાતે હૈં વો ચેહરેકા નૂર ઔર ચમક દમક ખો બૈઠતે હૈં. ઉનકા રંગ ઝર્દ (પીલા) હો જાતા હૈ. આંખેં અંદર દબ જાતી હૈં ઔર ઉનકે ગિર્દ નીલગું હલકે પડ જાતે હૈં. ઉનકી તબીઅત ચિડચલ હો જાતી હૈ ઔર વો સરકશ હો જાતે હૈં. કુવ્વતે બરદાશતકી કમીકી વજહસે ઝરા ઠંઢા, છેડછાડ, મઝાક બરદાશત નહીં કર સકતે. આહિસ્તા આહિસ્તા હાઝમાકી તાકત ખતમ હો જાતી હૈ જિસમ દુબલા ઔર દિમાગી તાકતેં કમઝોર પડ જાતી હૈં. અગર બદ કિસ્મતીસે કોઈ મર્ઝ ઉન પર હમલા આવર હો તો વો ઉનકી કુવ્વતે બરદાશતસે બાહિર ઔર શદીદ હો જાતા હૈ. મામૂલી બુખાર ભી મીઆદી બુખારકી સૂરત ઈખ્તિયાર કર લેતા હૈ.

અગર યે આદત બાલિગ હોનેકે બાદ હીસે જારી રહે તો દિલ ઔર હાફઝા બહોત કમઝોર હો જાતે હૈં. ખયાલાત નફરતવાલે હો જાતે હૈં, જિસ્મ તબાહ હો જાતા હૈ ઔર ઉસકા

બળહના બંદ હો જાતા હૈ.

ઐસે મરીઝ અકસર સર દર્દ, મેદા પર બોઝ, ખાનેકે બાંદ પેટમેં મરોડ, ઉબકારિયાં, છાતીમેં દર્દ, તબીઅત ગીરી ગીરી, પળહાઈમેં તબીઅત ન લગના, માહોલસે બે પરવાહી, આઝમેં સુસ્તી જૈસી તકલીફકી શિકાયત કરતે હૈં.

ચેહરે પર ખરાશદાર ફુન્સિયાં નિકલ આતી હૈં. બાઝ મરીઝ તકલીફ બરદાશત નહીં કર સકતે ઔર જવાની અપને હાથોં વકતી લઝઝતકી વજહસે ઝાએઝ કર લેતે હૈં. યહાં તકકે ઉનહેં ખબા હોના ભી મુશ્કિલ માલૂમ હોતા હૈ. ઐસે મરીઝોંકી ઝિંદગી તલ્ખ (કડવી) હો જાતી હૈ. હાફઝા કમઝોર હો જાતા હૈ. મુશ્તઝનીકી વજહસે મની પતલી હો જાતી હૈ ઔર નિહાયત થોડીસી હરકતસે નિકલ જાતી હૈ.

ઐસે મરીઝ એહતિલામ ઔર જિરયાનકા હર વકત શિકાર બને રેહતે હૈં. પેશાબમેં કતરે આતે રેહતે હૈં ઔર પેશાબ બગૈર ઈરાદા નિકલ જાતા હૈ. યા ઉસકે બર અકસ હબ્સુલ બૌલમેં (પેશાબકા બંદ હો જાના યા તકલીફસે આના) મુબ્તલા હો જાતે હૈં. યહાં તકકે શાદીસે બાગી હો જાતે હૈં યા ફિર શાદીકે બાદ ખુશગવાર ઝિંદગીસે મેહઝૂમ રેહતે હૈં.

મેરે પાસ કરાચી યુનિવર્સીટીકે તાલિબે ઈલ્મ આએ જિનકા નામ અલિફ બેગ હૈ, ઉનકે હાથમેં એક કિતાબ થી, “શાદીસે પેહલે શાદીકે બાદ નવજવાનોકે ખુસૂસી મસાઈલ”, મુસન્નિફ : ડાક્ટર મુબીન અખતર. ઉનહોંને બતાયા કે મુસન્નિફને લિખ્યા હૈ કે :

મુશ્તઝનીસે જિન્સી ખ્વાહિશાત ઔર કુવ્વતમેં ઝયાદતી હોતી હૈ.

(સ. ૨૩૨-૨૩૩)

ઉનહોંને કિતાબકે વો સફહાત નિકાલકર મુઝે પળહાએ. ઔર
યે કે :

મુશ્તઝનીસે જિન્સી સુકૂનકે અલાવા જિન્સી ઔર જિસ્માની
સિહહતમેં ઈઝાફા હોતા હૈ. (સ. ૨૩૩)

ઉન્હોંને (મુસન્નિફ, ડાક્ટર મુબીન અખતર, માહિરે
નફસિયાત, કરાચી) હકીમોંકે બારેમેં લિખ્યા હૈ કે :

ઉનકા ઈલ્મ આજસે હઝાર સાલ પેહલેકા હૈ જો અબ કારગર
નહીં.

ઈસ લિયે મુશ્તઝની, જલક યા ખૂદ લઝઝતી ગુનાહ નહીં
ઔર ન નુકસાન દેહ હૈ.

કિતાબકે સફા ૨૩૫ પર લિખ્યા હૈ કે :

ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ (રહ.) કે નઝદીક મુશ્તઝની
બિલકુલ હલાલ ઔર જાઈઝ હૈ ઔર ગુનાહ ભી નહીં.

મૈંને ઉસ સાહબઝાદેસે પૂછા કે આપકા તજુર્બા ક્યા હૈ? કેહને
લગા :

ડાક્ટર સાહબ! મેરી હાલત તબાહ હો ગઈ હૈ. ઈસ કિતાબકો
પળહકર મૈં ક્યા યુનિવર્સીટીમેં મેરી તરહ બહોતસે તાલિબે ઈલ્મ
તબાહ હો રહે હૈં. મેરી હાલત તો આપકે સામને હૈ. યાદદાશ્ત
ખતમ હો રહી હૈ, પળહાઈમેં દિલ નહીં લગતા, ઈમ્તિહાનકા ખૌફ
ઔર માહોલ વહી મખ્લૂત. મૈં તો બરબાદ હો ગયા, ઈસ લિયે તો
આપકે પાસ ઈલાજકે લિયે હાઝિર હુવા હું.

ઉસને બાદમેં બતાયા કે જુમ્હાકી નમાઝ ગુલશને ઈકબાલમેં
પળહને ગયા, હઝરતે વાલાકે વઅઝસે આંખે ખુલ ગઈ. અબ મૈંને
તૌબા કર લી હૈ. અલ્લાહ મુઝે મઆફ કરે.

મરદોંકી તરહ ઔરતેં ભી જલક, શરમગાહમેં ઉંગલી ડાલનેસે ખૂદ લઝઝતીકા શિકાર હો જાતી હેં. જવાન ઔરતોંમેં પઢોંકી કમઝોરી તો ઉસકા અવ્વલ ફલ હુવા કરતા હૈ. જિસકી વજહસે સર દર્દ, દિલકી કમઝોરી, તબીઅત ઔર મિઝાજમેં સરકશી, ઉદાસી, દુનિયાવી ખુશિયોંસે બેઝારી, ઔર અંદોહગીં (ગમગીન), દિલ દિમાગકી કમઝોરી વગૈરહ ઔર કઈ કિસમકી ખરાબિયાં પૈદા હો જાતી હેં.

હવાસે ખમ્સા, યાની દેખને, સુનને, સૂંઘને, ચખને ઔર છૂંનેકી પાંચ તાકતેં ભદી પડ જાતી હેં. ખાસ કર આંખોંકે ગિર્દ હલ્કે, આંખેં સુખ ઔર નઝર ધુંદલી હો જાતી હૈ. કઈ તરહકી જાંચકી અલામતેં જૈસે માહવારીકી ખરાબી, હિસ્ટેરિયા, દિલકી ધડકન, રઅશા, મિરગી, સકતા વગૈરહ ભી પઢોંકી કમઝોરીકી વજહસે ઝાહિર હોતી હેં. ચેહરા ઝર્દ ઔર પતલા, ચમડી સખ્ત ખુશ્ક ફટી હુઈ, ચેહરે પર ફુન્સિયાં, હોંઠ પીલે ઔર દાંત ખરાબ હો જાતે હેં.

ઈસ નામુરાદ આદતકા આખરી નતીજા યે હૈ કે રહમ સખ્ત હો જાતા હૈ, લીકોરિયાકી શિકાયત હો જાતી હૈ. બાંજપનકા ખતરા ભી લગ જાતા હૈ.

**મુશ્તઝનીકી બુરાઈ પર હકીમ જલીસ
અહમદ સિદ્દીકી સાહબકા મઝમૂન**

હાથસે મની નિકાલનેવાલેકો મજલૂક ઔર ઈસ બુરે કામકો જલક, મુશ્તઝની યા ઈસ્તિમના બિલ યદ કેહતે હેં. ઈસ બદખસ્તલતકી શુરૂઆત આફ્રિકાસે હુઈ હૈ. મગર મૌજૂદા ઝમાનામેં

યે બુરી આદત પુરી દુનિયામેં ઉમૂમન ઔર હમારે મુલ્કમેં ખુસૂસન જારી વ સારી હૈ.

દૂસરે મુલ્કોમેં ઔરતોં ઔર મદોંકે ઈજ્તિલાત (જમા હોને) પર કોઈ રોક ટોક નહીં હૈ ઈસ લિયે વહાંકે મદ ઔર લડકે ઝિનામેં મુલવ્વસ હો જાતે હૈં. મગર હમારી મઆશરતી ઈઝઝતકી બિના પર જો લોગ ઝિના કરનેસે ડરતે હૈં વો લોગોંસે છુપકર ખૂદકો ઝાએઝ કરના શુરૂ કર દેતે હૈં. ઈસ આદતમેં અકસર તાલિબે ઈલ્મ, કુંવારે લોગ ઔર રિયાકાર ઝાહિદ મુબ્તલા હોતે હૈં.

યે આદત જબ એક મરતબા કિસીકો લગ જાએ તો આસાનીસે પીછા નહીં છોડતી હૈ. હાથકી સખ્ત રગડકી વજહસે પદે ઝકીઉલ હિસ હો જાતે હૈં ઔર ઉનમેં બારબાર તનાવ હોતા રેહતા હૈ ઔર વો શખ્સ બારબાર ઈસ કામકો કરતા હૈ. મેં યહાં ઈસ ગલત ફેહમીકો દૂર કર દૂંકે બહોતસે બેવકૂફ લોગ અપને અહબાબકો યે મશ્વરા દેતે હૈં કે જલક લગાઓ ઉસસે તુમહારી તાકતમેં ઈઝાફા હોગા, ક્યૂંકે પઢોંકી હિસ બજહ જાતી હૈ ઔર જલકકી વજહસે મનીકા માદા પૂરી તરહ નહીં નિકલતા હૈ. ઈસ લિયે આલએ તનાસુલમેં (શરમગાહમેં) બાર બાર ઉકસાહટ હોતી હૈ જિસે યે જાહિલ લોગ “તાકત” સે તાબીર કરતે હૈં જબકે હકીકતન યે કમઝોરીકી અલામત હૈ.

જલકસે પૈદા હોનેવાલી ખરાબિયાં :-

(૧) હુઝૂરે અકરમ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ મુબારક હૈ :
નાકિહુલ યદિ મલઉન

હાથસે મની ગિરાનેવાલા મલઉન હૈ.

(૨) હાથકી સખ્ત રગડકી વજહસે શરમગાહકે બારીક રેશે મુરદાર હો જાતે હૈં ઔર ઉનમેં દૌરાને ખૂન બાતિલ હો જાતા હૈ

જિસકે સબબસે ઉઝવમેં ઢીલાપન આ જાતા હૈ. નીલી નીલી રંગે ઉભર આતી હૈં ઔર ઉઝવે તનાસુલમેં ઈન્તિશાર હોના ખતમ હો જાતા હૈ. યે કૈફિયત નામરદી કેહલાતી હૈ.

(૩) બાર બાર મની નિકાલનેકી વજહસે ખામ મની (કચ્ચી મની) નિકલને લગતી હૈ ઔર ઉસકા કિલામ (માદા) પતલા હો જાતા હૈ ઔર મની ઔલાદકે કીડોં (હેવાનાતુલ મનવિયા) સે ખાલી વ આરી હો જાતી હૈ. યે કૈફિયત મરદાના બાંજપન કેહલાતી હૈ.

(૪) બાર બારકી તહરીકકી વજહસે અદઈયએ મનવિયા ભી ઝકીયુલ હિસ હો જાતા હૈ ઔર ઉસકી કુવ્વતે માસિકા યા કુવ્વતે અસાકિયા બિલકુલ ખતમ હો જાતી હૈ જિસકી વજહસે પાખાનાકે લિયે ઝોર લગાતે હી મની નિકલ જાતી હૈ. યે ચીઝ તરક્કી કરતે કરતે ઈસ હાલત તક પહોંચ જાતી હૈ કે કપડેકી રગડ યા મહઝ જિમાઅકે ખયાલ યા ઔરતસે બાતચીત કરનેસે હી મની નિકલ જાતી હૈ.

(૫) ઈસ કામકા સીધા અસર આઝાએ રઈસા પર ભી પડતા હૈ ઔર વો કમઝોર હો જાતે હૈં. આઝાએ રઈસા ચાર હોતે હૈં. (૧) દિલ (૨) દિમાગ (૩) જિગર (૪) દોનોં ખુસિયે. બદને ઈન્સાનીકી સિહહત ઔર તંદુરસ્તીકા ઈન્હિસાર ઈન હી આઝાકી કાર કદગી પર મૌકૂફ હૈ. અગર ઉનકે અફઆલમેં ખરાબી આ જાએ તો જિસમમેં ભી ખરાબી આ જાતી હૈ. જલકસે ઈન આઝા પર નીચેકે બુરે અસરાત મુરતબ હોતે હૈં :

(૧) કલ્બ (દિલ) :-

જલક લગાનેસે જિસ્મસે સિફ માદુએ મનવિયા હી નહીં નિકલતી બલકે એક નિહાયત કીમતી ચીઝ જિસે “હરાતે ગરીઝી” કેહતે હૈં, નિકલ જાતી હૈ. ઉસ હરાતકી કદરો કીમતકા અંદાઝ

ઈસ અમ્રસે લગાયા જા સકતા હૈ કે ઈસ હરાતકે કમઝોર હો જાનેસે જિસ્મમેં બુઢાપેકી અલામાત પૈદા હોને લગતી હૈં ઓર ઉસકે ખતમ હો જાનેસે મૌત વાકેઝ હો જાતી હૈ. જલકસે હરાતે ગરીઝી (બદનકી કુદરતી ગરમી) દિલસે નિકલને લગતી હૈ ઓર જિસસે દિલ કમઝોર હો જાતા હૈ. ઓર મજલૂકકો ખફકાન, ગશી (બેહોશી) કા આરિઝા લાહિક હો જાતા હૈ.

દિલમેંસે જુરઅત ઓર હિમ્મત રૂખ્સત હો જાતી હૈ. વો હર વક્ત ડરા હુવા ઓર મારે શર્મિદગીકે નઝરેં છુકાઝે રેહતા હૈ. દિલ કમઝોરીકે સબબસે ખૂન પૂરી તરહ જિસમમેં દોરા કરાનેમેં નાકામ રેહતાં હૈ ઈસ લિયે શરમગાહકી તરફ ભી દૌરાને ખૂન પૂરી તરહ નહીં પહોંચ પાતા જિસકી વજહસે ઈન્તિશાર ઓર ઈસ્તાદગી પૂરી તરહ નહીં હોતી હૈ.

(૨) દિમાગ :-

જલકસે દિમાગકો બહોત નુકસાન પહોંચતા હૈ. દિમાગસે નિકલનેવાલે આસાબ ઝકિયુલ હિસ હો જાતે હૈં ઓર ચૂંકે જલક લગાનેકે દૌરાન મજલૂક અપને ખયાલાતકો ઈસ્તેમાલ કરતા હૈ યાની કિસી ઔરત યા તસ્વીરકા ખયાલ જમાતા હૈ ઓર ઉસસે ઈન્તિશાર ઓર ઈસ્તાદગી હોતી હૈ. ઈસ લિયે ઉસકે આસાબ કમઝોર હો જાતે હૈં ઓર ઔરતકે બરાબરમેં લેટે રેહનેકે બાદ ભી ઈન્તિશાર પૈદા નહીં હોતા.

યાદદાશત કમઝોર હો જાતી હૈ, અકસર સરમેં દર્દ રેહતા હૈ. ઝરાસી મશક્કત કરને યા મહઝ ચલને ઓર ફિરનેસે યા બૈઠને ખળે હોને પર આંખોંકે આગે અંધેરા છા જાતા હૈ ઓર મની નિકલતે વક્ત મર્દકો લઝઝતકા એહસાસ હોના ભી ખતમ હો જાતા હૈ.

(૩) જિગર :-

મની ખૂન હીસે બનતી હૈ ઓર મનીકે બારબાર નિકાલનેસે ખૂનકી ઝિયાદા ઝરૂરત હોતી હૈ. ઈસ લિયે જિગરકો ભી ઝિયાદા કામ કરના પડતા હૈ. ઓર જો ખૂન બનતા ભી હૈ તો વો મની બનાનેમેં કામ આ જાતા હૈ. જિસકી વજહસે જિસમમેં ખૂનકી કમી હો જાતી હૈ. જિસમકી રંગત ઝર્દ પડ જાતી હૈ ઓર ભૂખ ખતમ હો જાતી હૈ.

(૪) ખુસિયે :-

ખૂનસે મની બનાનેકી ઝિમ્મેદારી ખુસીયોંકી હૈ. ઈસ લિયે મનીકે ઝિયાદા નિકાલનેકી વજહસે આઝાકો ભી ઝિયાદા કામ સર અંજામ દેના પડતા હૈ. બલ્કે બાઝ ઓંકાત ઉનહેં ખામ મની, હદ તો યે હૈ કે ખાલિસ ખૂન હી કા ઈખરાજ કરના પડ જાતા હૈ. ઈસ લિયે યે કમઝોર ઓર ઢીલે હોકર લટક જાતે હૈં ઓર ઉનમેં દર્દ રેહને લગતા હૈ.

આઝાએ રઈસાકે અલાવા મજલૂકકી બીનાઈ (રોશની) કમઝોર હો જાતી હૈ. આંખેં અંદરકો ધંસ જાતી હૈં. આંખોંકે ગિર્દ હલ્કે પડ જાતે હૈં; ચેહરેકી રંગત ફીકી ઓર પીલી હો જાતી હૈ ઓર મજલૂક દૂરસે માલૂમ હો જાતા હૈ કે યે શખ્સ ન સિર્ફ કે જલકકા આદી હૈ બલ્કે કમઝોરી ઓર નામરદીકી તરફ જા રહા હૈ.

જલકસે મસાના પર ભી અસર પડતા હૈ. ઓર મજલૂકકો પેશાબ બાર બાર આને લગતા હૈ ઓર ઉસે પેશાબ પર કાબૂ નહીં રેહતા હૈ. ઝોરસે હંસને યા વજન વગૈરહ ઉઠાનેસે હી પેશાબ નિકલ જાતા હૈ.

જલકસે ચૂંકે દિલ ઓર દિમાગ કમઝોર હો જાતે હૈં ઈસ લિયે મજલૂકકો મિરગી, ફાલિજ, લકવા, મસાનાકી કમઝોરી, વરમ

ગદ્દએ કદામિયા, આરિઝા કલ્બ, બંદકુશાદ (ઈસ મર્ઝમેં પેશાબકી નાલીકા સૂરાખ કાનકે સૂરાખકે ઝરાબર તક બળા હો જાતા હૈ ઔર મરીઝ પેશાબ ઔર મનીકે નિકાલને પર કાબૂ નહીં રખ સકતા હૈ) હોનેકે ઈમ્કાનાત બહોત બળહ જાતે હૈં.

મેરે પાસ અકસર મજલૂક આતે હૈં જિનકી શાદિયાં હો ચુકી હૈં મગર વો અપની બીવીયોંકે લિયે નાકારા હો ચુકે હૈં. બવકતે ખાસ ઉનહૈં નામુકમ્મલ ઈસ્તાદગી હોતી હૈ ઔર વકતે દુખૂલ યા ઉસસે પેહલે હી ઉનકો ઈન્જાલ હો જાતા હૈ.

ફર્ઝ કરેં કે આપ જંગલમેં તપતી ધૂપમેં જા રહે હૈં, ખ્યાસસે હલકમેં કાંટે પડ રહે હૈં ઔર કોઈ શખ્સ આપકો અઝરાહે ઈનાયત પાની પીનેકે લિયે પેશ કરતા હૈ મગર મહઝ ચંદ કતરે પિલાકર મશકીઝા ખીંચ લેતા હૈ, બતાઈયે ઉસ વકત આપકી બેચેનીકા ક્યા આલમ હોગા? ક્યા આપ ઉસ શખ્સકી શકલ દેખના ભી ગવારા કરેંગે? યકીનન નહીં. ઈસી તરહ યેહી આલમ મજલૂકકી બીવીકા હોતા હૈ. અગર વો શરીફ ઔરત હૈ તો સારી ઝિંદગી વો ઘુટ ઘુટકર ગુઝાર દેગી વરના વો દૂસરે હઝરાતકો “ફાયદા પહોંચાએગી યા કમ અઝ કમ ખાનદાન ઔર ઘરવાલોંકે સામને તો ઉસ “શેર મદ” કી “મરદાન્ગી” કી પોલ તો ખોલ હી દેગી.

જલકસે બચનેકે લિયે :

(૧) તન્હાઈસે બચા જાએ.

(૨) નેક ઔર અચ્છે લોગોંકી સોહબત ઈખ્તિયાર કી જાએ

(૩) નમાઝકી પાબંદી કી જાએ

(૪) તેઝ મિર્ય મસાલોં, ગરમ ઔર મોહરિક

(ઉકસાનેવાલી) ચીઝોંસે પરહેઝ ક્રિયા જાએ

- (૫) ફહશગોઈસે પરહેઝ ક્રિયા જાએ
- (૬) બદ નઝરીસે મુકમ્મલ પરહેઝ ક્રિયા જાએ
- (૭) વરઝિશકો મામૂલ બનાયા જાએ

ખૂદ લઝઝતીકી બુરાઈ પર હકીમ મુહંમદ તારિક મહમૂદ સાહબકા મઝમૂન

ખૂદ લઝઝતી જો બઝાહિર નાકાબિલે ઈલાજ હે :-

તમામ માહિરીન જિન્હોને ખૂદ લઝઝતીકે મસ્અલાકા મુતાલઆ ક્રિયા હે ઈસ બાત પર મુત્તફિક હૈં કે યે ઈતની આલમગીર આદત હે કે ગાલિબન કોઈ ફર્દ ઈસસે જુદા નહીં કહા જા સકતા. હર ઝમાના ઔર મુલ્કમેં લોગ ઈસ આદતમેં મુબ્તલા રહે હૈં, ગો ઈસકે અસરાત ઈતને તબાહકુન નહીં હોતે જિતને આમ લોગ ખયાલ કરતે હૈં. ફિર ભી લોગ અગર ઈસ આદત પર કાબૂ પા સકેં તો અચ્છા હે. યે ઉમ્મીદ ઝરૂર કી જા સકતી હે કે બચપનમેં ઐસા માહોલ પૈદા ક્રિયા જાએ કે ઉસમેં કસરત ન હો ઔર ઉસકે અસરાત ઈતને તબાહકુન ન હો.

ખૂદ લઝઝતીકી મુખાલિફતમેં બહોત કુછ કહા જા ચુકા હે ઔર કુછ નામ નિહાદ મુઅલ્લિમ લોગ ઉસકે અસરાતકો બળ્હા ચળ્હાકર બયાન કરતે રહે હૈં. ઈન ઝૂઠી બાતોંસે જો અસરાત નવજવાનોં પર મુરતબ હોતે હૈં ઉસ પર બહોત કમ તવજજોહ દી જાતી હે. ઉસકી ઈતની બુરાઈયાં કી જાતી હૈં કે નવજવાન ફિતરી હાલતમેં બહોત કમ ઈસ આદતકી તરફ મુતવજજોહ હોતે હૈં લેકિન ઈન બુરાઈયોંકો સુન સુનકર ઝિયાદા મુતવજજોહ હો રહે હૈં. દિલ

હી દિલમેં ઈસ આદત પર શરમિંદા હોતે હૈં, ઈસ બુરી આદતકો છોડનેકા ઈરાદા કરતે હૈં મગર છોડનેસે કાસિર (આજિઝ) હોકર વો ઔર ભી ઝિયાદા ખૂદ લઝઝતીમેં મુબતલા હો જાતે હૈં.

કસરતે ખૂદ લઝઝતીકે જો બુરે અસરાત નાઝુક આઝા પર મુરતબ હોતે હૈં ઉનસે તો કિસીકો ભી ઈન્કાર નહીં, મગર ઉસકે દૂસરે જિસ્માની નુકસાનાત પર બળહ ચળહકર કામ લિયા ગયા હૈ.

ઉસસે ઝહની બુરાઈયાં ઝિયાદા પૈદા હોતી હૈં. એક તરફ તો નવજવાન યે કોશિશ કરતે હૈં કે યે આદત ખતમ હો જાએ દૂસરી તરફ ઉસમેં કશિશ પૈદા હોતી રેહતી હૈ. યે કશમકશ નુકસાન દેહ હૈ. ક્યૂંકે યે કશમકશ ઈન્સાનકી દૂસરી અહમ ફિતરી ભૂખકે ખિલાફ હૈ.

વો વાલિદૈન જો અપને બચ્ચોંકો ખૂદ લઝઝતીકા શિકાર પાતે હૈં ઔર વો નવજવાન જો ઈસ આદતમેં મુબતલા હૈં કમ અઝ કમ ઈસ બાતમેં ઝરૂર કોશિશ કરતે હૈં કે કોઈ એસા તરીકા માલૂમ હો જાએ જિસસે યે આદત અગર ચકસર (પૂરી તરહ) છોડી ન જા સકે તો કમ અઝ કમ ઉસ પર કાબૂ હી હાસિલ હો જાએ. માહિરીને જિન્સિયાતને ચંદ તરીકે બતાએ હૈં જિન પર હમ બહસ કરેંગે.

યે આદત બચપન હીસે શુરૂઅ હો જાતી હૈ, ઈસ અફસોસકુન હકીકતકા એતિરાફ કરના હી પળેગા. અપને જિસ્મકે હિસ્સોંકો જાનનેકી કોશિશમેં યા જિન્સી આઝામેં કિસી તકલીફકી વુજહસે બચ્ચા બહોત જલ્દ ઈસ લઝઝતકો માલૂમ કર લેતા હૈ જો ઈન આઝાસે મુતઅલ્લિક હૈ. ઈસ લિયે જબ કિસી બચ્ચેકો ઈસ આદતસે લુત્ફ અંદોઝ હોતે દેખેં તો ઉસકી તવજજોહ કિસી દૂસરે દિલચસ્પ મશગલાકી તરફ લગા દીજિયે. ઉસે ડરાઈયે ધમકાઈયે નહીં, ઔર ન હી ઉસકો ઉસકી એહમિયતકા એહસાસ દિલાઈયે.

બાઝ વાલિદૈન બચ્ચોંકો ઈસ આદતસે બચાનેકે લિયે ઢીલેઢાલે પાયજામે ઔર કમીસ પેહનાતે હૈં ઔર સરોં ઔર આસ્તીનોંકો બાંધ દેતે હૈં તાકે બચ્ચા અપને આઝાસે ખેલ ન સકે, ઉસસે ઉલ્ટા અસર હોતા હૈ. બચ્ચા ઈસ આદતકી તરફ ઝિયાદા રૂજૂઅ કરતા હૈ ઔર હાલાત વાલિદૈનકી નઝરોંસે ઓઝલ રેહતે હૈં. બચ્ચા ઈન મમનૂઆતમેં ફંસ જાતા હૈ. બાઝ મમાલિકમેં ધાતકે ઐસે આલાત બનાએ ગએ જો લડકે ઔર લડકિયોંકે જિન્સી આઝા પર કસ દિયે જાતે હૈં તાકે બચ્ચે ઉનસે ખેલ ન સકે. યે મસ્નૂઈ (બનાવટી) આલાત બચ્ચોંકે ઝહેનોંકો હર વકત જિન્સી આઝાકે મુતઅલ્લિક હી સોચનેકી દાવત દેતે હૈં ઔર સાથ હી સાથ ઐસી ખ્વાહિશ ભી બેદાર કર દેતે હૈં જિનસે આઝામેં ઔર ભી ખુજલી પૈદા હોતી હૈ.

બહોત મુદત તક મુઅલ્લિમે અખ્લાક ઔર ડાકટર ઈસ આદતસે નફરત દિલાનેકે લિયે ડરાને ઔર ધમકાનેકે તરીકાકો ઈસ્તેમાલ કરતે રહે હૈં. નતીજા યે હોતા હૈ કે જો બચ્ચે ઈસ આદતમેં ફંસ ચુકતે હૈં વો અપને વાલિદૈનસે ઘુપાકર ઉસકો અંજામ દેતે હૈં. બાઝ વાલિદૈન તો જિસ્માની તકલીફ પહોંચાકર ઈસ આદતકો ઘુડાનેકી કોશિશ કર ચુકે હૈં લેકિન બે ફાઈદા. બચ્ચોંસે ઉસકે બુરે અસરાતકા ઈઝહાર કરના ઔર ઈસ તરહ નયા અફસોસ પૈદા કરનેકી કોશિશ કરના ભી બે નતીજા સાબિત હુવા હૈ. કુછ બળે તો મુમકિન હૈ અખ્લાકન ઔર જિસ્માની સઝાસે બચનેકે લિયે ઈરાદતન ઈસ આદતકો છોળ સકતે હોં લેકિન છોટે બચ્ચે બિલકુલ નહીં.

ડાકટરોંકે પાસ અકસર બચ્ચે લાએ જાતે હૈં જિનકે જિન્સી આઝામેં કોઈ તકલીફ હોતી હૈ. યે તકલીફ બચ્ચોંકો જિન્સી આઝાકી તરફ ઝિયાદા મુતવજજેહ કરતી હૈ ઔર વો ઈસ આદતમેં મુબ્તલા

હો જાતે હૈં. જિતની ભી ચમડીકી બીમારીયાં હૈં મસલન ફુન્સિયાં, ફોડે, ખુજલી સબકી સબ ખૂદ લઝઝતીકી મુહર્રિક બન સકતી હૈં. ઈસ હાલતમેં બચ્ચાકી આદતકો છુપાનેસે પેહલે ઈન બીમારીયોંકા પૂરી તરહ ઈલાજ ઝરૂરી હૈ.

વો બચ્ચે ઔર જવાન જો કસરતસે ઈસ આદતમેં મુબતલા હૈં ઉનકા બસ એક હી નફસિયાતી ઈલાજ હૈ. ખુસૂસન નવજવાન તબકા જો જિન્સી તસ્કીનકે ફિતરે ઝરાએઝકી ગૈર મૌજૂદગીસે ઈસ આદતકો અપનાએ હુએ હૈ અપ્લાકી નસીહત યા સઝાસે ઈસ આદતકો નહીં છોળ સકતા. ઉસે કિસી હમદદ ડાકટર યા નસીહત કરનેવાલેકી ઝરૂરત હૈ જો બળી હમદદીસે ઉસકી તકલીફોંકો સુને. ઔર અગર ખૂદ મરીઝ ભી પુર ખુલૂસ તરીકેસે ઈસ આદતકો છોળના. ચાહે તો યે નામુમકિન કામ મુમકિન હો સકતા હૈ. વો તમામ નવજવાન જો ઈસ આદતસે બદલાલ હો ચુકે હૈં ઔર બિલકુલ માયૂસ હો ગએ હૈં ઉનકો હિંમત હારના નહીં ચાહિયે.

ઈસ આદતકે હર એક પર જુદાગાના અસરાત હોતે હૈં. કુછ મરીઝ તો એસે હોતે હૈં જો કિસી બાતકી પરવાહ નહીં કરતે ઔર ઈસ આદતકો અપનાએ રેહતે હૈં. એસે લોગોં પર કસરતે ખૂદ લઝઝતીકે હકીકી અસરાત ઝાહિર કરનેકી ઝરૂરત હૈ તાકે વો ઉસકી રોકથામકી કોશિશ કરે. યે આદત ઉન લોગોં પર સબસે ઝિયાદા બુરે અસરાત ડાલતી હૈ જો અપની આદતકો હદસે ઝિયાદા છુપાનેકી કોશિશ ભી કરતે હૈં ઔર સાથ હી સાથ શરમિંદા ઔર પરેશાન ભી હોતે રેહતે હૈં.

હેબતનાક અસરાત ઈતને ગેહરે ઉતર જાતે હૈં કે વો સમઝતે હૈં કે યા તો વો પાગલ હો જાએગે યા મફલૂજ હોકર રેહ જાએગે. વો અપને આપકો હર બાતકે લિયે ના અહલ સમઝતે હૈં. મદદો ઔર

ઔરતોસે દૂર ભાગતે હૈં ઔર વો એક દિન યકીનન ઝિલ્લતકી ઝિંદગી ગુઝારતે હૈં. યા ઉક્તાકર ખૂદકુશી કર લેતે હૈં. એસે લોગોંકે લિયે ઝરૂરી હૈ કે હમ ઉનકો ખૂદ સાખ્તા ઝિલ્લત વ કનૂતિયત (માયૂસી) કી દુનિયાસે નિકાલેં ઔર ઈસ આદતકી વજહસે જઝબાત પર મુરતબ હોનેવાલે ગેહરે અસરાતકો વાઝેહ કરેં ઔર બતાએ કે વો તન્હા ઈસ આદતમેં મુખ્તલા નહીં હૈં. ઔર ઉસકે તબાહકુન અસરાત પડતે હૈં જબકે વો કસરતસે કી જાએ. ઔર ઉસકો છોળા જા સકતા હૈ. ઉનહેં યે ભી સમજાનેકી ઝરૂરત હૈ કે ઈસ આદતસે જિસ્માની અસરાત દૂર હો જાતે હૈં. અગર મરીઝ યે સમજ ગયા તો ફિર વો આસાનીસે ખૂદ એતિમાદી પૈદા કર સકતા હૈ જો ઉસકો છોળનેકા વાહિદ ઈલાજ હૈ.

વો એક ઔર ગલત ફેહમીકા શિકાર હોતા હૈ કે ઉસકા ચેહરા દેખતે હી લોગ સમજ જાતે હૈં કે વો કિસ મકરો આદતકા શિકાર હૈ. આમ લોગ તો ખૈર અલગ રહે, ખૂદ એક માહિર ડાક્ટર ભી ચેહરા દેખકર ઉસકા પતા નહીં લગા સકતા. હાં અગર ચેહરેસે નાઉમ્મીદી, થંકાવટ બરસતી હૈ ઔર ઈન્સાન મુરઝાયા હુવા નઝર આતા હૈ તો અંદાઝા લગાયા જા સકતા હૈ કે વો ખૂદ લઝઝતીમેં મુખ્તલા હૈ. યે ખયાલ છોળ હી દેના ચાહિયે કે કોઈ દેખકર ઉસકી આદતકો માલૂમ કર લેગા.

અગર મરીઝમેં ખૂદ એતિમાદી પૈદા હો ગઈ તો ઉસકા એહસાસે શરમ ખતમ હો જાએગા. એસે મરીઝોંકો યે ભી બતાયા જાએગા કે ઈસ આદતસે ઉનકી સમાજી ઝિંદગીમેં કોઈ ફર્ક નહીં આયા તો ઉનકી હિંમત ઔર ભી બળ્હ જાતી હૈ ઔર વો ઝિયાદા કામિયાબીસે આદત પર કાબૂ હાસિલ કર લેતે હૈં. ઈસ તરહ ખૂદ એતિમાદી પૈદા કરનેકે બાદ એસી દવાઓંકા ઈસ્તેમાલ કરાયા જા

સકતા હૈ જો ઉનકી જિન્સી ખ્વાહિશાતકો વકતી તૌર પર કમ કર દેં
ઔર આરામકી નીંદ સુલા સકેં.

લેકિન ઈન દવાઓકી આદત નહીં ડાલની ચાહિયે. જહાં
તક ઉઝવી ખરાબિયોંકા તઅલ્લુક હૈ તો ઉનકે લિયે ડાકટરસે મશ્વરા
કરના ચાહિયે. દવાઓકી યે ઈમદાદ ઈસ આદતકો છુળાનેમેં બહોત
કમ હિસ્સા લેતી હૈ. અસલ ઈલાજ તો સહીહ નઝરિયાતકા કાઈમ
કરના હૈ. ઔર ઉન સહીહ નઝરિયાતકો ઈસ આદતકો છુળા દેનેકે
કાબિલ સમજનેમેં હૈ.

હમેં યકીન હૈ કે મરીઝ અગર પુર ખુલૂસ તરીકાસે કોશિશ
કરે તો વો અપની આદતકો છોળ સકતા હૈ.

(સેક્સ એન્ડ હેલ્થ બ હવાલા જિન્સી ઝિંદગી)

ઔરતોંમેં ખૂદ લઝઝતી :-

મદકી તરહ ઔરતેં ભી જિન મુખ્તલિફ તરીકોંસે ખૂદ
લઝઝતી કરતી હેં ઉનકા ઝિકર ઈસસે પેહલે ભી હો ચુકા હૈ. ઔરત
અપની ઉન્ગલીકે ઝરીઆ યા દૂસરે તરીકોંસે જિન્સી તસ્કીનકો
હાસિલ કરનેકી જો કોશિશ કરે ઉન સબકા વહી હુકમ હૈ જો મદોંકી
ખૂદ લઝઝતીકા હૈ, જિનકી તફ્સીલ ગુઝર ચુકી હૈ. અલબત્તા
ઔરતકી ઈન હરકતોંમેં ચૂંકે મદકે મુકાબલામેં અમલ કાફી બળહ
જાતા હૈ, ઈસ લિયે કયાસ હૈ કે ઉસકી હુરમત ઔર મમાનિઅત
ભી ઉસી નિસ્બતસે બળી હોગી.

ડાકટર ફહસરેસ મોરકે મુશાહિદાત :-

ડાકટર ફહસરેસ મોરકા કેહના હૈ કે,

(૧) ઔરતોંકો બાત બાત પર ગુસ્સા આ જાતા હૈ.

(૨) ઉનકે ચેહરેકી રોનક ગાઈબ હો જાતી હૈ.

ડાક્ટર અયફલકે તજુર્બાત :-

ઐસી ઔરતેં જૂદ હિસ ઔર હસ્સાસ હો જાતી હેં ઉનમેં હર ચીઝકી મુહબ્બત ગાલિબ આકર ઝિંદગીકો તંગ કર દેતી હૈ. વો ઈસ તરહ કે યે ઔરતેં એક મૂઝી ચીઝ મસલન સાંપકો દેખતે હી બહોત ઝિયાદા ખૌફઝદા હો જાએગી, લેકિન મારનેકે સિલસિલેમેં ઉનકી હિસ તબ્દીલ હો જાએગી, લિહાઝા ખતરા રહેગા કે વો સાંપ ઝિંદા બચ ગયા તો કિસીકો ડસ લેગા.

ઐસી ઔરતોંમેં ડિપરેશન ઔર નફસિયાતી બીમારીયાં ઈતની ઝિયાદા હો જાતી હેં કે વો શરાબકે રસિયાકી તરહ રોઝ બરોઝ અપને ઝહની દબાવકો ખતમ કરનેકે લિયે ઈસ કામકો બળહાતી ચલી જાએગી હતાકે વો ઐસે રૂખમેં પહોંચ જાએગી જહાંસે નિકલના મુશ્કિલ હૈ.

ઐસી ઔરતોંકો અકસર હમલ નહીં હોતા. અગર હોતા હૈ તો ગિર જાતા હૈ બલ્કે બાઝ ઔરતોંકો રહમ (બચ્ચાદાની) કા વરમ હો જાતા હૈ ઔર મખ્સૂસ રહમકી રતૂબત કમ હોકર મઝીદ બીમારીયાં પૈદા હો જાતી હેં. (જિન્સી જવાની ઔર હમ)

મુશ્તઝનીકી બુરાઈ તબીબોંકે અકવાલકી રોશનીમેં

મલફૂઝ નંબર (૧) ઉસ્તાદુલ હુકમા હકીમ મુહંમદ અબ્દુલ્લાહ (રહ.) ને ફરમાયા કે :-

મુશ્તઝની જિસકો લોગોંકી આમ ઝબાનમેં યે કેહ સકતે હેં કે હાથસે મની ગિરાના, ઈસી વાસ્તે અરબીમેં ઈસ્તિમના બિલ યદ

केहते हैं. ये बुरी आदत जब किसीको पड जाती है तो उसको छोड़ना मुश्किल हो जाता है. क्यूंके हाथकी रगड़की वजहसे पढे अकियुल हिस हो जाते हैं और उनको बारबार तनाव होता रहता है इस लिये वो इस कामको बारबार करते रहते हैं. अक्सर लोग इसकी बुराईको मेहसूस करते हैं लेकिन शयतानी वसाविसकी वजहसे ये भयाव करतें हैं के बस आज तो इस कामको कर लूं फिर आईंदा कभी न करूंगा. उनको मालूम होना चाहिये के वो येही सोचते रहेंगे तो कभी भी इस कामको न छोड़ सकेंगे. याद रहे के मुश्तजनी करनेवाला बेशुमार भीमारियोंमें मुत्तला हो जाता है. मुझे उन लोगों पर बडोत अफसोस है जे यंद मिनटके मजाके लिये अपनी जवानी तबाह कर रहे हैं. वो जिस कामको लज्जतका सबब समझ रहे हैं वो दर असल लज्जत नहीं बल्के बेशुमार मुसीबतोंका पेशबीमा है. जिस कामको करनेसे आज वो द्रो मिनट भूश होतें हैं कभी उनको येही काम सालों रुलाओगा. (कमजोरीका शरतिया ईलाज)

मलफूज नंबर (२) डाक्टर ओडम्सने अपनी किताब जिन्सी मालूमातमें लिख्मा है! :-

अपने कारोबारकी वजहसे मैं जैसे बुज्जोंको जानता हूं जिनकी उमरें लगभग पछत्तर सालकी हो चुकी हैं, उसके बावजूद उनकी जिन्सी कुव्वत किसी कमजोरीका शिकार नहीं हुई. जब मैंने उनकी जिंदगीके इस हैरत अंगेज त्तेदके बारेमें मालूमात चाही तो उनहोंने जवाब दिया के नीचेकी जराबियोंसे उनहोंने हमेशा अपनी कुव्वत और ताकतकी हिफाजत की है:

(१) जवानीमें उनहोंने बुरी आदतें या पोशीदा जस्वत (मुश्तजनी) से हमेशा अपनी हिफाजत की है.

(૨) જવાનીકી હુદૂદસે આગે બળુકર જબ વો મરદોંકી ઉમરકો પહોંચે તબ ભી ઉનહોંને અપને આપકી સખ્ત નિગરાની કી. યેહી વજહ હૈ કે કભી કમીનાપન ઔર નિકમ્મી (બુરી) ખસલતોકે કીચડમેં લતપત નહીં હુએ.

(૩) શાદીકે બાદ ઉનહોંને હદ્દે એઅતિદાલકો બરકરાર રખ્યા. યુનાંચે તાકતકે ગુમાનમેં હદ્દસે આગે નહીં બળ્હે, ન હી લંબી મુદ્દત તક ઈસ તાકતકો ઝખીરા કિયે રખ્યા.

(૪) નશા, અલ કોહલ ઔર તમ્બાકુનોશી (સિગરેટ, હુકકા, બીડી વગૈરહ) કા ઈસ્તેમાલ કભી નહીં કિયા.

(૫) મસ્નૂઈ તિલા (એક કિસમકા તેલ જો શરમગાહ પર લગાતે હૈ) કે ઈસ્તેમાલકી હાજત ઉનહોં કભી નહીં હુઈ. ઔર અપની બીવીસે ઉનહોંને એસે વક્તમેં સોહબત કી જબ નફસિયાતી તૌર પર વો ઉસકે લિયે આમાદા થે.

ઈસકે મુકાબલેમેં વો લોગ જલ્દ બુળહાપેકા શિકાર હુએ જિન્હોંને અપની જિન્સી તવાનાઈ (તાકત) ઔર જિન્સી ખ્વાહિશકો દબાએ રખ્યા ઔર એક લંબી મુદ્દત તક હમ બિસ્તરીસે પરહેઝ કિયા.

મેં એક એસે શખ્સકો જાનતા હું જિસને પૈંતાલીસ (૪૫) સાલકી ઉમરમેં શાદી કી ઔર ચાર સાલકે અરસેમેં યે શખ્સ નામદ્દ હો ગયા. મેરે પાસ મશ્વરાકે લિયે આયા તો મૈંને સમઝ લિયા કે ચાર બરસકી નિકાહી મુદ્દતમેં ઉસને સિર્ફ દસ બાર સોહબત કી હૈ ઔર હર મરતબા બીવીકા હક અદા કરનેમેં ઉસે સખ્ત થકન ઔર બળી તકલીફ હુઈ હૈ.

મલફૂઝ નંબર (૩) : અલ્લામા ઈબ્ને કય્યૂમ જૌઝી

(૨૬.) કા કૌલ :-

અલ્લામા ઈબ્ને કય્યૂમ જૌઝી (૨૬.) ને અપની મશહૂર કિતાબ તિબ્બે નબવી (સ.અ.વ.) મેં લિખ્યા હૈ :

બદનકો ચાર ચીઝેં બીમાર કરતી હૈં :

(૧) કસરતે ગુફ્તાર (ઝયાદા બોલના).

(૨) ઝિયાદા સોના.

(૩) ઝિયાદા ખાના.

(૪) ઔર બહોત ઝિયાદા જિમાઅ કરના.

ઝિયાદા બોલનેસે દિમાગ મગઝ કમ હો જાતા હૈ ઔર બુણ્હાપા જલ્દ આ જાતા હૈ.

ઝિયાદા સોનેસે ચેહરે પર ઝરદી આ જાતી હૈ. દિલ અંધા હો જાતા હૈ ઔર આંખમેં હયજાન (જોશ) બરપા હો જાતા હૈ. ઔર કામ કરનેમેં સુસ્તી છાઈ રેહતી હૈ. ઔર જિસ્મમેં રતૂબાત ઝિયાદા હોતી હૈં.

ઔર ઝિયાદા ખાના મેદાકે મુંહકો ફાસિદ કરતા હૈ. જિસ્મકો કમઝોર લાગિર (દુબલા) બનાતા હૈ. રિયાહે ગલીઝા ઔર મુશ્કિલ બીમારિયોંસે દોચાર કરતા હૈ.

ઝિયાદા જિમાઅ કરનેસે બદન લાગિર (દુબલા) હો જાતા હૈ, કુવા કમઝોર હો જાતે હૈં ઔર બદનકે રતૂબાત ખુશ્ક હો જાતે હૈં. યે પઢોંકો ઢીલા કરતા હૈ ઔર ઉસકે નુકસાનકા અસર સારે બદનકો પહોંચતા હૈ, ખાસ તૌર પર દિમાગકો તો બહોત નુકસાન પહોંચતા હૈ. ઈસ લિયે કે રૂહે નફ્સાની ગૈર મામૂલી તૌર પર તહલીલ હો જાતી હૈ ઔર મનીકે ઝિયાદા નિકાલનેકી વજહસે ઉસમેં અકસર કમઝોરી પૈદા હોતી હૈ ઔર કસરતે જિમાઅસે જૌહરે રૂહકા

અકસર હિસ્સા ઉસસે નિકલ જાતા હૈ.

જિમાઝ કરનેકી બેહતરીન સૂરત યે હૈ કે જિમાઝ ઉસ વકત ક્રિયા જાઝે :-

(૧) જબકે ખ્વાહિશ ગૈર મામૂલી તૌર પર ઉભરે.

(૨) ઐસી લડકીસે જિમાઝ કરના મક્સૂદ હો જો ઈન્તિહાઈ

જમીલ (હસીન) ઔર શકીલ ખૂબસૂરત નૌખેઝ (કમ ઉમર) હો,

(૩) ઈસીકે સાથ હલાલ ભી હો.

(૪) જિમાઝ કરનેવાલેકે મિઝાજમેં હરારત (ગરમી) ઔર રતૂબત પુરે તૌર પર હો.

(૫) યે ઈસી અંદાઝે પર અર્સેસે ચલા આ રહા હો.

(૬) દિલ અઅરાઝે નફ્સાનીસે બિલકુલ ખાલી હો.

(૭) ન જિમાઝકી ઝિયાદતી હો ઔર ન બહોત ઝિયાદા પેટ ભરા હુવા હો.

(૮) ન ખાલી પેટ હો ઔર ન કિસી ઈસ્તિફરાગ (કચ-ઉલટી) સે દો ચાર હો.

(૯) ન કોઈ સખ્ત મેહનત કી હો ઔર ન બહોત ઝિયાદા હરારત (ગરમી) હો.

(૧૦) ન બહોત ઝિયાદા બુરૂદત (ઠંડક) હો.

જબ કોઈ શખ્સ જિમાઝકે વકત ઈન દસ બાતોંકા ખ્યાલ રખેગા તો ઉસે બહોત નફા હાસિલ હોગા. ઔર અગર ઈનમેંસે કોઈ એક બાત ન હોગી તો નુકસાન ભી ઈસી હિસાબસે કમો બેશ હોગા, અગર અકસર યા તમામ બાતેં મૌજૂદ ન હોં તો ફિર ઐસે જિમાઝસે તબાહી મુકદ્દર હૈ. (તિબ્બે નબવી)

મલફૂઝ નંબર (૪) હોમિયો ડાક્ટર અલી અસગર

ચૌધરી સાહબને લિખ્યા હૈ :-

મુશ્તઝનીકી વજહસે જિરયાન હો જાતા હૈ ઓર જિરયાનકી વજહસહે નીચેકી બીમારિયાં લગ જાતી હૈં :

(૧) દિમાગ કમઝોર હો જાતા હૈ, પળહનેકો દિલ નહીં ચાહતા ઓર પળહનેકે બાવજૂદ કુછ યાદ નહીં હોતા.

(૨) બીનાઈ (આંખોંકી રોશની) કમઝોર હોને લગતી હૈ.

(૩) પકે કમઝોર હો જાતે હૈં, તરહ તરહકે ખૌફ તારી હો જાતે હૈં, ઝરા ઝરાસી બાત પર ઘભરાહટ હોતી હૈ. દિલ ધડકતા હૈ ઓર આંખોંકે આગે અંધેરા આ જાતા હૈ.

(૪) ચુસ્તી ચાલાકી ખતમ હો જાતી હૈ. ચેહરા બેરોનક હો જાતા હૈ, બદન સુસ્ત ઓર કમઝોર હોને લગતા હૈ. ઝરાસી મેહનત મશક્કત પર બદન થકર ચૂર હો જાતા હૈ.

(૫) કિસી કામકો દિલ નહીં ચાહતા.

(૬) ટાંગોં ઓગ કમરમેં દર્દ હોને લગતા હૈ.

(૭) સુસ્તી ઓર ઉદાસી છા જાતી હૈ.

(૮) મિઝાજમેં ચિડ ચિડાપન પૈદા હો જાતા હૈ.

(૯) એહસાસે કમતરી તારી હો જાતી હૈ ઓર કિસીસે આંખ મિલાકર બાત કરનેકા હૌસલા નહીં રેહતા.

(૧૦) મજલિસોંમેં જાનેસે ખૌફ સા મેહસૂસ હોતા હૈ.

(૧૧) હાફઝા કમઝોર હો જાતા હૈ.

(૧૨) પકે કમઝોર હો જાતે હૈં.

મની જૌહરે હયાત હૈ ઉસકે ઝાએઝ હોનેસે ઝિંદગીકા ચિરાગ ટિમટિમાને લગતા હૈ. ઓર ઉસકી રોશની કમ હોને લગતી હૈ.

(નવજવાનોંકે જિન્સી મસાઈલ ઓર ઉનકા હલ)

નામદ હોનેકે વુજૂહાત

મલકૂઝ નંબર (૫) ઉસ્તાદુલ હુકમા હકીમ મુહંમદ અબ્દુલ્લાહ (રહ.) ને લિખ્યા હૈ :-

મનીકે ખરાબ કરનેવાલે બહોત સારે અસ્બાબ હૈ જિનકી વજહસે ન સિફ મની ખરાબ હોતી હૈ બલ્કે ચંદ એક એસી બીમારીયાં લગ જાતી હૈ જિનસે મદ દર અસલ મદ હી નહીં રેહતા. ઉનમેંસે મેરે નઝદીક તો જલક, ઈંગલામ (લવાતત) ઔર કસરતે જિમાઅ હી તીન બબે સબબ હૈ. જિનકે પૂરી દુનિયામેં ફૈલ જાનેકી વજહસે તકરીબન પચાનવે (૮૫) ફીસદી ઈન્સાન જિરયાન, એહતિલામ ઔર સુરઅતે ઈન્ઝાલ જૈસે નસલકુશ ઔર તબાહકુન બીમારીયોમેં મુબ્તલા હોકર ઝોઅફે બાહ જૈસે ખૌફનાક પંજેમેં ફંસ જાતે હૈ.

(કમઝોરીકા શરતિયા ઈલાજ)

મલકૂઝ નંબર (૬) ઈબ્ને કય્યૂમ જૌઝી (રહ.) ને તિબ્બે નબવીમેં લિખ્યા હૈ :-

ઔર ચાર ચીઝેં બદનકો કમઝોર કરતી હૈ :

- (૧) બકસરત (બહોત ઝયાદા) જિમાઅ કરના.
- (૨) હર વકત રંજો ગમ કરના.
- (૩) નહાર મુંહ (સુબહ સવેરે) કાફી મિકદારમેં પાની પીના.
- (૪) તુર્શ (ખટ્ટી) ચીઝોંકા ઝિયાદા ઈસ્તેમાલ.

(તિબ્બે નબવી)

કસરતે જિમાઅ ઔર મુશ્તઝની

ડોક્ટર ઔર હકીમોંકા મશહૂર કૌલ હૈ કે જિમાઅકી ઝયાદતી

ઈન્સાની સિહહતકે લિયે બે ઈન્તિહા નુકસાન દેહ હૈ! ઉસકી વજહ મનીકા નિકાલના હૈ બિલકુલ ઉસી તરહ મુશ્તઝનીમેં ભી મની ઝયાદા નિકલતી હૈ. ઈસ વજહસે મુશ્તઝની ભી કસરતે જિમાઅકી તરહ નુકસાન દેહ હૈ! ક્યૂંકે ઉસકી વજહસે કસરતસે મનીકા નિકાલના હૈ! આપ હઝરાત ઉપરવાલી બાતકો સમઝતે હુએ અબ જિમાઅ ઝયાદા કરનેકે બારેમેં નીચેકી બાતેં ગૌરસે પઢેં.

જિમાઅ હીકા એક અદબ યે હૈ કે આદમી ઉસકી કસરત ઔર ઝિયાદતીસે પરહેઝ કરે. દરમિયાની દરજેકી મુજામિઅતકા કોઈ પૈમાના મુકરર નહીં કિયા જા સકતા. સિહહત ઔર તંદુરસ્તી, ઉમરકે તકાઝે, મિઝાજકે ફર્ક ઔર જુગરાફિયાઈ હાલાત ઔર આબો હવાકે ઈખ્તિલાફસે મુખ્તલિફ લોગોંકે લિયે યકીનન ઉસકે પૈમાને મુખ્તલિફ હોંગે, લેકિન ઈન્સાન બહરહાલ ઈન્સાન હૈ ઔર ઉસકી કુવ્વતેં ઔર સલાહિયતેં મહદૂદ હેં. બીવીકે સાથ આખરી હદ તક જિન્સી અમલ એક મુશ્કિલ કામ હૈ. ઉસસે આદમીકા પૂરા નિઝામ મુતઅસ્સિર હોતા હૈ ઔર ગૈર મામૂલી તૌર પર ઉસકી કુવ્વત ખર્ચ હોતી હૈ. દીન ઔર દુનિયા દોનોંકે ફાયદાકા તકાઝા હૈ કે આદમીકી ઉમદા સિહહત હો. ઈસી સૂરત વો ઉનકે તમામ જિહતી મકાસિદકો પૂરા કર સકતા હૈ. જિમાઅકી કસરત ઔર ઉસસે ગૈર મુતવાઝિન દિલચસ્પીસે સિહહતકા મુતઅસ્સિર હોના લાઝમી હૈ. કહા ગયા હૈ કે જો ચંદ ચીઝેં બદનકો ગૈર મામૂલી તૌર પર કમઝોર કરતી હેં ઉનમેં એક જિમાઅકી ઝિયાદતી ભી હૈ. (અહયાએ ઉલૂમુદીન)

જિમાઅકી કસરતસે ઝિંદગીકી જોત (રોનક) બુઝ જાતી હૈ.

(ઝાદુલ મઆદ)

નફા બખ્શ ઔર સિહહત બળ્હનેવાલી મુબાશરતકે લિયે દો

મુજામઅતોકે બીચ કાબિલે લિહાઝ વક્ફા ઝરૂરી હૈ. (ઝાદુલ મઆદ)

હિંદુસ્તાન ઔર ઈસ જૈસે મુલ્કોકે લિયે જહાં ગુરબત ઔર તંગદસ્તી ઔર સિહહતકી કમઝોરીકે લિયે દૂસરે અસ્બાબ આમ તૌર પર મૌજૂદ હૈં, ઈસ સિલસિલેમં ઔર ભી એહતિયાતકી ઝરૂરત હૈ.

જિમાઅકી કસરતસે જિસમકો તરહ તરહકી બીમારિયાં લગ જાતી હૈં. ઉસસે બદન ઢીલા હો જાતા હૈ. કુવ્વતં કમઝોર હો જાતી હૈં. બદનકી રતૂબતં (તરી) ખુશ્ક હો જાતી હૈં. આસાબ (પકે) ઢીલે પડ જાતે હૈં.

અંતડિયોં ઔર રગોંમં કીડે પૈદા હો જાતે હૈં. પુરે બદનકો ઉસસે નુકસાન પહોંચતા હૈ. ખાસ તૌર પર દિમાગ સબસે ઝિયાદા મુતઅસ્સિર હોતા હૈ. ઈસ લિયે કે ઉસકે નતીજેમં રૂહે નફસાની બળી કસરતસે તહલીલ હોતી હૈ. ઈસ્તિગરાકકી તમામ સૂરતોંમં સબસે ઝિયાદા કમઝોરી ઈસીસે પૈદા હોતી હૈ. રૂહકે જૌહર ઔર ઉસકે મગ્જકો બળે પૈમાને પર જોડ લેતા હૈ. મુજામિઅતકી ઝિયાદતીસે દૂસરી બીમારીયાં ભી પૈદા હોતી હૈં. રઅશા (કપકપી), ફાલિજ, તશન્નુજ (મરોડ), આંખોંકી કમઝોરી, ઉસકે સાથ હી યે ચીઝ જિસકી તમામ તકતોંકો કમઝોર કર દેતી હૈ. હરારતે અઝીઝીકો બુઝાતી હૈ. ઈસકે અલાવા ઉસકી વજહસે મુબાશિરતકે રાસ્તે ફૈલ જાતે હૈં. જિસકે નતીજેમં યે નુકસાન દેહ ફુઝલાતકો કબૂલ કરનેકે લિયે હર વક્ત તૈયાર રેહતા હૈ. (ઝાદુલ મઆદ)

જિમાઅકી કસરત હીસે સિકલે સમાઅત (સુનનેકી બીમારી), ચક્કર, દર્દે કમર, દર્દે ગુરદા, પેશાબ ઝયાદા હોના, મેદાકી કમઝોરી ઔર દિલકી કમઝોરી વગૈરહ બીમારીયાં ભી પૈદા હોતી હૈં. (બેહિશ્તી ગૌહર)

ઈસ સિલસિલેમેં કહા ગયા હૈ કે જિસકો ઝોફે બસર યા ઝોફે મેદા યા સીનાકા કોઈ મર્જ હો ઉસકે લિયે ખાસ હદસે ઝિયાંદા જિમાંઝ નિહાયત નુકસાન દેહ હૈ. (ઝાદુલ મઆદ)

મુસલમાન મઆશરેમેં ભી યે રૂહાનિયત બહોત કમ લોગોંકો મયસ્સર આ સકતી હૈ કે કસરતે જિમાંઝકે બાવજૂદ ઉનકી સિહહત ઔર કુવ્વત મુતઅસ્સિર ન હો ઔર વો ઉસકે નુકસાન દેહ અસરાતસે બિલકુલ બચે રહેં.

ઈસ લિયે ઉમદા સિહહત ઔર હાલાતકે જાઈઝેસે ઈસ સિલસિલેમેં ઝિયાદાસે ઝિયાદા એહતિયાત હી આદમીકો ઉસકે તબાહકુન અસરાતસે બચા સકતી હૈ.

ડાક્ટર ક્યૂલ દહીરને યે બાત પુરે યકીનસે કહી હૈ કે મુબાશિરત હર રોઝ એક બાર યા એકસે ઝિયાદા બાર કી જાએ યા કિસી ભી વક્ફાકે બાદ કી જાએ ઉસસે ઈન્સાનકી ઝહની ઔર જિસ્માની સિહહત પર કોઈ અસર નહીં પડતા યે સહીહ નહીં હૈ.

મુબાશિરતમેં આદમીકી કુવ્વતે હયાત ગૈર મામૂલી તૌર પર ખર્ચ હોતી હૈ ઔર ઉસસે ઉસકા પૂરા જિસ્મકા નિઝામ મુતઅસ્સિર હોતા હૈ. ઈસ લિયે હર શખ્સકો અપની ઉમર ઔર સિહહતકે લિહાઝસે ઉસકા પૂરા ધ્યાન રખનેકી ઝરૂરત હૈ કે વો મોઅતદિલ ઔર દરમિયાની તરીકે પર ઉસકી લઝઝતસે કિસી હદ તક લુત્ફ અંદોઝ હો સકતા હૈ. જિન્સી તહલીલકી કમઝોરી ઝહની કેફિયતકે સાથ રોઝાના ઔર કસરતકે સાથ બીવીસે ચિમટે પળે રેહનેકો ભી તિબ્બી લિહાઝસે નુકસાન દેહ બતાયા ગયા હૈ. ઉસસે પેશાબકા ઝયાદા આના ઔર સુરઅતે ઈન્ઝાલ જૈસી બીમારીયાં પૈદા હોતી હૈં. આમ લોગોંકે લિયે ઈસ સિલસિલેમેં એહતિયાત મુફીદ હૈ. (બહવાલા નઝરિયએ જિન્સ)

ચંદ મુશાહિદાત

એક સાલબ કેહને લગે, મૈને અપની જવાનીકે અઠારહ સાલ બહોત ઝયાદા જિમાઅ ક્રિયા ઔર યે સિલસિલા અભી ભી જારી હૈ. કેહને લગે મૈને મેડીકલ બુકમેં પઢા થા કે એક જિમાઅકે દૌરાન ઝિયાદાસે ઝિયાદા ૨૫ ગ્રામ મની ઈન્સાની જિસ્મસે નિકલતી હૈ. મૈને ઈસ મિકદારકે લિહાઝસે અઠારહ સાલકા હિસાબ ક્રિયા તો મેરે જિસ્મસે તકરીબન ચાર મન પાંચ કિલો મની નિકલ ચુકી થી. ઉસકી વજહસે જિસ્મમેં ક્યા કમી હુઈ વો યે હૈ :

● મૈં પેહલે સારા દિન ઔર રાત તક કામ કરતા થા, થકતા નહીં થા, લેકિન અબ થક જાતા હું.

● મૈં પેહલે બહોત ખૂબસુરત થા લેકિન અબ ચેહરેકી સુફેદી પીલાહટ ઔર સિયાહીમેં બદલ ગઈ હૈ.

● ઈસસે પેહલે મૈં અપને આપકો બહોત તાક્તવર ઔર કવી મર્દ ખયાલ કરતા થા લેકિન અબ કમઝોર.

ઈસ મરીઝકો જબ મુનાસિબ દવાએ ઈસ્તેમાલ કરાઈ ગઈ તો હૈરત અંગેઝ તરીકેસે તંદુરસ્ત હો ગય.

ફાલિજકા મરીઝ :-

એક મરીઝ કસરતે જિમાઅકા આદી થા. હતાકે જિસ તરહ કસરતે જિમાઅમેં એહતિયાત નહીં કરતા થા બિલકુલ ઉસી તરહ વો ગિઝામેં ભી એહતિયાત નહીં કરતા થા. લેકિન સૂરતે હાલ યે હુઈ કે એક દફા જિમાઅકે બાદ એ.સી. (A.C.) વાલે કમરેમેં લેટા હુવા થા કે દાઈ તરફ ફાલિજ (લકવા) હુવા.

મરીઝકે કેહનેકે મુતાબિક હમબિસ્તરીકે ફૌરન બાદ ઠંડા પાની

પીના યા એ.સી. વાલે કમરેમેં સોના મેરા મામૂલ થા.

યાદદાશત ખતમ :-

એક મરીઝને બયાન કિયા કે મેરી યાદદાશત બિલકુલ ખતમ હો ગઈ હૈ. તેહકીક કરને પર માલૂમ હુવા કે યે બહોત ઝિયાદા જિમાઝકે આદી હૈં. જબ ઉનહેં જિમાઝસે પરહેઝ કરાયા ગયા તો મરીઝ કુછ મદત બાદ તંદુરુસ્ત હો ગયા.

જોડોંકા દર્દ :-

એક મરીઝા (ઔરત) જોડોંકે દર્દમેં મુખ્તલા થી. ઉસકી બહેનને ખત લિખ્ખા કે મરીઝાકો એક તકલીફ જોડોંમેં દર્દકી હૈ જબકે મેરે ખ્યાલમેં દૂસરી તકલીફ ખ્વાહિશે જિમાઝકી કસરતકી હૈ. ક્યૂંકે મરીઝા હમબિસ્તરીકી કસરતકી ખાતિર અબ તક તીન ખાવિંદ બદલ ચુકી હૈ લેકિન મર્દ થક જાતે હૈં ઉસકો અસર ભી નહીં હોતા.

માલૂમ હુવા કે મરીઝાકે જોડોંકે દર્દકી વજહ દર અસલ ખ્વાહિશે જિમાઝકી કસરત હૈ જબ ઉસકે ઈસ મર્ઝ યાની ખ્વાહિશે જિમાઝકી કસરતકા ઈલાજ કિયા ગયા તો મરીઝા હૈરત અંગેઝ તરીકેસે તંદુરુસ્ત હો ગઈ.

મુશ્તઝનીકે નુકસાનાત

પેહલા નુકસાન : ગુનાહે કબીરામેં મુખ્તલા હોકર જહન્નમકા ઈંધન બનના :-

યાદ રહે કે (ઈમામોંકે નઝદીક) મુશ્તઝની ગુનાહે કબીરા ઔર હરામ હૈ. ઈસ ખબીસ કામકે કરનેવાલેકો આપ (સ.અ.વ.)ને લાનતી ઔર જહન્નમી ફરમાયા હૈ. ઔર ઉલમાને લિખ્ખા હૈ કે લાનતસે મુરાદ રહમતે ઈલાહીસે દૂરી હૈ. ઈસસે પતા ચલા કે જો

શપ્સ ઈસ 'નકો કરતા હૈ ઉસ પર અલ્લાહકી લાનત ભી હૈ ઔર વો રહમતે ઈલાહીસે દૂર હૈ ઔર જહન્નમી ભી હૈ. મગર યે કે મજલૂકકો અપને કામ પર નદામત પૈદા હો જાએ ઔર વો તૌબા કરે અલ્લાહ તઆલા મઆફ ભી ફરમા દે.

દૂસરા નુકસાન : શાદીકે કાબિલ ન રેહના :-

ઈન નુકસાનાતમેંસે અહમ તરીન નુકસાન નામદીકા મર્જ હૈ. જિસકા મતલબ યે હૈ કે નવજવાન આદમી શાદીકે લાઈક નહીં રેહતા. ઔર ઝાહિર હૈ કે એસે શપ્સસે ઔરત નફરત હી કરેગી જિસકી વજહસે મીયાં બીવીકા રિશ્તા બાકી નહીં રેહ સકતા ઔર ઔરત છુપે તૌર પર દૂસરે મરદોંસે દોસ્તિયાં પૈદા કર લેતી હૈ.

ઈસ તરહ ઈસ બુરે કામકી વજહસે ઉસે હર વકત શરમિંદગી રેહતી હૈ ઔર ઘરકે ઘર તબાહ હો જાતે હૈં.

વાકિઆ : બંદાને એક વાકિઆ અપને પીરો મુરશિદ આરિફ બિલ્લાહ હઝરત મૌલાના શાહ હકીમ મુહમ્મદ અખતર સાહબસે સુના. ઈરશાદ ફરમાયા કે એક નવજવાન કસરતસે મુશ્તઝની કરતા થા જિસકી વજહસે ઉસમેં મર્દાના કુવ્વત ખતમ હોતી ગઈ. ફિર જબ ઉસકી શાદી હુઈ તો પેહલી હી રાતકો ઉસકી નામદગીકી વજહસે ઉસકી બીવીને ઉસસે તલાકકા મુતાલબા કર લિયા!

મુશ્તઝનીકે દૂસરે નુકસાન પર હકીમુલ હુકમાને લિખ્યા હૈ:-

બાર બાર મનીકે નિકલનેકી વજહસે મનીકા ખઝાના ભી ખતમ હો જાતા હૈ ઔર ઉસકી કુવ્વતે ઈમ્સાકિયા બિલકુલ કમ હો જાતી હૈ, ઈસ લિયે જબ કભી પાખાના કરતે વકત ઝોર લગાયા જાએ તો ફૌરન ચંદ કતરે મનીકે નિકલ પડતે હૈં ઔર ફિર આહિસ્તા આહિસ્તા યહાં તક નૌબત પહોંચ જાતી હૈ કે ઝરાસી રગડ યા

જિમાઅકે ખયાલ યા ઔરતસે બાતચીત કરનેસે હી મની નિકલ પડતી હૈ ઈસ વજહસે મજલૂક શાદીકે કાબિલ નહીં રેહતા.

ત્રીસરા નુકસાન : હકિયોંકા ઢાંચા બન જાના

મુશ્તઝનીકા એક નુકસાન યે ભી હૈ કે કે ઈસ અબીસ કામકી વજહસે જિસ્મ આહિસ્તા આહિસ્તા ઘુલ જાતા હૈ. હતાકે મજલૂક હકિયોંકા ઢાંચા બન જાતા હૈ. ઈસ વજહસે મુશ્તઝની કરનેવાલે પર હર વક્ત શરમિંદગી ઔર માયૂસીકી કૈફિયત રેહતી હૈ.

ચોથા નુકસાન : દિમાગકા કમઝોર હોના :-

જલકસે દિમાગકો બહોત જલ્દ નુકસાન પહોંચતા હૈ ક્યૂંકે જો આસાબ (પટ્ટે) દિમાગસે નિકલતે હૈં વો ઝકીયુલ હિસ હોનેકી વજહસે બહોત જલ્દ કમઝોર હો જાતે હૈં ઔર ફિર વો યહાં તક કમઝોર હોતે હૈં કે ખ્વાહ મર્દ ઔરતકે સાથ લેટા ભી રહે તબ ભી ઈન્તિશાર પૈદા નહીં કર સકતે.

ઈસકે સિવા સર દર્દ રેહતા હૈ. ઝરાસા ચલને યા બૈઠે બૈઠે ખળે હો જાનેસે આંખોંકે આગે અંધેરા છા જાતા હૈ. તરહ તરહકે બુરે ખયાલાત પૈદા હોને લગતે હૈં. ઔર સબસે બળી અલામત યે હૈ કે મની નિકલતે વક્ત મર્દકો લઝઝત બહોત કમ આને લગતી હૈ.

મઝીદ કે ઈસ કામકી વજહસે હાફઝા ભી કમઝોર હો જાતા હૈ હતા કે મજલૂક જો યાદ કરતા હૈ ઉસકો ભૂલ જાતા હૈ ઔર થોળાસા ભી પળહનેકે બાદ સરમેં દર્દ હોને લગતા હૈ યા આંખોંમેં બોઝ સા મેહસૂસ હોતા હૈ.

પાંચવાં નુકસાન : આઝાએ રઈસાકા કમઝોર હોના:-

ઈસકે સિવા ઈસ બુરે કામકા સબસે બુરા અસર આઝાએ રઈસા પર પડતા હૈ ઔર બદનકે જૌહર (મની) કો ખારિજ કર

દેનેકી વજહસે તમામ આઝાએ રઈસા કમઝોર હો જાતે હૈં. આઝાએ રઈસા ચાર હૈં: દિલ, દિમાગ, જિગર, ઓર ખુસ્યતૈન ગોયા કે ઈન ચારોં આઝાકી તંદુરસ્તીસે બદને ઈન્સાની તંદુરસ્ત રેહતા હૈં ઓર ઈનમેં કમઝોરી યા કઈ ઓર ખરાબી હો જાનેકી વજહસે તમામ બદન ખરાબ યા કમઝોર હો જાતા હૈં.

છઠા નુકસાન : જિગરકા કમઝોર હોના :-

જલકકી વજહસે જિગર ભી બહોત જલ્દ કમઝોર હો જાતા હૈં. ક્યૂંકે મનીકે ઝિયાદા નિકલને વજહસે ખૂનકી ઝિયાદા ઝરત પડતી હૈં. ઈસ લિયે જિગરકો ખૂન બનાનેકે લિયે ઝિયાદા કામ કરના પડતા હૈં. લેકિન જો ખૂન પૈદા હોતા હૈં વો મની બનાનેમેં ખર્ચ હો જાતા હૈં ઈસ લિયે જિગરકો પુરી ખોરાક નહીં મિલતી. ઈસ વજહસે જિગર બહોત જલ્દ કમઝોર હો જાતા હૈં ઓર જાલિક (જલક લગાનેવાલા) કે બદનમેં ખૂન કમ હોનેકી વજહસે ઉસકે બદનકી રંગત ઝદ્દ હો જાતી હૈં. નીઝ ઉસકી ભૂખ બંદ હો જાતી હૈં.

સાતવાં નુકસાન : ખુસ્યતૈનકા ખરાબ હોના :-

ઈસ બુરે કામકી વજહસે યે દોનોં ઉઝવ ભી નહીં બચ સકતે. ચૂંકે ખૂનસે મનીકો યેહી ઉઝવ બનાતે હૈં ઈસ લિયે ઈસ મઝમૂમ કામસે ઈનકો ભી અપના કામ બાર બાર કરના પડતા હૈં. બલ્કે અકસર મવાકેઅ તો મની ખામ યા સિફ ખૂન હી દેના પડતા હૈં. ઈસ લિયે કમઝોર ઓર ઢીલે હોકર લટક જાતે હૈં ઓર ઈનમેં થોડા દર્દ ભી રેહને લગતા હૈં. આઝાએ રઈસાકે અલાવા મેદા, ગુરદે, મસાના પર ભી ઈસકા બુરા અસર પડતા હૈં. ગર્જ યે કે ઈન્સાન સહીહ માનોંમેં ઝિંદા દરગોર બન જાતા હૈં. બલ્કે બાઝ વાકિઆત ઓર મુશાહિદાતસે માલૂમ હોતા હૈં કે કઈ લોગ તો ઈસ બુરે કામસે

અચાનક મર ગયે. ઔર બાઝ શખ્સોંકો જુનૂન, માલીખુલિયા (દિલકી ધડકન), રઅશા જૈસી ખૌફનાક બીમારીયાં લગ ગઈ. લિહાઝા પુકાર પુકારકર કહા જાતા હૈ કે ભાઈયો! ઈસ કામસે બચો ઔર અપને આપકો હલાકીમેં ન ડાલો વરના તમામ ઉમર પછતાઓગે. અપને બચ્ચોંકા ખાસ તૌર પર ખયાલ રખ્ખો. ઉનકો ખરાબ આદતવાલે લડકોંકે સાથ ન મિલને દો, બલ્કે દો બચ્ચોંકો એક જગહ છોળકર કભી ભી બે પરવા ન રહો. વરના ઝરૂર ઈસ આદતમેં ફંસકર અપને આપકો તબાહ વ બરબાદ કર લેંગે.

આઠવાં નુકસાન : દિલકા કમઝોર હોના :-

દિલમેં જલક જૈસે બુરે કામસે જબ કુછ લઝઝત પૈદા હોતી હૈ તો ઉસ વક્ત થેહી નહીં કે સિફ મની નિકલકર બસ હો જાતી હૈ બલ્કે સાથ હી એક ચીઝ ઔર ભી નિકલ જાતી હૈ જો કે મનીસે ભી ઝિયાદા કીમતી હૈ. વો હરારતે અઝીઝી હૈ, ચૂંકે ઉસસે યે કામ કરનેવાલેકો બાર બાર ઈસ ફઅલે બદકો કરના પડતા હૈ ઈસ લિયે હરારતે અઝીઝ ઈતની નિકલ જાતી હૈ જિતની ઔર પૈદા નહીં હો સકતી. ઉસકા નતીજા યે નિકલતા હૈ કે દિલ કમઝોર હો જાતા હૈ બલ્કે બાઝકો ખફકાન (દિલકી ધડકન) ઔર ગશીકા આરિઝા ભી હો જાતા હૈ. ફિર જબ ઉસકો યે માલૂમ હોતા હૈ કે યે સબ મેરી ઉન બદ ફેલિયોંકા નતીજા હૈ જો અપની બદ કિસ્મતીસે કર ચુકા હૈ તો ફિર ઉસકો ઈસકા ગમ હોતા હૈ. ઈસસે ઉસકે દિલકો ઔર ભી નુકસાન પહોંચ જાતા હૈ. ઈસ લિયે વો કિસીકી તરફ નઝર ઉઠાકર મારે શરમકે દેખ નહીં સકતા. ક્યૂંકે વો અપને આપકો ગુનેહગાર ઔર બદકિરદાર સમઝતા હૈ. ઉસકા દિલ ધડકતા હૈ ઔર નિહાયત કમઝોર હો જાતા હૈ. ઈસ લિયે ઈન્તિશારકે વક્ત વો ખૂનકી સહીહ મિકદાર ઉઝવે તનાસુલ

(શરમગાહ) કી તરફ નહીં ભેજ સકતા. ઈસી વજહસે દિલકી કમઝોરીવાલે મરીઝકો પૂરી તરહ ઈન્તિશાર નહીં હોતા.

નવવાં નુકસાન : સુરઅતે ઈન્ઝાલ:-

હાથકી રગડસે ઊઝવે તનાસુલકે રગ વ પટ્ટે કમઝોર પડ જાતે હૈં ઔર ઉનમેં ખૂનકા દોરા બંદ હો જાતા હૈ. નીલી નીલી રંગેં ઉભર આતી હૈં ઔર ઊઝવે તનાસુલ (શરમગાહ) મેં કમઝોરી ઔર ઢીલાપન હો જાતા હૈ ઔર ફિર આહિસ્તા આહિસ્તા ઈન્તિશારકે કાબિલ હી નહીં રેહતા. નૌબત યહાં તક પહોંચ જાતી હૈ કે સિર્ફ બુરે ખયાલાતસે હી મની નિકલ પડતી હૈ.

દસવાં નુકસાન : ઊઝવે ખાસકા ટેળહા હો જાના :-

ઈસ ફઅલે બદકા એક નુકસાન યે ભી હૈ કે ઈસકી વજહસે મદકા ઊઝવે ખાસ ટેળહા હો જાતા હૈ. ઈસ વજહસે મુબાશિરતમેં મજલૂક મદ ઔર ઔરત સહીહ તૌરસે લઝઝત નહીં લે પાતે. ઔર ઈસ કામકી વજહસે ઊઝવમેં સખ્તી કમ હો જાતી હૈ. જિમાઅકે વકત ઉલઝન મેહસૂસ હોતી હૈ. ઊઝવ આગેસે મોટા ઔર પીછેસે પતલા હો જાતા હૈ.

ગ્યારહવાં નુકસાન : એહતિલામકી કસરત :-

માદ્દએ મનવીયા ફિતરી તૌર પર ફોતોમેં (યુસીયોમેં) પૈદા હોતા હૈ ઔર મનીકી થેલીયોમેં જમા હોતા હૈ. જબ થેલીયાં ભર જાતી હૈં તો એહતિલામકી સૂરતમેં માદ્દએ મનવીયા નિકલ જાતા હૈ, અગર ઈન્સાન મુબાશરત ન કરે યા મુશ્તઝની ન કરે. અકસર નવજવાન જબ મુશ્તઝની શુરૂ કરતે હૈં, ફિર જબ ઉનકો કોઈ બતાતા હૈ કે યે બુરી આદત હૈ તો ઉસકો છોળ દેતે હૈં. ફિર ઉનકો એહતિલામ હોને લગતા હૈ તો વો ઈસસે ઔર પરેશાન હો જાતે હૈં. ઈસ લિયે

ઉનકો યે માલૂમ હોના યાહિયે કે મનીકે થેલે યા તો મુબાશરત યા મુશ્તઝનીસે ખારિજ હો જાતે હૈં, અગર મુબાશરત ન કી જાએ ઔર મુશ્તઝની ભી ન કી જાએ તો ફિર રાતકો એહતિલામકી સૂરતમેં મનીકે થેલે મનીકો નિકાલ દેતે હૈં.

લોગોંકો એહતિલામમેં પરેશાની ઈસ લિયે હોતી હૈ કે વો સમઝતે હૈં કે મની ભી ખૂનકી તરહકી કોઈ ચીઝ હૈ જિસકા જિસ્મસે ઈખરાજ નહીં હોના યાહિયે બલ્કે વો સમઝતે હૈં કે મનીકા એક કતરા ખૂનકે સો કતરોંસે બનતા હૈ જો કે બિલકુલ ગલત હૈ. મનીકા જિસ્મસે નિકલના ઉસી તરહ ઝરૂરી હૈ જિસ તરહ પેશાબકા નિકલના ઝરૂરી હૈ ઔર યે નિકલના ઉતનાહી બે ઝરર (બે નુકસાન) હૈ જિતના કે થૂકકા નિકલના બે ઝરર હૈ.

એહતિલામકે અસ્બાબ

મુહર્રિક નઝઝારે :-

ઉનમેં નફસાની ખ્વાહિશ ઉભારનેવાલે લેટરીયરકા મુતાલઆ, ઐસી ફિલ્મોંસે લુત્ફ અંદોઝ હોના જિનમેં હુસ્ન ઔર ઈશ્કકો જોશ દિલાનેવાલે મનાઝિરકો નંગે લિબાસમેં પેશ કિયા ગયા હો. શોખ વ સંગ લડકિયોંકી સોહબત નિત નઈ રંગ રલિયોંકી તલાશમેં રેહતી હૈં વગૈરહ શામિલ હૈં. ઈસ કિસમકી તફરીહાતસે આદમીકે ઝહન પર શહવાની ખયાલાત મુસલ્લત હો જાતે હૈં જિનકા અદના નતીજા ઝકાવતે હિસ ઔર એહતિલામકી સૂરતમેં ઝાહિર હોતા હૈ.

ગિઝામેં નુકસ :-

એહતિલામકે મરીઝોંમેં નવ્વે ફીસદ મરીઝ ઐસે હોતે હૈં જિન્હોંને ગિઝાકે મુતઅલ્લિક કુદરતકે કીમતી ઉસૂલોંકી ખિલાફ

વરઝી કી હોતી હૈ. વકત બે વકત અચાર, ચટની, મિરચી ઔર દૂસરી ચટપટી ચીઝે ઈસ્તેમાલ કરને લગ પડતે હૈ જિનકે ઈસ્તેમાલસે રતૂબતે મેઅદી ઝિયાદા પૈદા હોને લગતી હૈ ઔર આખિરકાર મેદા કમઝોર હો જાતા હૈ. એહતિલામકા શાયદ હી કોઈ એસા મરીઝ હો જિસકે આઝાએ હઝમ સહીહ હોં, મુહર્રિક ઔર ચટપટી ગિઝાઓંકે ખિલાફ મગરિબી મુહક્કીકીનને ભી લિખ્ખા હૈ “સાઈન્સ આફ ન્યુ લાઈફ” કા ફાઝિલ મુસન્નિફ લિખતા હૈ કે ગોશ્ત, મછલી, અંડે, મિરચી, મસાલિહા, તમ્બાકુ, ચાચ, કહવા, ચાકલેટ ઔર નફીસ મેદેકી રોટી વગૈરહ નિઝામે તનાસુલમે હેજાન (જોશ) પૈદા કર દેતી હૈ. ચાચ, કહવા, તમ્બાકુ, શરાબ ઔર ગોશ્ત યે સબ યા તો મુહર્રિક હૈ યા મુનશ્શી, કોઈ ભી મુહર્રિક યા મુનશ્શી ચીઝ અગર ઈસ્તેમાલ કી જાએ તો વો નિઝામે અસ્બીમેં બિલ ઉમૂમ ઔર નિઝામે તનાસુલીકે આસાબમેં બિલખુસૂસ હેજાન પૈદા કરતી હૈ. ફેઅલે મુન્અકેસાકી વજહસે કાઈદએ દિમાગ પર તહરીક હોતી હૈ જિસસે શહવાની એહસાસ બેદાર હોતા હૈ. ઈસ શહવાની એહસાસકી બેદારીસે શહાવની ખ્વાહિશાતકા એક તૂફાન ઉમંડ આતા હૈ. ઈસકે સિવા નમકીન, ચટપટી ઔર નફીસ ગિઝાઓંકી કસરત કબ્જ પૈદા કરતી હૈ જિસકો પેહલેકે તબીબોંને ‘ઉમ્મુલ અમરાઝ’કા ખિતાબ દિયા હૈ. ક્યૂંકે એહતિલામકે અલાવા ઉસસે ઔર ભી સેંકડોં અમરાઝ પૈદા હોતે હૈ. (ઈલાજે એહતિલામ)

જલક :- ઈસ ગૈર ફિતરી આદતકી વજહસે મુખ્તલિફ જિન્સી ગદૂદસે ગૈર તબઈ તૌર પર અફરાઝાતકા તરશ્શુહ બબ્હ જાતા હૈ. વો અફરાઝાત અદઈયા મનીમેં ઈખક્ટે હોતે રેહતે હૈં લેકિન અદઈયા મનીકી થેલિયાં જલકકી વજહસે કમઝોર હો ચુકી હોતી હૈં ઔર

ઉનકી કુવ્વતે માસિકા ભી કમઝોર હો ચુકી હોતી હૈ ઈસ લિયે વો અબ તબઈ અર્સા તક માદ્દએ મનવીયાકો રોકે નહીં રખ સક્તી. ઈસ સૂરતમેં અગર આદમી જલક બંદ કર દે તો ઉસે યકીનન એહતિલામ હોના શુરૂ હો જાતા હૈ. યે એહતિલામ ઉસી રફતારસે હોતા હૈ જિસ રફતારસે કે મરીઝ ઈસસે પેહલે જલક લગાતા રહા હો. નીઝ ઈસ રફતારકા ઈન્હિસાર અદઈયા મનીકી કમઝોરી પર ભી હોતા હૈ.

જલકસે એહતિલામ પૈદા હોનેકી યે ભી સૂરત હૈ કે હાથોંકી સખ્ત રગડસે હશ્ફાકી જિતની બુલંદિયોંમેં ઈન્તિલાઉદ્દમ પૈદા હો જાતા હૈ ઉસસે હશ્ફા ગૈર મામૂલી તૌર પર સુખ નઝર આતા હૈ. ઔર ઝકાવતે હિસકી શિકાયત પૈદા હોતી હૈ. જિસસે અદના તહરીક મસલન કિસી મામૂલી શહવાની ખ્યાલસે ઈન્તિશાર પૈદા હોને લગતા હૈ. ઈન હાલાતમેં ભી જબ જલકકી મઝમૂમ મશ્ક જારી રખ્ખી જાતી હૈ તો મનીકે બાર બારકે નિકાલનેકી વજહસે ખુસિયોંકો અધુરી ઔર કચ્ચી મની હી બઝરીઆ મજારી અદઈયા મનીમેં ભેજના પડતી હૈ. ઈસ તરહ ખુસિયોંકો ઝિયાદા મેહનત કરના પડતી હૈ. જિસસે વો લાગિર (દુબલે) ઔર કમઝોર હો જાતે હૈં ઔર મનીમેં જૈસા ચાહિયે કીમિયાવી તગચ્ચુરાત પૈદા નહીં હો સક્તે જિસ્સે મનીકે પતલા હોનેકી શિકાયત પૈદા હો જાતી હૈ. મનીકા પતલાપન ઔર ઝકાવતે હિસ હીસે એહતિલામકી શિકાયત પૈદા હોતી હૈ.

કસરતે જિમાઅ :-

જિસ તરહ જલકસે મુખ્તલિફ જિન્સી ગદ્દદકે અફરાઝાતકા તરશ્શુહ ગૈર તબઈ તૌર પર બળ્હ જાતા હૈ. ઉસી તરહ ઉન આદમિયોંકે જિન્સી ગદ્દદકે અફરાઝાતકા તરશ્શુહ ભી આરઝી તૌર

પર બળ્હ જાતા હૈ જો હર વક્ત પેકરાને હુસ્નો જમાલકે ગલેકા હાર બને રેહતે હૈ. એસે બદ નસીબ લોગોંકા આઝ એ નસલી કમઝોર હો જાતા હૈ. પસ એસે આદમીકો અગર કુછ અસકિ લિયે જિમાઅ મયસસર ન આએ તો વો કુવ્વતે માસિકાકી કમઝોરીકી વજહસે બહોત જલ્દ એહતિલામસે દો ચાર હોના પડતા હૈ. ઈસ કિસમકી સૂરતે હાલ કાફી મુદ્દત તક રેહ સકતી હૈ.

મુઝમિન (પુરાના) કબ્જ :-

એહતિલામ ઔર કબ્જકા એક દૂસરેસે ચોલી દામનકા રિશ્તા હૈ. અમલી દુનિયામેં શાયદ હી કોઈ એસા. એહતિલામકા મરીઝ હોગા જિસે કબ્જકી શિકાયત ન હો. ઉસી તરહ એહતિલામે ગૈર તબઈસે ભી કબ્જ પૈદા હો સકતા હૈ. કબ્જસે એહતિલામ પૈદા હોનેકા ફલસફા તો યે હૈ કે અદઈયાએ મની મસાના ઔર આંતે એક દૂસરેકે કરીબ કરીબ હૈ ઈસ લિયે ઉનમેંસે અગર કિસી એક કી હાલતે તબઈમેં ખલલ પૈદા હો જાએ તો ઉસસે લાઝમી તૌર પર દૂસરેકે અફઆલમેં ભી થોડા બહોત નુક્સ ઝરૂર પૈદા હો જાએગા. પુરાને કબ્જકે મરીઝોંકી આંતોંમેં સખ્ત ફુઝલા ઈબઢા હોકર પડા રેહતા હૈ જિસકી વજહસે યે આંતેં અપની તબઈ હાલતસે કઈ ગુના ઝિયાદા ફૂલ જાતી હૈ. અબ નીંદકી હાલતમેં ખાસ તૌર પર અગર આદમીકા મસાના ભી પેશાબસે ભરા હુવા હો તો પેશાબસે ભરા હુવા મસાના ઔર ફુઝલાસે ફુલી હુઈ આંતેં અદઈયા મની પર સખ્ત દબાવ ડાલતી હૈ જિસસે અદઈયા મનીસે માદ્દએ મનવીયા નિકલ જાતા હૈ. યે એક ખાલિસ મીકાની (મશીની) અમલ હૈ. યેહી અમલ ઉસ વક્ત ઝાહિર હોતા હૈ જિસ વક્ત આદમી અપને પેટકો ગિઝા ઔર પાનીસે હડીકી બંદૂકકી તરહ ભર લેતા હૈ ઔર ફૌરન બાદ સો જાતા હૈ.

અદમે સફાઈ :-

આમ જિસ્માની સફાઈસે ગફલત ભી કિસી હદ તક એહતિલામકી ઝિમ્મેદાર હો સકતી હૈ. મગર યહાં જિસ સફાઈકા ઝિકર હૈ વો આલાતે તનાસુલ ઔર ખાસ તૌર પર હશફાકી સફાઈ હૈ. હશફા પર ગશાએ મુખાતીસે એક કિસમકી રતૂબત પૈદા હોકર જમી રેહતી હૈ ઉસે અગર રોઝાના સાફ ન કિયા જાએ તો ફિર યે બદબૂદાર હો જાતી હૈ ઔર આલાતે તન્નાસુલમેં તહરીકકા સબબ બન જાતી હૈ જિસસે એહતિલામ હોને લગતા હૈ.

બારહવાં નુકસાન : પઢોંકા કમઝોર હોના :-

મુશ્તઝનીકા એક નુકસાન યે હૈ કે ઈસકી વજહસે આસાબી (પઢે) કમઝોર હો જાતે હૈં. ઉસકી વજહસે મજલૂક મુખ્તાલિફ આસાબી (પઢોંકી) બીમારિયોંમેં મુખ્તલા રેહતા હૈ જિનમેંસે ચંદ યે હૈં.

અંજાને ખૌફ, વેહશત, ઘભરાહટ, માયૂસી, ચિડ ચિડાપન, તશવીશ (બેચેની), બેઝારી (નફરત), બોરિયત, વેહશતનાક ખ્વાબ, હાઝમા ખરાબ, ગેસકી પૈદાઈશ, બદ હઝમી, કમઝોર હાફઝા, ચક્કર, થકાવટ વગૈરહ વગૈરહ. આજ કલ તો ડાક્ટર ઔર હકીમ હાઈ બ્લડપ્રેશર, ધડકન, બ્લડ શુગર તકકો આસાબી કમઝોરીકા નતીજા બતાતે હૈં. આપને હિસ્ટેરિયાકા નામ સુના હૈ. યે મર્ઝ ભી આસાબી કમઝોરીકા નતીજા હૈ. ઉસમેં મરીઝ યા મરીઝ ચીંખ મારકર બે હોશ હો જાતે હૈં ઔર લોગ સમઝતે હૈં કે જિન આયા.

તેરહવાં : નુકસાન નફસાની ઔર અકલી નુકસાન :-

નફસિયાતકે માહિરીનને યે ફૈસલા કિયા હૈ કે ઈસ આદતમેં મુખ્તલા શખ્સ બહોતસે નફસિયાતી ઔર ખતરનાક અકલી ઔર દિમાગી બીમારીયોંકા શિકાર હો જાતા હૈ. મસલન ઝહૂલ, નિસયાન

(ભૂલજાના), કુપ્પતે ઈરાદીકી કમઝોરી, હાફઝાકી કમઝોરી, તન્હાઈ ઔર ગોશાનશીનીકી તરફ મૈલાન, હયા ઔર શરમકા ગલ્બા, સુસ્તીકા એહસાસ, નીઝ એહસાસે કમતરી વગૈરહ.

ચૌદહવાં નુકસાન : ચેહરેકી રોનક કા ખતમ હોના :-

ઈસ કામકી વજહસે મરીઝ મજલૂકકે ચેહરેકી રોનક ખતમ હો જાતી હૈ ઔર આંખોંકે ગિર્દ હલ્કે પડ જાતે હૈં ઔર ચેહરેકા નૂર ઔર ચમક દમક ખતમ હો જાતી હૈ. યાની મદ્દકે ચેહરે પર જો લાલી હોતી હૈ વો ખતમ હો જાતી હૈ ઔર ફિર ચેહરા ફીકા ફીકાસા લગતા હૈ ઔર બાઝકે ચેહરે પર ખરાશ ઔર ફુન્સિયાં નિકલ આતી હૈં.

પંદરહવાં નુકસાન : મર્ઝે જિરયાનકા પૈદા હોના :-

ઈસ બુરે કામકા એક નુકસાન યે હૈ કે ઈસકી વજહસે મની પતલી હો જાતી હૈ ઔર ફિર મર્ઝે જિરયાન પૈદા હો જાતા હૈ. જિસકી વજહસે બાઝકો પેશાબમેં કતરે આતે રેહતે હૈં ઔર બાઝકો સિફ ફહશ ખયાલસે હી કતરે આને લગતે હૈં. હત્તા કે એસે શખ્સકે લિયે ઝયાદહ કતરોંકી વજહસે નમાઝ પળહના ભી મુશ્કિલ હો જાતા હૈ.

સોલહવાં નુકસાન : તપ દક હોના :-

ઈસ ફેઅલકી વજહસે તપ દક (યાની પુરાના બુખાર) હો જાતા હૈ. એક ખબરકે મુતાબિક જબ એક હઝાર તપ દક (યાની પુરાને બુખાર) કે મરીઝોંકે અસ્બાબે મર્ઝ પર ગૌર કિયા ગયા તો યે ખાત સામને આઈ કે ૪૧૪ મુશ્તઝનીકે સબબ. ૧૮૬ કસરતે જિમાઅકે સબબ ઔર બકિય્યા દૂસરે વુજૂહાતકી બિના પર તપ દકમેં મુબ્તલા હુએ થે. ૧૨૪ પાગલોંકા ઈમ્તિહાન કરને પર માલૂમ હુવા કે ઉનમેંસે ૨૪ (યાની હર પાંચવાં ફદ) અપને હાથસે મની નિકાલનેકી બિના પર પાગલ હુવા થા.

સત્તરહવાં નુકસાન : જિસ્મકા નિઝામ દરહમ બરહમ હોના :-

એક બાર યે “બુરા કામ” કર લેનેકે બાદ ફિર કરનેકો જી ચાહતા હૈ. અગર મઆઝલ્લાહ! દો તીન બાર કર લિયા તો નરમ આ જાતા હૈ ઔર ઉઝ્વકી નરમ ઔર નાઝુક રગેં રગડ ખાકર દબકર સુસ્ત હો જાતી હૈં ઔર પઢે બેહદ હસ્સાસ હો જાતે હૈં ઔર આબિરકાર નૌબત યહાં તક પહોંચતી હૈ કે ઝરા બદનિગાહી હુઈ, બલ્કે ઝહનમેં ખયાલ કાઈમ હુવા તો મની નિલક ગઈ. બલ્કે કપડેસે રગડ ખાકર હી મની ઝાએઝ. “મની” ઉસ ખૂનસે બનતી હૈ જો તમામ જિસ્મકો ગિઝા પહોંચાનેકે બાદ બચ જાતા હૈ. જબ યે બહોત ઝયાદા નિકલેગી તો ખૂન બદનકો ગિઝા કેસે પહોંચાએગા? નતીજતન જિસ્મકા સારા નિઝામ દરહમ બરહમ હો જાતા હૈ.

અઠારવાં નુકસાન : નિગાહોંકા કમઝોર હોના :-

ઉન્નીસવાં નુકસાન : સિકલે સમાઅત : કમ સુનના, બેહરા પન..

બીસવાં નુકસાન : ચક્કર

એકઠીસવાં નુકસાન : રઅશા (હાથ વગૈરહ કાંપના)

બાઈસવાં નુકસાન : દર્દે કમર

તેઈસવાં નુકસાન : દર્દે સર

ચોબીસવાં નુકસાન : ઝોફે મેદા (મેદાકી કમઝોરી)

પચ્ચીસવાં નુકસાન : પાગલપન

છબ્બીસવાં નુકસાન : દિલકા ગમગીન હોના

સત્તાઈસ્વાં નુકસાન : ઝિનાકા તકાઝા પૈદા હોના

ઈસ કામકા એક નુકસાન યે ભી હૈ કે મજલૂકકા દિલ શુરૂ

શુરૂમે હાથકી રગડસે મઝા લેતા હૈ હતાકે ફિર યે નૌબત આ જાતી હૈ કે મુશ્તઝની કરનેવાલેકે દિલ ઔર દિમાગમેં ઝિનાકે તકાઝે પૈદા હોતે ચલે જાતે હૈં. ફિર ઐસે શપ્સકો સિફ મુશ્તઝનીસે તસ્કીન હાસિલ કરના મુશ્કિલ હો જાતા હૈ જબકે વો ઝિના ન કરે. ઔર ફિર ઐસા શપ્સ ઝિનાકે દલદલમેં ધંસતા ચલા જાતા હૈ.

ઝિનાકી બુરાઈ કુરઆનકી રોશનીમેં

(૧) અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂકા સાફ હુકમ હૈ કે :

વલા તફરબૂઝ ઝિના ઈન્નહૂ કાન ફાહિશતન.

ઔર તુમ ઝિનાકે કરીબ ભી ન જાઓ. ક્યૂંકે (બહોત) બે હયાઈ હૈ. (સૂરએ અસરામ આયત ૩૨)

(૨) દૂસરી આયતમેં હૈ કે :

ઝિના કરનેવાલી ઔરત ઔર ઝિના કરનેવાલેકો સો સો કોડે મારો ઔર અલ્લાહકે દીનમેં (હદમેં) નરમી કોઈ ન કરે. (જબકે શાદીશુદા ન હો. અગર શાદી કરકે ઝિના કિયા તો ઉનકો સંગસાર કરો) (સૂરએ નૂર આયત ૫૨)

ઈલ્લા બિલ હક્કિ વલા યઝૂનૂન. વમંયુ યફઅલ ઝાલિકં યલ્ક અસામા. (અલ ફુરકાન : ૬)

અલ્લાહ તઆલાને હરામ કિયા હૈ ઉસકો કતલ નહીં કરતે, હાં મગર હક પર, ઔર ન બદકારી કરતે હૈં. ઔર જો શપ્સ ઐસે બુરે કામ કરેગા તો ઉસકો સજાસે સાબકા પ્રડેગા.

ઉપરવાલી આયતકા અંદાઝ બતા રહા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકે નઝદીક શિર્ક ઔર કતલે નાહકકી તરહ ઝિના ભી બહોત બળા જુર્મ હૈ. ઐસા ગુનાહ હૈ જો સિવાએ તૌબા, ઈમાન ઔર

અમલે સાલેહકે મઆફ નહીં હોતા. ખૂદ ઈસ આયતકે સાથ યે બયાન હૈ :

યુઝાઅફુ લહુલ્ અઝાબુ યૌમલ કિયામતિ વયખુદ ફીહિ મુહાના. (સૂરએ ફુરકાન ૬૯)

કે કિયામતકે દિન ઉસકા અઝાબ બખ્ષતા ચલા જાવેગા ઔર વો હમેશા ઉસમેં ઝલીલ હોકર રહેગા.

કુરઆનકે ઈન અલ્ફાઝ પર ગૌર કીજિયે ઔર સોચિયે કે સઝાકે ઉન હોલનાક હાલાતસે દોચાર કરનેવાલે જરાઈમમેં એક જુર્મ ઝિના ભી હૈ.

ઝિનાકી બુરાઈ અહાદીસકી રોશનીમેં

શિકકે બાદ બળા ગુનાહ ઝિના હૈ :-

રસૂલે કરીમ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદે ગિરામી હૈ :

મા મિન્ ઝમબિન બઅદશિર્કિ અઅઝમુ મિન્ ઈન્દિલ્લાહિ મિન્ નુફતિન વઝઅહા રજુલુન ફી રહમિન લા યહિલ્લુ લહુ. (ઈબ્ને કસીર. જિ. : ૩, સ. ૩૮)

શિકકે બાદ કોઈ ગુનાહ ઉસ નુફાસે બખ્ષકર ગુનાહ નહીં હૈ જિસકો કોઈ શખ્સ કિસી એસે રહમમેં રખ્ખે જો શરીઅતમેં ઉસકે લિયે હલાલ ન થા.

શાયદ ઈસી બુન્યાદ પર મુસલમાનોમેં મશહૂર ભી હો ગયા થા કે શિકકે બાદ સબસે બળા ગુનાહ ઝિના હૈ. એક ઔર હદીસમેં ઝિના હીકે મુતઅલ્લિક હુઝૂર (સ.અ.વ.) કી તરફ યે ફકરા જો મન્સૂબ કિયા ગયા હૈ :

લા યઝનિઝ ઝાની હીન યઝની વહુવ મુઅમિનુન ઈય્યાકુમ

ઈથ્યાકુમ.

(મિશકાત બાબુલ કબાઈર)

ઝિનાકાર જિસ વકત ઝિના કરતા હૈ વો ઉસ વકત મોમિન નહીં હોતા બચો બચો

ઈસસે તો માલૂમ હોતા હૈ કે કુછ નહીં તો કમસે કમ ઝિનાકે વકત ઈમાન ઝાનીકો છોળકર જુદા હો જાતા હૈ. ગોયા મોમિન, મોમિન રહેતે હુએ ઈસ જુર્મકા ઈરતિકાબ નહીં કર સકતા.

ઝિનાકે વકત ઈમાનકી હાલત :-

એક દૂસરી હદીસમેં ઈસ હદીસકી વઝાહત ભી મૌજૂદ હૈ. રહમતે આલમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા :

ઈઝા ઝનલ અબ્દુ ખરજ મિન્હુલ ઈમાનુ ફકાન ફૌક રાઅસિહી કઝઝિલ્લતિ, ફઈઝા ખરજ મિન ઝલિકલ અમલિ યરિજુ ઈલયહિ. (અલ ઈમાન, મિશકાત બાબુલ કબાઈર)

બંદા જબ ઝિના કરતા હૈ તો ઉસ વકત ઈમાન ઉસસે નિકલ જાતા હૈ ઔર ઉસકે સર પર સાયા બન કર રહેતા હૈ. ઔર ઝાની જબ ઝિનાકે કામસે ફારિગ હોતા હૈ તો ઈમાન ઉસકી તરફ પલટ આતા હૈ.

ઈસી તરહ એકે દફા એક શખ્સને આં હઝરત (સ.અ.વ.) સે પૂછા. અલ્લાહકે નઝદીક સબસે બળા ગુનાહ યાની અકબરૂલ કબાઈર કૌન હૈ?

આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલાકા કિસીકો શરીક બનાના, હાલાંકે ઉસને હી પૈદા કિયા. ઉસ શખ્સને પૂછા ઉસકે બાદ કૌનસા કામ? આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા અપને બચ્ચેકો ઈસ ખૌફસે માર ડાલના કે વો સાથ ખાએગા. ઉસને પૂછા. ફિર કૌનસા? યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! આપ (સ.અ.વ.) ને

ફરમાયા :

તેરા અપને પડોસીકી બીવીસે ઝિના કરના.

હુઝૂરે અકદસ (સ.અ.વ.) ને ઝિનાકી બુરાઈ મુખ્તલિફ તરીકોસે બયાન કી ઔર ચાહા કે લોગ અચ્છી તરહ ઉસકી બુરાઈસે વાકિફ હો જાએ ઔર બદતરીન કામસે બાઝ આ જાએ. એક દફા આપ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે “દોઝખમે લોગ ઝિયાદાતર અપને મુંહ ઔર અપની શહવતકી વજહસે ડાલે જાએગે.”

એક દફા હુઝૂર (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે યે સબ કિયામતકી અલામતે હે : (૧) ઈલ્મકા ઉઠ જાના (૨) જહાલતકા આમ હોના (૩) શરાબકા પીના (૪) ઝિનાકારીકા ફેલ જાના (૫) ઔર યે કે મદોંકી તાદાદ કમ પડ જાએ યહાં તકકે પચાસ ઔરતોંકા ઝિમ્મેદાર સિર્ફ એક મદ બાકી રેહ જાએ.

ઝિનાકી હલાકતે :-

ઈસી તરહ હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ (રદિ.) ફરમાતે હેં:

મા ઝહર રિંબા વ ઝિઝના ફી કર્યતિન ઈલ્લા અઝિનલ્લાહુ બિ હલાકિહા. (અલ જવાબુલ કાફી સ. ૨૨૦)

કિસી બસ્તીમેં સૂદ ઔર ઝિના જબ ફેલ પડતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઈસી બસ્તીકી હલાકતકી ઈજાઝત મરહમત ફરમા દેતા હૈ.

જિસસે માલૂમ હુવા કે ઝિનાકારી કભી આબાદીકી વેરાનીકા સબબ બન જાતી હૈ ઔર પૂરી આબાદીકો બરબાદ કર ડાલતી હૈ. અલ્લાહ તઆલાકા ગઝબ ઉસ આબાદી પર મુસલ્લત હો જાતા હૈ જિસમેં ઝિનાકારી ફેલ પડતી હૈ.

ઝિદ્દે અકબર (રદિ.) જબ ખલીફતુલ મુસ્લિમીન મુન્તાખબ હુએ ઔર આમ બયઅત હો ચુકી જિસમેં તમામ મુસલમાન શરીક હુએ તો આપ મિમ્બર પર તશરીફ લાએ ઔર ખલીફાકી હૈસિયતસે પેહલા ખુતબા ઈરશાદ ફરમાયા. જિસમેં દૂસરે કામોંકે સાથ આપ (રદિ.) ને યે ભી ફરમાયા થા.

“દેખો જિસ કૌમને ભી અલ્લાહકે રાસ્તામેં જિહાદ કરના છોળ દિયા અલ્લાહને ઉસે ઝલીલ કર દિયા. ઔર જિસ કૌમમેં બદકારી ફૈલ જાતી હૈ ખુદા ઉસમેં મુસીબતકો ફૈલા દેતા હૈ.

પેહલે ખલીફએ રસૂલ (સ.અ.વ.) ને અપને પેહલે ખુતબાએ ખિલાફતમેં ઈન કલિમાતકો ફરમાકર “ઈફફત ઔર ઈસ્મત” કે મુતઅલ્લિક ઈસ્લામકે જિસ નુકતએ નઝરકો પેશ કિયા. હૈ ઉસસે મુસલમાનોંકો સમઝના ચાહિયે કે તરક્કીકી ઝિંદગીકે તબાહ કરનેમેં બદકારીયોંકો કિસ હદ તક દખલ હૈ. ગોયા જો કુછ અબ પેશ આયા ઉસીકી પેશીનગોઈ (આગાહી) મુસલમાનોંકે સબસે પેહલે ખલીફાને કર દી થી.

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને (લંબી હદીસમેં) ફરમાયા કે રાતમેં મુઝે દો આદમી અરઝે મુકદ્દસા (બયતુલ મુકદ્દસ) લે ગએ (આગે ફરમાયા કે) હમ તન્નૂર જૈસી જગહ (જો ઉપરસે તંગ નીચેસે કુશાદા હોતી હૈ) કી તરફ ગએ તો વહાં આવાઝે ઔર શોર હો રહા થા. ફરમાયા : જબ હમને અંદર ઝાંકકર દેખા તો અંદર નંગે મર્દ ઔર નંગી ઔરતેં થી. જબ ઉનકે નીચેસે આગકા શોલા આતા તો વો ચીંખતી થી. ફિર આખિરમેં ફરમાયા યે મર્દ ઔર ઔરતેં વો થી જો ઝિના કિયા કરતે થે. (બુખારી, ઝવાજિર સ. ૨૨૦ જિ. ૨)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે એસે લોગોંકી

જમાઅત ઝિનાસે બચો. ક્યૂંકે ઉસમેં છ ચીઝેં (નુકસાનાત) હૈં તીન દુનિયામેં ઔર તીન આખિરતમેં. દુનિયાવાલી તીન ખસ્લતેં યે હૈં :

(૧) ઝિના કરનેવાલે મદદ ઔર ઔરતકે ચેહરેકી રોનક ખતમ હો જાતી હૈ.

(૨) ગુરખત પૈદા હો જાતી હૈ.

(૩) ઉમર કમ હોતી હૈ.

ઔર આખિરતમેં પેશ અનેવાલી તીન ચીઝેં યે હૈં :

(૧) અલ્લાહકી નારાઝગી.

(૨) બુગા હિસાબ.

(૩) દોઝખકા અઝાબ. (ઝવાજિર સ. ૨૧૮, જિ. ૨)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે સાતોં આસમાન ઔર સાતોં ઝમીનેં બુળહે ઝાની પર લાનત કરતે હૈં. ઔર ફરમાયા કે બેશક ઝિના કરનેવાલોંકી શરમગાહોંકી બદબૂસે દોઝખીયોંકો તકલીફ દી જાએગી. (ઝવાજિર સ. ૨૨૨ જિ. ૨)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે હમેશા શરાબ પીનેવાલા જો મરા અલ્લાહ તઆલા ઉસકો નહરે ગોતા પિલાએગે. નહરે ગોતાકે બારેમેં પૂછા ગયા કે વો ક્યા હૈ? તો ફરમાયા કે ઝિના કરનેવાલોંકી શરમગાહસે ચલી હુઈ નહેર હૈ ઉનકી બદબૂસે દોઝખીયોંકો તકલીફ દી જાએગી. (ઝવાજિર સ. ૨૨૩, જિ. ૨)

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે (બાર બાર) ઝિના કરનેવાલા ઐસા હૈ જૈસે કે બુત પરસ્ત.

(ઝવાજિર સ. ૨૨૩ જિ. ૨)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે આદમીકા દસ ઔરતોંસે ઝિના કરના અપની પડોસનકે સાથ ઝિના કરનેસે

હલકા હૈ.

(ઝવાજિર સ. ૨૨૩, જિ. ૨)

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા ફરમાન હૈ કે બેશક ઈબ્લીસ ઝમીનમેં અપના લશ્કર ભેજતા હૈ ઔર ઉનસે યે કેહતા હૈ કે જો તુમમેં કિસી મુસલમાનકો ઝિયાદા ગુમરાહ કરેગા સો ઉસકો મૈં તાજ પેહનાઉંગા. તો (શામકો) એક શયતાન જાકર (કારવાઈ સુનાતે હુએ) કેહતા હૈ કે મૈં ફલાંકે સાથ મુસલસલ લગા રહા યહાં તકકે ઉસને અપની બવીકો તલાક દે દી. તો વો ઈબ્લીસ કેહતા હૈ કે યે તો કોઈ કમાલ નહીં, વો ફિર કિસી દૂસરીસે શાદી કરેગા. ફિર દૂસરા (શયતાન) આતા હૈ ઔર કેહતા હૈ કે મૈં ફલાંકે સાથ મુસલસલ લગા રહા યહાં તક કે ઉસકે ઔર ઉસકે ભાઈકે દરમિયાન દુશ્મની ડાલ દી. તો વો ઈબ્લીસ કેહતા હૈ કે યે તો તુને કુછ ન કિયા વો તો અન્કરીબ સુલહ કર લેંગે. ફિર એક ઔર શયતાન આકર કારવાઈ સુનાતા હૈ કે મૈં મુસલસલ ઝિના કરવાનેકી કોશિશ કરતા રહા યહાં તક ઉનહોંને ઝિના કર લિયા. તો ઈબ્લીસ કહેતા હૈ કે યે તુને અચ્છા કિયા. તો ઉસકો કરીબ કરકે તાજ પેહનાતા હૈ. નઝિઝુબિલ્લાહિ મિન્ શરિશશયતાનિ વ જુનૂદિહી. (ઝવાજિર સ. ૨૨૫, જિ. ૨)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે શિકકે બાદ સબસે બળા ગુનાહ અલ્લાહ તઆલાકે યહાં આદમીકા ઉસ ઔરતકે રહમમેં નુફા (મની) ડાલના જો ઉસકે લિયે હલાલ ન થી.

(ઝવાજિર સ. ૨૨૫, જિ. ૨)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે બેશક જિસ આદમીને શાદીશુદા ઔરતસે ઝિના કિયા તો (એસે) ઝાની ઔર ઝાનિયા પર ઈસ ઉમ્મતકા આધા અઝાબ હોગા (દિયા જાએગા).

(ઝવાજિર સ. ૨૨૫, જિ. ૨)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જિસ આદમીને અપના હાથ એસી ઔરત પર રખ્યા જો ઉસકે લિયે હલાલ ન થી (ઔર) શહવતકે સાથ રખ્યા તો ક્યામતકે દિન વો ઈસ હાલમેં આએગા કે ઉસકા હાથ ઉસકી ગરદનકી તરફ બંધા હોગા. ઔર અગર ઉસને ઔરતકા બોસા ભી લિયા તો ઉસકે દોનોં હોંઠ કટકર જહન્નમમેં ગિરેંગે. ઔર અગર ઉસને ઝિના ભી કર લિયા તો ક્યામતકે દિન ઉસકી રાન (ટાંગ) બોલકર ગવાહી દેગી કે મુઝ પર હરામ કામ ક્રિયા ગયા હૈ, ઔર અલ્લાહ તઆલા ગુસ્સાકી નઝરસે દેખેંગે ઔર ઉસકે ચેહરેકા ગોશ્ત ગિર પડેગા, તો વો કહેગા મૈંને નહીં ક્રિયા, તો ઝબાન ભી બોલ પડેગી. આગે ઈસી તરહ તમામ આઝાકે બોલનેકા ઝિકર હૈ. (ઝવાજિર સ. ૨૨૫, જિ. ૨)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જો કિસી મહરમકે સાથ ઈસ કિસમકી ઝિયાદતી કરે તો ઉસકો કતલ કર દો. (ઝવાજિર સ. ૨૬૬ જિ. ૨)

ઝિના કહતકા સબબ બનતા હૈ :-

હુઝૂર (સ.અ.વ.) કા ઈરશાદ હૈ કે કિસી કૌમમેં જબ ઝિના ફૈલ જાતા હૈ તો ઉસે કહતસાલીકી મુસીબતમેં મુબ્તલા ક્રિયા જાતા હૈ. ઔર જબ રિશ્વતકી ગરમ બાઝારી હોતી હૈ તો ઉસ પર ખૌફ તારી કર દિયા જાતા હૈ. (મિશકાત શરીફ)

ઈસ હદીસસે માલૂમ હુવા કે ઝિના કહતસાલી ઔર મુસીબતોંકા સબબ બનતા હૈ જો બુરે કામોંકે બહોત ભયાનક નતાઈજ હૈ. ઔર જો કૌમ ઝિનાકારીમેં મુબ્તલા હો જાતી હૈ વો અલ્લાહકી નારાઝગીકો મોલ લેતી હૈ. બુરે માહોલમેં કઈ મરતબા કૌમ એસી પાકદામન ઔરતોંકો ભી બુરાઈકી તરફ રગબત દિલાતી હૈ જો

માસૂમ હોતી હૈં. બુરે લોગ યા બુરી ઔરત જબ કિસી અલ્લાહવાલેકી બેટી, બહેન યા માંકે સાથ ખુદા ન ખ્વાસ્તા ઝબરદસ્તી કોઈ હરકત કર બૈઠેં તો અલ્લાહકા ગઝબ નાઝિલ હોતા હૈ. યે અલ્લાહકા ગઝબ મુખ્તલિફ વખાઓ યાની કહતસાલી, આસમાની તુફાનોં વગૈરહકી સૂરતમેં નાઝિલ હોતા હૈ.

ઝિના અઝાબે ઈલાહીકો દાવત દેતા હૈ :-

હાકિમ હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) સે રિવાયત કરતે હૈં કે રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે જિસ બસ્તીમેં ઝિના ઔર સૂદ ફૈલ જાએ તો ગોયા ઉસ બસ્તીકે લોગોંને અપને લિયે અઝાબે ઈલાહીકો દાવત દે દી.

કુરઆને પાકમેં બે શુમાર ઐસી અગલી કૌમોંકા ઝિકર હુવા હૈ જિન્હેં બુરાઈયોંકી વજહસે અઝાબ હુવા. ઉન બુરાઈયોંમેં એક બુરાઈ યે ભી થી કે વો લોગ ઝિના કરતે થે. ઝાની ઔર ઝાનિયા અલ્લાહકી નારાઝગી મૌલ લેતે હૈં ઔર ખૂદકો અલ્લાહકે ઈતાબ ઔર અઝાબકા હકદાર બનાતે હૈં. યાદ રહે કે જિસ કૌમમેં મજમૂઈ તૌર પર ઝિના ઝિયાદા હો જાએ ઉસ પર ઝરૂર કિસી ન કિસી વકત અલ્લાહકા અઝાબ નાઝિલ હો જાતા હૈ. ઔર ઈન્ફિરાદી તૌર પર બાઝ લોગ કસરતે ઝિનાકે સબબ આફતોં ઔર મુશ્કિલાતકા શિકાર હો જાતે હૈં.

ઝાની પર અલ્લાહકી લાનત :-

હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) સે રિવાયત હૈ કે રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે સાતોં આસમાન ઔર ઝમીન બુખ્હે ઝાની પર લાનત કરતે હૈ. હત્તા કે ઝાનિયોંકી શરમગાહોંકી બદબૂ જહન્નમવાલોંકો તકલીફ દેગી.

ઝિનાકે દરજાત :-

ઝિનાકા કબીરા ગુનાહ હોના તો સબકો માલૂમ હો ગયા. નીઝ યે બાત ભી માલૂમ હુઈ કે ઝિનાકે દરજે મુખ્તલિફ હૈં.

(૧) ગૈર શાદીશુદા જિન્સી ઔરતસે ઝિના કરના. યે કબીરા ગુનાહ હૈ.

(૨) ઈસસે બળા ગુનાહ યે હૈ કે શાદી શુદા અજનબી ઔરત હો.

(૩) ઈસસે ભી બળા કિસી મહરમસે કરના હૈ.

(૪) ગૈર કુંવારીસે ઝિના કરના કુંવારીકે સાથ કરનેસે ભી બહોત બુરા હૈ. ક્યૂંકે ઉનકી હદેં ભી મુખ્તલિફ હૈં.

(૫) બુળહેકા ઝિના જવાનકે ઝિનાસે ઝિયાદા બુરા હૈ. ક્યૂંકે ઉસકી અકલ કામિલ હો ચુકી હોતી હૈ.

(૬) આઝાદ આદમીકા ઔર આલિમકા ઝિના ભી ગુલામ ઔર જાહિલકે ઝિનાસે બદતર હૈ. ક્યૂંકે વો દોનોં કામિલ હૈં.

(ઝવાજિર સ. ૨૬૬, જિ. ૨)

બહરહાલ ઈન મુખ્તલિફ બયાન કિયે ગયે દરજોંકા યે મતલબ નહીં કે ઉનમેં કોઈ સગીરા (છોટા) ગુનાહ હૈ, બલ્કે યે તમામ બતાઈ હુઈ સૂરતેં હરામ ઔર કબીરા (બળે) ગુનાહ હૈં.

ગુનાહોંકે નુકસાનાત :-

મુશ્તઝની કરના ગુનાહે કબીરા હૈ. ઔર ઈસ ગુનાહકે મઝીદ નુકસાનાત કૌન કૌનસે હૈં ઉસકી વઝાહત કે લિયે નીચેકા મઝમૂન પેશ હૈ.

યૂં તો ગુનાહકે નુકસાનાત બે શુમાર હૈં મગર યહાં પર મુખ્તસર તૌર પર ચંદ નુકસાનાતકો લિખ્ખા ગયા હૈ.

પેહલા નુકસાન : અલ્લાહકી લાનત :-

બાઝ ગુનાહ એસે હૈં જિનકી વજહસે આદમી પર અલ્લાહકી લાનત બરસતી રેહતી હૈ જૈસા કે બદ નઝરીકે બારેમૈં હદીસમૈં આતા હૈ કે લઅનુલ્લાહુ નાઝિર વલ મન્ઝૂર ઈલૈહિ. બદ નઝરી કરનેવાલે પર અલ્લાહકી લાનત હૈ ઔર બદનઝરી કરવાનેવાલે પર ભી અલ્લાહકી લાનત હૈ. ઔર અહલે લુગતને લિખ્મા હૈ કે લાનતસે મુરાદ અલ્ બુઅદુ અનિ રહમતિ અલ્લાહકી રહમતસે દૂરી. અબ આપ ખૂદ સોચ લૈં જિસ પર અલ્લાહકી લાનત હો ઔર જો રહમતે ઈલાહીસે દૂર હો ગયા ઉસકા ક્યા બનેગા. ઔર ઈસી તરહ એક ઔર રિવાયતમૈં આતા હૈ કે :

હઝરત વહબ બિન મુનબ્બહ (રદિ.) ફરમાતે હૈં. અલ્લાહ તઆલાને બની ઈસરાઈલકો જો કુછ ફરમાયા થા ઉસમૈં એક યે ભી થા કે જબ મેરી ફરમાંબરદારી કી જાતી હૈ તો મૈં રાઝી હોતા હું. ઔર જબ રાઝી હોતા હું તો બરકત દેતા હું. ઔર મેરી બરકતકી ઈન્તિહા નહીં હોતી. ઔર જબ મેરી નાફરમાની કી જાતી હૈ તો મૈં નારાઝ હોતા હું, ઔર જબ નારાઝ હોતા હું તો લાનત કરતા હું (યાની ઉસકો અપની રહમતસે દૂર કર દેતા હું) ઔર મેરી યે લાનત સાત પુશ્તોં તક જાતી હૈ (ઈતની બળી લાનત ઈસ ઘનાવની લગઝિશકી વજહસે હોતી હૈ જિસસે અલ્લાહ તઆલા સપ્ત નારાઝ હોતે હોં). (ઈશ્કે મજાઝીકી તબાહકારિયાં ઈબ્ને જૈઝી)

દૂસરા નુકસાન : દિલકા સુકૂન છિન જાના :-

મેરે અઝીઝો! જબ ઈન્સાન અલ્લાહકી નાફરમાની કરતા હૈ તો ઉસ નાફરમાનીકી વજહસે ઉસ પર અલ્લાહકી લાનત બરસતી હૈ. ઉસ લાનતકી વજહસે વો રહમતે ઈલાહીસે દૂર હો જાતા હૈ

ઔર જો રહમતે ઈલાહીસે દૂર કર દિયા જાતા હૈ ઉસકા દિલ બેચૈન હો જાતા હૈ. ખૂદ અલ્લાહ તઆલાને કુરઆનમેં ફરમાયા:

वमन् अमरद अन् जिंकी.

જો શખ્સ મેરી યાદસે એઅરાઝ કરતા હૈ મેરા નાફરમાન બન જાતા હૈ મુઝે ભૂલ જાતા હૈ તો :

ઈہٰن لہو مہشہتہن جہکا.

મેં ઝરૂર ઝરૂર ઉસકી ઝિંદગીકો તલ્ખ કર દૂંગા.

બંદાકે પીરો મુરશિદને ફરમાયા કે ઐસા શખ્સ કોફતે (ખીમાકે કબાબ) ખાતા હૈ લેકિન ઉસકે દિલ ઔર દિમાગમેં કોફત (દુઃખ) ઔર પરેશાની ઔર બેચેની ઘુસી રેહતી હૈ.

હકીમુલ ઉમ્મતને 'મઈશતન્ જન્કા' કી તફસીર ફરમાઈ કે ગુનેહગારોંકી ઝિંદગી કિસ તરહસે તલ્ખ (બદ મઝા) હોતી હૈ :

(૧) ઈન્તિકામસે ડરતે રેહતે હૈં કે જિસકે સાથ ગુનાહ કર રહા હૂં કહીં ઉસકે વારિસ આકર ઈન્તિકામ (બદલા) ન લેં.

(૨) રાઝ ખુલ જાનેકા ડર. હર વક્ત ડરતે રેહતે હૈં કે મેરા યે રાઝ કહીં આઉટ ન હો જાએ, કિસીકો પતા ન ચલ જાએ.

મેરે પીરો મુરશિદકે કેહનેકે મુતાબિક જો લોગ અલ્લાહકી નાફરમાનીમેં સુકૂન તલાશ કરતે હૈં વો ઈન્ટરનેશનલ બેવકૂફ હૈં. આપ હઝરાત ખૂદ સોચેં કે એક શખ્સ સમંદરકી તેહમેં આગ તલાશ કરે તો લોગ ઉસે ક્યા કહેંગે. યે શખ્સ બળા હી બે વકૂફ હૈ. ઉસી તરહ જો લોગ અલ્લાહકી નાફરમાનીમેં સુકૂન તલાશ કરતે હૈં વો ભી બળે બેવકૂફ હૈં જૈસે સમંદરકી તેહમેં આગકા મિલના નામુમકિન હૈ વૈસે હી ખુદાકી કસમ અલ્લાહકી નાફરમાનીમેં હમેશાકા સુકૂનકા મિલના નામુમકિન હૈ.

એક યુરોપિયન ઔરતને ખૂદકુશી કરતે વક્ત એક પરચામે લિખ્યા કે :

મેંને સુકૂનકો હાસિલ કરનેકે લિયે દુનિયા ભરકી તમામ લઝઝતોંકો હાસિલ કિયા મગર મુઝે સુકૂન નહીં મિલા. ઈસ વજહસે મેં ખૂદકુશી કર રહી હું.

હઝરતે વાલાને એક મજલિસમેં 'અલા બિઝિકિલ્લાહ' કી તફસીર બયાન કરતે હુઝે ફરમાયા કે :

પ્યાજા અઝીઝુલ હસન સાહબ મજઝૂબ (રહ.) કા શઅર હૈ :-
નિગાહે અકરબા બદલી મિઝાજે દોસ્તાં બદલા
નઝર એક ઉનકી ક્યા બદલી કે કુલ સારા જહાં બદલા.

જિસસે અલ્લાહ નારાઝ હોતા હૈ સારા જહાં ઉસકા નાફરમાન હો જાતા હૈ. એક અલ્લાહવાલે બુરુર્ગ ફરમાતે હૈં કે જબ મુઝસે કોઈ ગુનાહ હો જાતા હૈ તો મેરી બીવી ભી નાફરમાન હો જાતી હૈ, મેરે બચ્ચે ભી મુઝે સતાતે હૈં, મેરા ઘોડા ભી ખિલાફ ચલતા હૈ ઔર મેરા ગઘા ભી નાફરમાન હો જાતા હૈ. યે વો દુન્યવી હુકૂમત નહીં હૈ કે પાકિસ્તાનમેં જુર્મ કરકે બરતાનિયા યા અમેરીકામેં જાકર સિયાસી પનાહ લે લી. અલ્લાહકા મુજરિમ કહીં સિયાસી પનાહ નહીં પા સકતા. ક્યૂંકે સારે આલમમેં ખુદાહીકી હુકૂમત હૈ, ઉસીકી જમીન હૈ ઉસીકા આસમાન હૈ લિહાઝા જલ્દી તૌબા કર લો, મઆફી માંગ લો તબ ચૈન પા જાઓગે. (ઉમ્મીદે મગફિરત વ રહમત સ. ૧૭)

હઝારોં બાર ગુનાહ કરનેસે ભી સુકૂન નહીં મિલ સકતા:-

ક્યા ગુનાહ કરનેસે ગુનાહકે તકાઝોંકો સુકૂન મિલ સકતા હૈ ઔર ગુનાહકી પ્યાસ બુઝ સકતી હૈ? હઝરત હકીમુલ ઉમ્મત થાનવી (રહ.) ફરમાતે હૈં કે :

અગર કોઈ શખ્સ દુનિયા ભરકે હસીનોં પર બદનિગાહી કર લે મગર સિફ એક હસીન બાકી રેહ જાએ ઔર ઉસ બદનઝરસે માલૂમ કિયા જાવે કે પેટ ભર ગયા યા ઈસ બાકીકો ભી પેશ કર દૂ? તો યેહી કહેગા કે વો ભી દિખા દો.

તો માલૂમ હુવા કે ગુનાહોંસે સુકૂન હાસિલ કરના એસા હૈ જૈસે કે આગમેં આગ ડાલકર બુઝાનેકી ઉમ્મીદ કરના. ઔર ગુનાહ કરકે ગુનાહકે તકાઝોંમેં સુકૂનકી ઉમ્મીદ કરના એસા હૈ જૈસે પાખાનાકો પેશાબસે ધોકર પાકીકી ઉમ્મીદ કરના. યુનાંચે શહવત પરસ્ત ઔર સૂરત પસંદ લોગોંકી ઝિંદગી ગૌરસે દેખિયે તો બહોત હી પરેશાન કુન, બે ચેન, બે સુકૂન, બે નીંદ, ઔર બે આરામ નઝર આએગી.

ઈસકે ખિલાફ અલ્લાહવાલોંકી સોહબતોંમેં બૈઠનેવાલોંકો કેસી સુકૂનવાલી ઝિંદગી ઔર આરામકી નીંદ નસીબ હૈ.

(કશકોલે મારિફત)

મલફૂઝ :-

હકીમુલ ઉમ્મતને ફરમાયા કે ગુનાહોંકી આગ ખુદાઈ આગ હૈ જિસકી ખાસિયત યે હૈ નારુલ્લાહિલ્ મૂકદતુલ્લતી તત્તલિઉ અલલ્ અફઈદહ. યે અલ્લાહકી આગ હૈ રોશન કી હુઈ કે દિલોં તક અપના અસર દાખિલ કર દેગી. ઉસકા અસલ ઠિકાના દિલ હૈ ઔર દાવાસે કહા જા સકતા હૈ કે ગુનેહગારકા દિલ બેચૈન રેહતા હૈ. ઉસકો રાહત ઔર ચૈન નસીબ નહીં હોતા. ગુનાહસે દિલ ઝઈફ ઔર કમઝોર હો જાતા હૈ. જિસકા તજુર્બા નુઝૂલે હવાદિસકે વકત (યાની મુસીબતોંકે નુઝૂલમેં) હોતા હૈ કે મુત્તકી ઉસ વકત મુસ્તકિલ મિઝાજ હોતા હૈ ઔર ગુનેહગાર હવાસ બાખ્તા (ઘભરાયા હુવા) હો જાતા હૈ. (કમાલાતે અશરફિયા, રૂહકી બીમારિયાં ઔર ઉનકા ઈલાજ હિસ્સા દૌમ)

અહકર અર્જ કરતા હૈ, ગુનેહગારકો ન મૌત આતી હૈ ન હયાત સુખકી પાતા હૈ. લા યમૂતુ ફીહા વલા યહ્યાકી ઝિંદગી જો દોઝખિયોંકી હોતી હૈ વોહી દુનિયાહીમેં ઉસકી હો જાતી હૈ. આમાલે દોઝખસે ઝિંદગીકા દોઝખીકે મિસ્લ બનના ઔર આમાલે જન્નતસે દુનિયાહીમેં ઝિંદગીકા પુરસુકૂન હોના યાની મિસ્લ જન્નતીકે હોના અકલન ઔર તજુબાસે તસ્લીમ કિયા હુવા હૈ.

હઝરત પ્રતાપગઢી ફરમાતે હૈં :-

ઉફ કિતના હૈ તારીક ગુનેહગારકા આલમ

અનવારસે મામૂર હૈ અબરારકા આલમ

(રૂહકી બીમારિયાં ઔર ઉનકા ઈલાજ)

તીસરા નુકસાન : દિલકા સિયાહ હો જાનેકી વજહસે નેકી વ બદીકી તમીઝસે મહેરૂમ રેહના :-

ગુનાહોંકી કસરતકી વજહસે દિલ સિયાહ હો જાતા હૈ ઈસી વજહસે હદીસ શરીફમેં નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જબ ઈન્સાન પેહલી મરતબા ગુનાહ કરતા હૈ તો ઉસકે દિલ પર એક સિયાહ નુકતા લગા દિયા જાતા હૈ. ઉસ નુકતેકી હકીકત ક્યા હૈ ઉસકો તો અલ્લાહ તઆલા હી બેહતર જાનતે હૈં. ઔર જબ દૂસરા ગુનાહ કરતા હૈ તો દૂસરા નુકતા લગા દિયા જાતા હૈ, જબ તીસરા ગુનાહ કરતા હૈ તો તીસરા નુકતા લગા દિયા જાતા હૈ, અગર ઈસ દૌરાન વો તૌબા કર લે તો યે નુકતે મિટા દિયે જાતે હૈં, લેકિન અગર વો તૌબા ન કરે બલકે મુસલસલ ગુનાહ કરતા રહે ઔર ગુનાહ કરતા હી ચલા જાએ તો આહિસ્તા આહિસ્તા વો સિયાહ નુકતે ઉસકે પૂરે દિલકો ઘેર લેતે હૈં ઔર ફિર વો નુકતે ઝંગકી સૂરત ઈખ્તિયાર કર લેતે હૈં ઔર દિલકો

ઝંગ લગ જાતા હૈ, ઔર જબ દિલકો ઝંગ લગ જાતા હૈ તો ઉસકે બાદ ઉસકે અંદર હક બાત માનનેકી સલાહિયત હી નહીં રેહતી.
(ફઝાઈલે આમાલ)

ફિર ઉસ પર ગફલતકા વો આલમ તારી હોતા હૈ કે ફિર ગુનાહકે ગુનાહ હોનેકા એહસાસ મિટ જાતા હૈ ઔર ગુનાહોંકી ખરાબીયોંકી સમજ ઔર એહસાસ ખતમ હો જાતા હૈ, ગોયા ઈન્સાનકી અકલ મારી જાતી હૈ.

ચોથા નુકસાન : ઝુલ્મત ઔર તારીકી :-

ચૂંકે હમ લોગ ગુનાહકે માહોલકે આદી હો ચુકે હૈં, ઈસ વજહસે ઉન ગુનાહોંકી ઝુલ્મત ઔર કરાહિયત (નફરત) દિલોંસે મિટ ચુકી હૈ, વરના હર ગુનાહમેં ઐસી ઝુલ્મત ઔર ઐસી કરાહિયત હૈ કે અગર અલ્લાહ તઆલા સહીહ ઈમાને કામિલ અતા ફરમાએ તો ઈન્સાન ઈસ ઝુલ્મત ઔર કરાહિયતકો બરાદશત ન કર સકે. હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ યાકૂબ સાહબ નાનોતવી (રહ.) ફરમાતે હૈં કે એક મરતબા ગલતીસે કિસી મૌકા પર હરામ આમ્દનીકા અકે લુકમા મુંહમેં ચલા ગયા, જિસકી વજહ યે પેશ આઈ કે એક સાહબને દાવત કી, ઉનકે યહાં ખાનેકે લિયે ચલે ગએ, બાદમેં પતા ચલા કે ઉસકી આમ્દની હરામકી થી, ફરમાતે થે કે દો મહીને તક ઉસ હરામ લુકમેકી ઝુલ્મત અપને દિલમેં મેહસૂસ કરતા રહા, ઔર ઉસ ઝુલ્મતકા નતીજા યે થા કે ઉસ દો મહીનેકે અર્સમેં બાર બાર દિલમેં ગુનાહકી ખ્વાહિશ ઔર તકાજે પૈદા હોતે રહે. કભી તકાજા હોતા કે ફલાં ગુનાહ કર લૂં, કભી તકાજા હોતા કે ફલાં ગુનાહ કર લૂં, યે સબ એક ગુનાહકા અસર થા ઔર ઉસકી ઝુલ્મત થી.
(દિલકી દુનિયા)

પાંચવાં નુકસાન : મુસીબતોંકા હુજૂમ :-

એક નુકસાન યે હૈ કે ગુનાહ કરનેસે નેઅમતેં ખીંચ લી જાતી હૈં ઔર બલાઓં ઔર મુસીબતોંકા હુજૂમ હોતા હૈ. હઝરત અલી (રદિ.) કા ઈરશાદ હૈ ફરમાતે હૈં કે નહીં નાઝિલ હોતી કોઈ બલા મગર બસબબ ગુનાહકે, ઔર નહીં દૂર હુઈ કોઈ બલા મગર બસબબ તૌબા કે. અલ્લાહ તઆલાકા ઈરશાદ હૈ : વમા અસા બકુમ્ મિમ મુસીબતિન ફબિમા કસબત્ ઐદીયકુમ. યાની જો મુસીબત તુમ પર આતી હૈ વો તુમહારે આમાલકે સબબસે આતી હૈ. સૂફિયાએ કિરામને મુસીબતોંકી ૧૩ કિસમેં લિખ્ખી હૈં જિસકી તફસીલ આપ બાબે સબરમેં આગે પળહ લેંગે ઈસ વજહસે બંદાને યહાં નહીં લિખ્ખી.

છઠ્ઠા નુકસાન : રોઝીસે બરકતકા નિકલ જાના :-

ગુનાહોંકા છઠ્ઠા નુકસાન યે હૈ કે કસરતે ગુનાહોંકી વજહસે રોઝીમેં બરકત ખતમ હો જાતી હૈ. ફિર હઝારોં લાખોં રૂપિયે ભી કમ પડતે હૈં. ઈસી વજહસે હદીસમેં આયા હૈ :-

ઈન્નલ્ અબ્દ લયુહરમુ રિઝ્ક બિઝ્ઝમ્બિ યુસીબુહ્.

બંદા રિઝ્કસે મેહરૂમ કર દિયા જાતા હૈ જિસકા સબબ ઉસકા વો ગુનાહ હોતા હૈ જિસસે ઉસને તૌબા ન કી હો.

સાતવાં નુકસાન : તૌબામેં સુસ્તી આ જાતી હૈ :-

એક નુકસાન યે હૈ કે ગુનાહ કરનેસે તૌબાકા ઈરાદા કમઝોર હો જાતા હૈ, યહાં તકકે બિલકુલ તૌબાકી તૌફીક નહીં રેહતી. ઉસી હાલતમેં મૌત આ જાતી હૈ. (ઈસ્લાહી ખુત્બાત)

આઠવાં નુકસાન : નેક લોગોંસે વેહશત :-

કસરતે ગુનાહોંકા નુકસાન યે ભી હૈ કે દિલમેં સુલ્મત પૈદા

હો જાતી હૈ. જિસકી વજહસે નેક લોગોંસે વેહશત સી હો જાતી હૈ. ઓર જો શખ્સ જિતના અલ્લાહવાલોંસે દૂર રેહતા હૈ ઉતનાહી અલ્લાહસે દૂર હો જાતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકે દિલોંમેં અલ્લાહવાલોંકી અઝમત અતા ફરમા દે, (આમીન)

નવવાં નુકસાન : ખોફે ખુદા દિલસે નકલ જાતા હૈ :-

એક ગુનાહ કરનેસે દૂસરા ગુનાહ કરનેકે લિયે જુરઅત હોતી હૈ ઈસ તરહ લગાતાર ગુનાહોંસે ખોફે ખુદા ઉસકે દિલસે નિકલ જાતા હૈ ઓર ગુનાહોંકે ઈરતિકાબ પર દિલેર (નીડર) હો જાતા હૈ.

દસવાં નુકસાન : દોનોં જહાંમેં ઝિલ્લત :-

ગુનાહ કરનેસે દોનોં જહાંમેં ઝિલ્લત ઓર ખ્વારી (રૂસવાઈ) હિસ્સામેં આતી હૈ. લોગોંકી નઝરમેં વો ઝલીલ ઓર રૂસવા હો જાતા હૈ ઓર ઉસકી હિદાયતકે મોકે ખતમ હો જાતે હૈં.

મંયુ યુદ્ધલિલ્હુ ફલા હાદિ-ય લહૂ.

ઓર જિસકો અલ્લાહ ઝલીલ કરે ઉસકો કોઈ હિદાયત દેનેવાલા નહીં.

ગ્યારહવાં નુકસાન : હયાકા ખતમ હો જાના :-

ક્સરતે ગુનાહોંકી વજહસે હયા ખતમ હો જાતી હૈ ઓર જબ હયા ખતમ હો જાતી હૈ તો ઈન્સાન જો કુછ કર ગુઝરે કમ હૈ. ઈસ પર એક વાકિઆ યાદ આયા. એક મજલિસમેં એક અલ્લાહવાલેસે સુના કે દારૂલ ઉલૂમકે દારૂલ ઈફતામેં એક ઓરતકા ફોન આયા. ઉસને કહા :

મેરી બચ્ચી જવાન હો ચુકી હૈ ઓર ઉસકા બાપ ઉસકો બુરી નઝરસે દેખતા હૈ. અબ આપ બતલાઓ હમ ક્યા કરેં?

ઐસે હી બિનોરી ટાઉનમેં એક સાહબ આએ કેહને લગે:
મૌલાના મૈને અપની બેટીસે ઝિના કિયા હૈ અબ આપ
બતલાએ મૈં ક્યા કરું?

બંદાકો એક દોસ્તને બતલાયા જો યુનિવર્સીટીમેં પઞહતા હૈ,
કેહને લગા કે મૈને એક મેગઝીનમેં પઞહા કે :

યુરોપમેં એક ઐસી જગહ હૈ જહાં લોગ કપડે હી નહીં
પહેનતે. ઉનકા મસ્લક (દસ્તૂર) યે હૈ કે જબ નંગે હી પૈદા હુએ હૈં
તો અબ પહેનનેકી ક્યા ઝરૂરત હૈ.

યે સબ હયાકે ખતમ હોનેકી નિશાનિયાં હૈં. ઈસી તરહ
બંદાને એક કિતાબમેં પઞહા કે યુરોપમેં એક ઐસા હી તબકા વુજૂદમેં
આ ગયા હૈ વો કેહતા હૈ કે :

બહેન અપને ભાઈકે મિઝાજકો બ નિસ્ખત દૂસરી ઔરતકે
ઝિયાદા સમઝતી હૈ, લિહાઝા જબ ઘરમેં ઔરત મૌજૂદ હૈ તો ફિર
બાહિરસે ઔરત લાકર શાદી કરનેકી ક્યા ઝરૂરત હૈ.

યે ચંદ વાકેઆત બંદાને ઈખ્તિસારકી ગર્ઝસે લિખ્ખે, વરના
તો આપકો ઐસે હઝારોં વાકેઆત મિલેંગે જિનસે પતા ચલતા હૈ કે
જબ હયા ચલી જાતી હૈ તો આદમી જો કુછ કરે વો કમ હૈ, યુનાંચે
હદીસમેં આયા હૈ અલ હયાઉ શુઅબતુમ મિનલ્ ઈમાન હયા
ઈમાનકા શોબા હૈ.

બારહવાં નુકસાન : રહમતે ઈલાહીસે માયૂસી :-

એક નુકસાન યે હૈ કે ગુનાહ કરનેસે ખુદા તઆલાકી
રહમતસે ના ઉમ્મીદી હો જાતી હૈ. ઈસ વજહસે તૌબા નહીં કરતા
ઔર બગૈર તૌબા મરતા હૈ. કિસી શખ્સસે મરતે વકત કહા ગયા
કેહ લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ, ઉસને ઝાની શુરૂ કિયા, તા તા તન

તતા, ઔર કેહને લગા કે જો કલિમા મુઝસે પળવાતે હો ઉસસે મુઝકો ક્યા ફાઈદા પહોંચ સકતા હૈ. કોઈ ગુનાહ તો મૈંને છોળા નહીં, આખિર કલિમા ન પળ્યા ઔર રૂખ્સત હુવા. કિસી ઔર શખ્સસે કલિમા પળાને લગે, બોલા ઈસ કલિમાસે ક્યા હોગા? મૈંને કભી નમાઝ તક તો પળી નહીં, વો ભી યૂંહી મરા, કિસી ઔર શખ્સકો કલિમા પળનેકો કહા, કેહને લગા મૈં તો ઈસ કલિમાકા મુન્કિર હું ઔર ચલ દિયા, એક શખ્સને યે બયાન કિયા કે કોઈ મેરી ઝબાન પકડ લેતા હૈ. અલ્લાહ હમારી હિફાઝત ફરમાએ.

(જઝાઉલ આમાલ સ. ૧૭)

તેરહવાં નુકસાન : ઈલ્મ હકીકીસે મેહરૂમી :-

ગુનાહ કરનેવાલા ઈલ્મકી દૌલતસે મેહરૂમ રેહતા હૈ. ક્યૂંકે ઈલ્મ નૂરે ખુદા હૈ ઔર નૂરે ખુદા ગુનેહગારકો અતા નહીં કિયા જાતા. ઈસ સિલસિલેમં ઈમામ શાફઈ (રહ.) કી રૂબાઈ શાહિદ હૈ.

શકવૃત્તુ ઈલા વકીઈન સૂઅ હિફઝી

ફ અવસાની ઈલા તરકિલ મઆસી

ફ ઈન્નલ ઈલ્મ નૂરૂમ મિન ઈલાહી

વ નૂરૂલ્લાહિ લા યુઅૂતા લિ આસી

મૈંને વકીઅસે અપની યાદ દાશત (હાફઝા) કે કમ હોનેકા શિકવા કિયા તો ઉનહોંને મુઝે ગુનાહ છોળ દેનેકી નસીહત કી. ક્યૂંકે ઈલ્મ અલ્લાહકા નૂર હૈ ઔર અલ્લાહકા નૂર ગુનેહગારકો અતા નહીં કિયા જાતા.

ઈમામ માલિક (રહ.) ને ઈમામ શાફઈ (રહ.) કો વસીયત ફરમાઈ થી :

ઈન્ની અરલ્લાહ તઆલા કદઅલ્કા અલા કલ્બિ-ક નૂરન

ફલા તુર્ફિઅહ બિતલબતિલ્ મઅસિયતિ.

યાન નૈ દેખતા હું કે અલ્લાહ તઆલાને તુમહારે દિલમેં એક નૂર ઝાલા હૈ. સો તુમ ઉસકો ગુનાહોંકી તારીકીસે મત બુઝા દેના.

ઈમામ વકીઅ (રહ.) કા હાફઝા બહોત ઝિયાદા થા, કિસીને હાફઝાકો કવી કરનેકા નુસ્ખા (ઈલાજ) પૂછા તો આપને ફરમાયા, હાફઝાકો કવી કરનેકા સબસે મુજર્રબ નુસ્ખા ગુનાહોંસે બચના હૈ.

ચૌદહવાં નુકસાન : ખુદાસે વેહશત હોને લગતી હૈ :-

કસરતે ગુનાહોંકા એક નુકસાન યે ભી હૈ કે ગુનેહગારકો ખુદાસે વેહશત હોને લગતી હૈ.

પંદરહવાં નુકસાન :-

ગુનાહ કરનેસે દુનિયાકી રગબત ઔર આખિરતસે વેહશત પૈદા હો જાતી હૈ.

સોલહવાં નુકસાન :-

આદમી તાઅતસે મેહરૂમ હો જાતા હૈ. આજ એક તાઅત ગઈ, કલ દૂસરી છૂટેગી પરસૂં તીસરી ગઈ. યૂં સિલસિલાવાર નેક આમાલ છૂટ જાતે હૈં.

સત્તરહવાં નુકસાન :-

ગુનાહ કરનેસે અલ્લાહકી અઝમત ઉસકે દિલસે નિકલ જાતી હૈ.

અઠારહવાં નુકસાન :-

ગુનેહગાર ઈન્સાન નેકી ઔર બદીકી તમીઝસે મેહરૂમ હો જાતા હૈ.

ઉન્નીસવાં નુકસાન :-

ગુનેહગાર ફરિશતોંકી દુઆસે મેહરૂમ હો જાતા હૈ.

બીસવાં નુકસાન :-

ગુનાકા એક નુકસાન યે ભી હૈ કસરતે ગુનાહકી વજહસે વો ગુનાહ દિલ, દિમાગ ઔર આઝામેં રચ બસ જાતા હૈ યહાં તક કે મરતે વક્ત ભી કલિમાકી જગહ ઈસ ગુનાહકો યાદ કરતા હૈ. યુનાંચે એક શરાબીને મરતે વક્ત કહા, અલ્લાહકે વાસ્તે એક પૈસા એક પૈસા, ઉસીમેં જાન નિકલ ગઈ.

બંદાને ચંદ નુકસાનાત હી પર કિતાબકે બજલ જાનેકે ખૌફસે ઈતનાહી બેહતર સમજા. ઔર કસરતે ગુનાહકે ઔર ભી બેશુમાર નુકસાનાત હૈં લેકિન ઈબરત હાસિલ કરનેવાહલોંકે લિયે યેહી કાફી હૈ.

હર ગુનાહકી દસ બુરાઈયાં હૈં :-

હઝરત ઉમર બિન ખત્તાબ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે તુમહૈં અલ્લાહ તઆલાકા યે ફરમાન ધોકામેં ન ડાલ દે :

મનૂ જાઅ બિલ હસનતિ ફલહૂ અશરુ અમ્માલિહા, વમનૂ જાઅ બિસ્સયિઅતિ ફલા યુજૂઝા ઈલ્લા મિસ્લહા.

(અન્આમ ૧૬૦)

જો શખ્સ એક નેકી લાયા ઉસકો દસ ગુના બદલા મિલેગા. ઔર જો એક બદી લાયા ઉસકા બદલા ઉસકી મિસ્લ (બરાબર) હોગા.

ક્યૂંકે ગુનાહ અગરચે એક હૈ લેકિન ઉસકે પીછે દસ બુરાઈયાં હોતી હૈં. :

(૧) જબ બંદા કોઈ ગુનાહ કરતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલાકો ગુસ્સા દિલાતા હૈ ઔર વો અપને ગુસ્સાકો ઈસ્તેમાલ કરને પર કાદિર હૈ.

(૨) વો ઈબ્લીસ મલઉનકો ખૂશ કરતા હૈ.

(૩) વો જન્નતસે દૂર હો જાતા હૈ.

(૪) વો દોઝખકે કરીબ હો જાતા હૈ.

(૫) ઉસને અપને નઝદીકકી સબસે પ્યારી ચીઝ અપની જાનકો તકલીફ પહોંચાઈ.

(૬) ઉસને અપને મુતઅલ્લિકા ફરિશ્તોંકો તકલીફ પહોંચાઈ.

(૭) ઉસને આં હઝરત (સ.અ.વ.) કો ઉનકે રોઝએ અકદસમેં ગમગીન ક્રિયા.

(૮) ઉસને અપની જાન પર સબ આસમાનોં ઔર ઝમીન ઔર સબ મખ્લૂકાતકો નાફરમાનીકા ગવાહ બનાયા.

(૯) ઉસને સબ આદમીયોંકી ખયાનત કી ઔર રબ્બુલ આલમીનકી નાફરમાની કી. (આંસૂઓંકા સમંદર સ. ૪૬)

અલ્લામા ઈબ્ને કથિમ જૌઝિયા (રહ.) ને અપની દો કિતાબોં “અહાઉ વદવાઉ” ઔર “અલ ફવાઈદ” મેં ગુનાહોંકે મુતઅદ્દ નુકસાનાત ઝિકર ક્રિયે હૈં જિનકા ખુલાસા યે હૈ :

(૧) ઈલ્મસે મેહરૂમી.

(૨) દિલ પરેશાન.

(૩) મઆમલાતમેં મુશ્કિલાત.

(૪) બદનકી કમઝોરી.

(૫) નેક કામોંકી તૌફીકસે મેહરૂમી.

(૬) બરકતકા ખાતમા.

(૭) દિલકી તંગી.

(૮) ગુનાહોંકી કસરત.

(૯) ગુનાહોંકી આદત.

(૧૦) ગુનેહગારકા અલ્લાહ તઆલાકે યહાં બે વકઅત હો જાના.

(૧૧) ગુનેહગારકી મખ્લૂકે ખુદાકે સામને બેકદરી.

(૧૨) જાનવરોંકા ઉસ પર લાનત કરના.

(૧૩) ગુનાહોંકી નહૂસતકા ચેહરે પર છા જાના.

(૧૪) દિલ પર મોહર લગ જાના.

(૧૫) દુઆ કબૂલ ન હોના.

(૧૬) ઝમીન ઔર સમંદરોંમેં ખૌફ વ હરાસકા ફેલ જાના.

(૧૭) ગૈરતે ઈન્સાનીસે મેહરૂમી.

(૧૮) હયાકા ખાતમા.

(૧૯) નેઅમતોંકા ખાતમા.

(૨૦) મુશ્કિલાતકી યલગાર.

(૨૧) દિલ પર ગૈર મેહસૂસ કિસમકા રોબ તારી રેહના.

(૨૨) શયતાનકે શિકંજેમેં રેહના.

(૨૩) દુનિયામેં બદતરીન અંજામ.

(૨૪) આખિરતમેં અઝાબસે દોયાર હોના.

ઈન નુકસાનાતકો જબ બંદા પેહચાન લેગા ઔર ઉનહેં દિલસે તસ્લીમ કર લેગા તો વો ગુનાહોંસે મુકમ્મલ તૌર પર દૂર હો જાએગા.

ગુનાહોંકી વજહસે દુનિયાકે નુકસાનાત

ઈબ્ને મજર (રહ.) ને ગુનાહોંકે ૨૪ નુકસાનાત લિખ્તે હૈં જિનકો બંદાને યહાં નકલ કિયા હૈ. ઈસ કિતાબકે લિખનેકી એક વજહ યે ભી હૈ કે હમેં માલૂમ હો જાએ કે આદમી ગુનાહ કરકે

દુનિયાકે ભી બહોતસે નુકસાનાત કર બૈઠતા હૈ.

- ઈલ્મસે મેહરૂમ રેહના.
- રોઝી કમ હો જાના.
- ખુદાકી યાદસે વેહશત હો જાના.
- આદમીયોંસે વેહશત હો જાના, ખાસકર નેક

આદમીયોંસે.

- અકસર કામોંમેં મુશ્કિલ પડ જાના.
- દિલમેં સફાઈ ન રેહના.
- દિલમેં ઔર બાઝ દફા પૂરે બદનમેં કમઝોરી હો જાના.
- તાઅતસે મેહરૂમ રેહના.
- ઉમર ઘટ જાના.
- તૌબાકી તૌફીક ન હોના.
- કુછ દિનોંમેં ગુનાહોંકી બુરાઈ દિલસે જાતી રેહના.
- અલ્લાહ તઆલાકે નઝદીક ઝલીલ હો જાના.
- દૂસરી મખ્લૂકકો ઉસસે નુકસાન પહોંચના ઔર ઈસ

વજહસે ઉસ પર લાનત કરના.

- અકલમેં કુતૂર (ખરાબી) હો જાના.
- રસૂલુલ્લાહ (સ્.અ.વ.) કી તરફસે ઉસ પર લાનત હોના.
- ફરિશ્તોંકી દુઆસે મેહરૂમ રેહના.
- પૈદાવારમેં કમી હોના.
- શરમો હયાકા જાતા રેહના.
- અલ્લાહ તઆલાકી બળાઈ ઉસકે હૈલસે નિકલ જાના.
- નેઅમતોંકા છિન જાના.
- બલાઓંકા હુજૂમ હો જાના.

- ઉસ પર શયતાનકા મુકરર હો જાના.
- દિલકા પરેશાન રેહના.
- મરતે વકત મુંહસે કલિમા ન નિકલના.

અબૂ તાલિબ મક્કી (રહ.) ને અપની મશહૂર કિતાબ 'કુવ્વતુલ કુલૂબ' મેં ગુનાહોંકે નુકસાનાતકા તઝકિરા કરતે હુએ લિખ્યા હૈ કે બાઝ બુઝુર્ગોંકા ફરમાન હૈ કે :

“સિર્ફ ચેહરાકા સિયાહ હોના ઔર માલકા કમ હોના હી લાનત નહીં હૈ બલ્કે અસલ લાનત યે હૈ કે ઈન્સાન એક ગુનાહસે ફારિગ હોકર ઉસ જૈસે યા ઉસસે બળે ગુનાહમેં જા પળે.”

ઉસકી વજહ યે હૈ કે લાનતકા મતલબ હૈ દૂર કરના ઔર દૂરી હો જાના. અબ જબ વો તાઅતે ખુદાવંદીસે મુસ્તશદ હુવા ઔર નેકિયોંસે દૂર હુવા ઔર ઉનકી તૌફીકસે મેહરૂમ હુવા તો વો મલગિન હૈ.

હમને શુરૂમેં એક હદીસ નકલ કી થી :

“ગુનાહકી વજહસે બંદા રોઝીસે મેહરૂમ કર દિયા જાતા હૈ.”

ઉસકે માનામેં બતાયા ગયા કે વો હલાલસે મેહરૂમ કર દિયા જાતા હૈ ઔર નાફરમાનીમેં પડનેકી વજહસે ઉસે નેકીકી તૌફીક નહીં મિલતી. એક કૌલકે મુતાબિક યે વજાહત કી ગઈ કે વો ઉલમાકી મજલિસસે મેહરૂમ હો જાતા હૈ ઔર બુઝુર્ગોંકી મજલિસમેં બેઠનેકે લિયે ઉસકા દિલ નહીં માનતા.

હઝરત અબૂ સુલેમાન દારાની (રહ.) ફરમાયા કરતે :

“એહતિલામ ભી એક સજા હૈ.”

ઔર ફરમાયા : “જબ ભી કિસીકી બા જમાઅત નમાઝ છૂટ જાએ તો વો કિસી ગુનાહકે સબબ હી છૂટ જાતી હૈ, યુનાંચે

મરતબોંકી બુલંદીકે મુતાબિક હી ઐસી દકીક (બારીક) સજાએ મિલતી હૈં.

રિવાયાતમેં હૈ :

“તુમ પર તગય્યુરે ઝમાનાકા સબબ તુમહારે આમાલકી ખરાબી હી હૈ.”

હદીસમેં હૈ અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હૈ :

“જબ બંદા મેરી તાઅત પર અપની શહવતકો તરજીહ દેતા હૈ તો મૈં ઉસકે સાથ અદના બરતાવ યે કરતા હું કે ઉસે અપની મુનાજાતકી લઝઝતસે મેહરૂમ કર દેતા હું.”

યે ગુનેહગારોંકી સજા હૈ. ઔર અગર નાફરમાનીકે મવાકેઅમેં નાફરમાનકે ચહેરે પર દિલકા બદલાવ ઝાહિર હો જાએ તો ઉસકા સારા ચહેરા સિયાહ પડ જાએ મગર અલ્લાહ તઆલા સત્તાર ઔર હલીમ હૈ ઔર ઈસ કૈફિયતકો દિલમેં હી છુપા રખ્યા હૈ ઔર ઉસકા અસર હોતા રેહતા હૈ. ગુનેહગાર પર પરદા હાઈલ હો જાતા હૈ. ઝિકે ઈલાહી, તલબે ખૈર, નેકી ઔર ભલાઈસે મેહરૂમ ઔર ગાફિલ હોકર રેહ જાતા હૈ ઔર યે બાત સબસે બળી સજા હૈ.

ગુનેહગારકી દુનિયા ઔર અબરારકી (નેકોંકી) દુનિયા :-

ગુનેહગારકી ઝિંદગી નિહાયત બેસુકૂન ઔર તલ્ખ હોતી હૈ, જૈસા કે હક તઅલા શાનુહૂકા ઈરશાદ હૈ. જો મુઝકો ભુલા દેતા હૈ મૈં ઉસકો નિહાયત તલ્ખ (કડવી) ઝિંદગી દેતા હું :

वमन् अमूरज अन् जिक्कि ईर्धन्न लहू मईशतन् जन्का.

ઔર જો લોગ હક તઆલાકો યાદ કરતે હૈં ઉનકે લિયે વાદા હૈ :

ફઈન્ન લહૂ હયાતન્ તયિબહ.

મોમિન સાલેહ આમાલવાલેકો હક તઆલા નિહાયત
લુત્ફવાલી ઝિંદગી અતા ફરમાતે હૈં.

અલ્લાહ તઆલાકે ખાસ બંદે જો સાલેહીન કેહલાતે હૈં થોળી
દુનિયાકે સાથ ભી સુકૂનસૈ જીતે હૈં ઔર ફાસિકીન નાફરમાન બંદે
બહોત ઝયાદા દુનિયાકે બાવજૂદ બે સુકૂન રેહતે હૈં.

ઉફ કિતના હૈ તારીક ગુનેહગારકા આલમ

અનવારસે મામૂર હૈ અબરારકા આલમ

(મૌલાના મુહંમદ અહમદ સાહબ)

ખતમ શુદ

